

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Проект

РЕШЕНИЕ №

ОТ

ЗА одобряване на законопроект

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за виното и спиртните напитки.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на земеделието, храните и горите да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО БОРИСОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ:

ВЕСЕЛИН ДАКОВ

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ:

ГЕОРГИ СТОЯНОВ

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ „ПРАВНА“, МЗХГ:

АСЯ СТОЯНОВА

ЗАКОН ЗА ВИНОТО И СПИРТНИТЕ НАПИТКИ

Г л а в а п ъ р в а **ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ**

Чл. 1. Този закон урежда условията и реда за производството, получаването, преработката, етиктирането, търговията и контрола на гроздето, предназначено за производство на вино, лозаро – винарски продукти, ароматизирани лозаро-винарски продукти, плодови вина, продукти на основата на плодови вина, оцет, етилов алкохол от земеделски произход и дестилати, и на спиртни напитки, както и управлението и контрола на лозаро-винарския потенциал.

Г л а в а в т о р а **ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ**

Чл. 2. (1) Министърът на земеделието, храните и горите осъществява държавната политика в лозаро-винарския сектор, както и по отношение на производството на плодови вина, продукти на основата на плодови вина и оцет.

(2) Министърът на икономиката осъществява държавната политика по отношение на производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртните напитки.

(3) Контролът за спазване изискванията на закона по отношение на лозовите насаждения и лозаро-винарските продукти, ароматизирани лозаро-винарски продукти, плодовите вина, продуктите на основата на плодови вина и оцета се упражнява от Изпълнителната агенция по лозата и виното (ИАЛВ) към министъра на земеделието, храните и горите, която е юридическо лице на бюджетна издръжка със седалище в гр. София.

(4) Средствата за извършване дейността на ИАЛВ се осигуряват от:

1. ежегодни трансфери от бюджета на Министерството на земеделието, храните и горите;
2. приходи от извършвани услуги;
3. средства, получени от глоби и имуществени санкции, налагани по този закон;
4. средства, получени по международни проекти и програми;
5. други източници.

(5) Устройството, структурата, организацията и дейността на ИАЛВ се уреждат с

устройствен правилник, утвърден от Министерския съвет.

(6) Изпълнителният директор на ИАЛВ утвърждава със заповед образци на документи по този закон, ако с нормативен акт не е предвиден друг ред. Заповедите и документите, както и указанията за тяхното попълване, се публикуват на интернет страницата на ИАЛВ в срок до 24 часа от утвърждаването им.

(7) Изпълнителният директор на ИАЛВ утвърждава със заповед условия и ред за подаване на документите по ал. 6 в електронен вид, когато това е приложимо.

(8) Изпълнителната агенция по лозата и виното администрира мерки за подпомагане на лозаро-винарския сектор, включени в Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор.

(9) Изпълнителната агенция по лозата и виното издава сертификат за безопасност на вино, предназначено за износ в трети страни, когато държавата вносител е въвела такова изискване. Сертификатът се издава по искане на износителя след заплащане на такса, съгласно тарифата по чл. 3. Условията и реда за издаване на сертификата за безопасност се определят по реда на ал. 6.

Чл. 3. За извършване на услугите по чл. 2, ал. 4, т. 2 ИАЛВ събира такси в размер, определен с тарифа на Министерския съвет.

Г л а в а т р е т а

ПРОИЗВОДСТВЕН ПОТЕНЦИАЛ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 4. (1) Производствен потенциал включва реално засадените площи с винени лозя, неупражнените от производителите разрешения за ново засаждане и презасаждане на винени сортове лози и подлежащите на преобразуване права на засаждане, предоставени на производителите, подходящи за производство на:

1. вина със защитено наименование на произход (ЗНП);
2. вина със защитено географско указание (ЗГУ);
3. сортови вина без ЗНП/ЗГУ;
4. вина без ЗНП/ЗГУ.

(2) Изпълнителната агенция по лозата и виното упражнява контрол върху извършването на засаждане и изкореняване на лозя.

(3) Забранява се създаване на лозови насаждения без издадено разрешение. Производителите са длъжни да изкореняват за своя сметка площите, засадени с лозя без

разрешение.

(4) Когато ИАЛВ установи наличието на лозя, които са засадени без разрешение, със заповед на изпълнителния директор се дава срок от четири месеца на производителя да извърши изкореняването. Заповедта се съобщава на производителя и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(5) Ако производителят не изкорени насажденията по реда на ал. 4, ИАЛВ, осигурява тяхното принудително изкореняване, като направените разходи се заплащат от производителя.

(6) Когато производителят не изпълни задълженията си по ал. 3 или 4, му се налагат санкциите, предвидени в чл. 64 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 347/549 от 20.12.2013 г.).

(7) Площите, засадени с лозя без разрешение, не получават подпомагане по схеми и мерки финансирани от държавния бюджет и от фондовете на Европейския съюз.

(8) Изпълнителната агенция по лозата и виното съобщава на Европейската комисия (Комисията) до 1 март всяка година общия размер на площите, за които е установено, че са засадени след 1 януари 2016 г. с лозя без разрешение, както и размера на площите, изкоренени по реда на ал. 3 и 4.

Раздел II

Класифициране на винени сортове лози и издаване на разрешения за засаждане на лозя

Чл. 5. (1) За засаждане, презасаждане или присаждане за целите на винопроизводството могат да се използват само класифицирани винени сортове лози.

(2) Министърът на земеделието, храните и горите определя с наредба правилата за класифицирането на винените сортове лози.

(3) Забранява се засаждането, презасаждането или присаждането с неклассифицирани винени сортове лози, като те подлежат на изкореняване, по реда на чл. 4, ал. 4 и 5.

(4) Забраната по ал. 3 не се прилага за неклассифицирани винени сортове лози, чиято продукция е предназначена само за консумация в домакинствата на винопроизводителите.

(5) При заличаване на винен сорт лоза от наредбата по ал. 2 изкореняването на засадените със сорта площи се извършва в срок до 15 винарски години, следващи

годината на заличаването. Когато преди изтичане на този срок виненият сорт лоза отново бъде включен в списък на класифицираните винени сортове лози и изкореняването още не е извършено, задължението за изкореняване отпада.

(6) За производство на продуктите, посочени в приложение VII, част II от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ, L 347, 20.12.2013 г.) /наричан по-нататък Регламент (ЕС) № 1308/2013/, предназначени за предлагане на пазара, се използват само класифицирани винени сортове лози, съгласно ал. 1.

Чл. 6. (1) Разрешения се издават за нови насаждения, за презасаждане и за преобразуването на права на засаждане, на презасаждане и на права от Национален резерв.

(2) Разрешения по ал. 1 се издават на заявители, които са собственици на площите, за които са подали заявление, или ползват площите на друго правно основание.

(3) Разрешения за презасаждане или за преобразуване на права на засаждане, на презасаждане и на права от Национален резерв се издават само на вписани в лозарския регистър производители с регистрирани лозарски стопанства на територията на лозарския район, в който се намират заявените имоти.

Чл. 7. (1) Издаването на разрешения за лозови насаждения, не се прилага за засаждането или презасаждането на лозя на площи:

1. предназначени за експериментални цели;
2. предназначени за отглеждане на лозов посадъчен материал;
3. от които се произвеждат вино или лозаро-винарски продукти, предназначени за консумация само в домакинството на производителя или от организации, които не извършват търговска дейност и произвеждат вино само за вътрешна консумация;
4. които се презасаждаат от производител, на когото са отчуждени имоти за държавна или общинска нужда, които са били засадени с лозя.

(2) Изключенията по ал. 1, т. 1 – 3 се прилагат когато:

1. съответната площ не превишава 0,1 ха;
2. производителят не предлага на пазара вино или други лозаро-винарски продукти.

(3) В случаите на ал. 1, т. 4 производителят има право да засади нова площ, от която чистата получена реколта не трябва да надвишава 105 на сто от реколтата, получена от отчуждената площ.

(4) Засаждането или презасаждането на площи с винени лозя се извършва по ред, определен с наредба на министъра на земеделието, храните и горите

Раздел III

Разрешения за нови насаждения

Чл. 8. (1) Разрешения за нови насаждения се издават всяка година, за площ в размер на 1 на сто от общата площ на засадените лозя в страната към 31 юли на предходната година.

(2) Разрешения за нови насаждения се издават на заявители, които са собственици или ползватели на друго правно основание на площите, които ще бъдат засадени с лозя, като тези площи не трябва да бъдат по-малки от площта, за която е заявено разрешението.

(3) Когато заявената от всички заявители площ за нови насаждения превишава площта по ал. 1, за която могат да се издават разрешения за нови насаждения, се извършва пропорционално разпределение между всички отговарящи на условията на чл. 6, ал. 2 и 3 заявители, въз основа на размера на площите, за които са поискали разрешение.

(4) Разрешенията за нови насаждения са валидни за срок от три години, считано от датата на издаването им.

(5) Разрешения за нови насаждения се издават по ред определени с наредбата по чл. 7, ал. 4.

Чл. 9. (1) Всяка година в срок до 1 март, министърът на земеделието, храните и горите по предложение на изпълнителния директор на ИАЛВ, може да издаде заповед за:

1. ограничаване на площта по чл. 8, ал. 1, и/или
2. прилагане на критерии за допустимост и/или на критерии за приоритет при предоставяне на разрешения за нови лозови насаждения.

(2) С прилагането на критерии за допустимост по ал. 1, т. 2 може да се ограничи издаването на разрешения на регионално равнище и/или за площи, които отговарят на изискванията за производство на вина със защитено наименование за произход, на вина със защитено географско указание или за площи без географско указание.

(3) Въведените ограничения по ал. 1, които допринасят за организираното нарастване на размера на лозовите насаждения, трябва да бъдат обосновани с необходимостта да се избегне риска от:

1. прекомерно предлагане на лозаро-винарски продукти, предвид пазарните

перспективи за тях, като ограниченията не трябва да надхвърлят необходимото за постигане на тази цел и/или

2. значително обезценяване на определено защитено наименование за произход или защитено географско указание.

(4) При издаване на заповедта по ал. 1 се вземат предвид препоръките на браншовите организации и на организациите и групите на производители в лозаровинарския сектор.

Чл. 10. (1) Когато общият размер на площите допустими за създаване на нови лозови насаждения, за съответната година не надвишава площта по чл. 8, ал. 1 или по чл. 9, ал. 1, т. 1, за всички заявления се издават разрешения за нови насаждения.

(2) Когато общият размер на площите допустими за създаване на нови лозови насаждения, за съответната година надвишава площта по чл. 8, ал. 1 или по чл. 9, ал. 1, т. 1, се прилага правилото на чл. 8, ал. 3 или критериите по чл. 9, ал. 1, т. 2. В тези случаи разрешения за нови насаждения се издават за част от заявленията и/или за част от заявените в тях площи пропорционално на заявените площи.

(3) Разрешенията за нови насаждения по ал. 1 и 2 се издават от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по лозата и виното не по-късно от 1 август на съответната година.

(4) Когато предоставеното разрешение на заявител е по-малко от 50 на сто от заявената площ, той може да се откаже от него, с подаване на заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по лозата и виното в срок до един месец, от датата, на която е бил уведомен за издадено разрешение, без да му бъдат налагани санкции. Отказаната площ от заявителите се добавя през следващата година към площта по чл. 8, ал. 1.

Раздел IV

Разрешения за презасаждане

Чл. 11. (1) Разрешения за презасаждане, включително за присаждане, се издават само за площ, която е еквивалентна на изкоренената и са валидни за срок от три години, считано от датата на издаването им. Разрешенията се издават на заявители, които са собственици или ползватели на друго правно основание на площите, за които са подали заявление.

(2) Заявленията за разрешения за презасаждане се подават целогодишно в една от следните форми:

1. заявление за разрешение за презасаждане след изкореняване на лозовите

насаждения от определена площ;

2. заявление за разрешение за презасаждане с отложено изкореняване на лозовите насаждения от определена площ от производител, който се ангажира да извърши изкореняването;

3. заявление за присаждане на лозовите насаждения на определена площ.

(3) Когато изкореняването е извършено след 1 януари 2016 г. заявления по ал. 2, т. 1 могат да се подават до края на втората винарска година, след годината на извършването му.

(4) Със заявлението по ал. 2, т. 2 заявителят трябва да поеме задължение да извърши изкореняване на посочените площи с лозови насаждения най-късно до края на четвъртата година от датата, на която са били засадени нови лозя. Към заявлението по ал. 2, т. 2 производителят прилага банкова гаранция за извършване на изкореняването в полза на ИАЛВ, за срок от 3 години, на стойност 1500 лева на хектар.

(5) Гаранцията по ал. 4 се освобождава в срок до 45 дни от датата на съобщението за изкореняване на старите лозя до съответното териториално звено на ИАЛВ. Когато изкореняването не бъде извършено в срока по ал. 4, ИАЛВ уведомява производителя за неизпълнението, усвоява гаранцията по ал. 4 и прилага чл. 71 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

(6) Изкореняване на лозови насаждения, създадени по програми на Европейския съюз, може да се извършва не по-рано от 5 винарски години, следващи годината на засаждането на лозовите насаждения.

Чл. 12. (1) Производителят уведомява ИАЛВ за начало на изкореняване като подава уведомление в териториалното звено по местонахождението на подлежащите на изкореняване площи.

(2) Производителят може да започне изкореняването на лозовите насаждения след получаване на писмено уведомление от ИАЛВ за измерената ефективно засадена площ и да го извърши в рамките на винарската година, в която е подадено уведомлението по ал. 1.

(3) При изкореняване производителят е длъжен да отстрани напълно всички надземни части на лозовите насаждения, корените им, както и да почисти площта от всички растителни остатъци.

(4) Не по-късно от 30 дни след приключване на изкореняването производителят подава в съответното териториално звено на ИАЛВ уведомление за край на изкореняването, в което се посочват размерът на изкоренената площ по имоти, както и датите за начало и край на изкореняването.

Чл. 13. (1) Заявлението за разрешение за презасаждане следва да отговаря на

следните изисквания:

1. искането за презасаждане е за същото стопанство на заявителя, в което ще се извърши или е извършено изкореняването;

2. изкореняваните лозови насаждения са плододаващи;

3. презасаждането няма да доведе до значително обезценяване на определено защитено наименование за произход или защитено географско указание.

(2) Централното управление на ИАЛВ извършва проверка за спазване на изискванията по ал. 1.

(3) В срок до 15 работни дни от приключване на проверките по ал.2, изпълнителният директор на ИАЛВ, издава разрешение за презасаждане или отхвърля заявлението с мотивиран отказ.

(4) В срок до 30 дни от приключване на засаждането по издадено разрешение за презасаждане, но не по късно от 31 август на съответната винарска година, производителят подава в съответното териториално звено на ИАЛВ уведомление за извършено засаждане или присаждане.

(5) Изпълнителната агенция по лозата и виното отразява измереното при проверката по ал. 2 засаждане или присаждане в лозарския регистър, уведомява производителя и му изпраща актуална справка на лозарското стопанство.

Чл. 14. Редът за изкореняване и засаждане, както и за издаване на разрешения за презасаждане се уреждат с наредбата по чл. 7, ал. 4.

Раздел V

Преобразуване на права за засаждане и презасаждане в разрешения

Чл. 15. (1) Валидните права за засаждане, за презасаждане или от Национален резерв, които са предоставени на производителите до 31 декември 2015 г., но още не са използвани, могат да бъдат упражнени след 1 януари 2016 г. само след като бъдат преобразувани в съответните разрешения.

(2) Заявления за преобразуване на предоставените права по ал.1 или на части от тях в разрешения могат да се подават в териториалните звена на ИАЛВ до 31 декември 2020 г., но не по-късно от три месеца преди изтичането им.

(3) Заявлението за разрешение по ал.2 следва да отговаря на следните изисквания:

1. заявителят разполага с неизползвани валидни права по чл.15, ал.1;

2. исканото разрешение се отнася до същото лозарско стопанство, на което са предоставени права по ал.1.

(4) Централно управление на Изпълнителната агенция по лозата и виното извършва проверка за спазване на изискванията по ал. 3.

(5) В срок до 15 работни дни от извършване на проверката по ал. 4, изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по лозата и виното издава разрешение за засаждане/презасаждане или отхвърля заявлението с мотивиран отказ.

(6) Редът за преобразуване на права за засаждане и презасаждане в разрешения се уреждат с наредбата по чл. 7, ал. 4.

Чл. 16. (1) Разрешенията издадени по реда на чл. 15 имат същият срок на валидност като преобразуваните права, но не по-дълъг от 31 декември 2023 г.

(2) Площите, за които са издадени разрешенията по чл. 15, не са част от площта по чл. 8, ал. 1.

(3) Когато разрешенията по чл. 15, ал. 5 са издадени чрез преобразуване на права за презасаждане, произлизащи от изкореняване на лозя в същото стопанство, производителят има право да получи подпомагане за тях по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“ от Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор, до края периода на валидността им.

(4) Когато разрешенията по чл. 15, ал. 5 са издадени чрез преобразуване на права за презасаждане, различни от правата по ал. 3, на права за засаждане или на права, придобити от Национален резерв, производителят има право да получава подпомагане по мярка „Преструктуриране и конверсия на лозя“ до края на прилагането на Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор 2014-2018 г.

Раздел VI

Използване на разрешенията за лозови насаждения

Чл. 17. (1) Издадените по реда на тази глава разрешения не могат да се прехвърлят на други лица. Те могат да бъдат придобити въз основа на правоприемство, в следните случаи:

1. по наследство, включително по завещание и чрез делба на наследство;
2. при преобразуване на юридическо лице.

(2) Въз основа на обосновано искане от титулярите на разрешения за нови насаждения или за презасаждане, включително издадените чрез преобразуване на права за засаждане или презасаждане, ИАЛВ им предоставя право лозята да бъдат засадени в същото стопанство, на имоти различни от тези, за които е било издадено разрешението, при условие че новата площ има същия размер и без да се променя срокът на валидност на издаденото разрешение.

(3) Искането по ал.2 се подава по реда, определен в наредбата по чл. 7, ал. 4.

Чл. 18. Титулярите на разрешения за засаждане, за презасаждане или за

преобразуване на права на засаждане или презасаждане са длъжни да декларират, в срок до 30 дни от възникване на обстоятелството, в ИАЛВ:

1. изкореняването на лозята по чл. 12;
2. засаждането на лозята;
3. всяко изменение на собствеността или ползването на лозовия масив;
4. промяна в предварително заявения сорт за засаждане или присаждане.

Раздел VII

Лозарски регистър

Чл. 19. (1) Изпълнителната агенция по лозата и виното поддържа лозарски регистър, който съдържа актуализирана информацията, посочена в Приложение I от Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията от 26 май 2009 година за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета по отношение на лозарския регистър, задължителните декларации и събирането на информация с цел наблюдение на пазара, придружителните документи при превоза на продукти, регистрите, които е необходимо да се водят в лозаро-винарския сектор (ОВ L 128 от 27.05.2009 г.) (наричан по-нататък Регламент (ЕО) № 436/2009) и списък на лицата, които водят производствения процес и извършват вписвания в регистрите. Регистърът е публичен и достъпен на интернет страницата на ИАЛВ.

(2) В регистъра по ал. 1 се вписват гроздопроизводителите, с управляваните от тях лозарски стопанства, винопроизводителите, включително производителите на ароматизирани лозаро-винарски продукти, плодово вино, продукти на основата на плодово вино и производителите на оцет.

(3) За вписване и отписване от регистъра по ал. 1, лицата по ал. 2 подават заявление по образец, в териториалните звена на ИАЛВ по местонахождение на лозарските имоти или производствените обекти. Към заявлението се прилагат документите, определени в наредбата по ал. 11.

(4) Алинея 3 не се прилага в случай на служебно отписване на производител от регистъра по ал. 1 с мотивирана заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ.

(5) При установяване на непълноти и/или неточности в подадените документи съответното териториално звено на ИАЛВ в 7-дневен срок писмено уведомява заявителя за отстраняването им. Заявителят отстранява допуснатите непълноти и/или неточности в срок от 10 работни дни от получаване на уведомлението.

(6) В срок до 20 работни дни от подаване на заявлението или от предоставяне на информация по констатирани неточности и непълноти на документите по ал. 3

изпълнителният директор на ИАЛВ го одобрява напълно/ или частично и на заявителя се предоставя удостоверение за регистрация.

(7) В случай че установените непълноти или неточности не бъдат отстранени от заявителя в срока по ал. 5, изпълнителния директор на ИАЛВ издава мотивирана заповед за отказот одобряване на подаденото заявление по ал. 3.

(8) При регистрацията производителите по ал. 2 получават уникален идентификационен номер (УИН), който се състои от осем цифри и съдържа код за вида производител, данни за годината на вписване и пореден номер на вписването

(9) Регистърът по ал. 1 се поддържа по начин, позволяващ съвместно функциониране или обмен на данни с Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК).

(10) Производителите по чл. 21 и 22, които не са осигурили достъп на служители на ИАЛВ до регистрираните по реда на този закон производствени обекти за срок повече от 24 месеца от изпращане на уведомление за извършване на проверка от ИАЛВ, се отписват служебно от регистъра по ал. 1, с мотивирана заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ

(11) Условиата и редът за вписване, промяна в обстоятелствата и заличаване от регистъра по ал. 1 се уреждат с наредба на министъра на земеделието, храните и горите.

Чл. 20. (1) В регистъра по чл. 19, ал.1 като гроздопроизводител се вписва лице, което:

1. придобива или ползва засадена с лозови насаждения площ от най-малко 0,1 хектара;

2. е подало заявление за получаване на разрешение за нови насаждения;

3. придобива или ползва засадена с лозови насаждения площ и самостоятелно преработва, с цел предлагане на пазара, цялата или част от собствената реколта от грозде за текущата лозарска година.

(2) При регистрацията гроздопроизводителят освен УИН получава и идентификационен номер (ИН) на лозарско стопанство.

(3) Идентификационният номер на лозарското стопанство се състои от 11 цифри, като първата идентифицира лозарския район, втората - номера на териториалното звено на ИАЛВ по местонахождение на лозарското стопанство, от трета до седма - ЕКАТТЕ на населеното място, в чието землище се намират лозарските парцели, и от осма до единадесета - поредния номер на вписването в землището.

(4) Гроздопроизводителите регистрират лозарско стопанство във всеки от посочените в приложение № 1 лозарски райони по местонахождение на стопанисваните от тях имоти. Регистрация на лозарско стопанство на регистриран гроздопроизводител в

друг лозарски район, се извършва по реда на чл. 25, ал. 3.

Чл. 21. (1) В регистъра по чл. 19, ал.1 като винопроизводител се вписват юридически лица и еднолични търговци, които произвеждат един или повече от продуктите по приложение № VII, част II от Регламент (ЕС) № 1308/2013, ароматизирани лозаро-винарски продукти, плодовите вина и продуктите на основата на плодови вина, предназначени за пазара.

(2) В един производствен обект се регистрира само един винопроизводител.

(3) На задължително вписване в регистъра по чл. 19, ал. 1 подлежат следните данни:

1. идентификация на обектите за производство, складиране и съхранение на продуктите по ал. 1;
2. производствен и съдов капацитет;
3. произвеждани категории продукти по ал. 1;
4. списъци на лицата, които водят производствения процес и извършват вписвания в дневниците по реда на този закон;
5. задължителните декларации за производство и декларации за стокови запаси.

Чл. 22. (1) В регистъра по чл. 19, ал.1 като оцетопроизводители се вписват с производствените си обекти юридически лица и еднолични търговци, които произвеждат оцет, чието производство е уредено в наредбата по чл. 37 ал. 7.

(2) На задължително вписване в регистъра по чл. 19, ал. 1 подлежат следните данни:

1. идентификация на обектите за производство, складиране и съхранение на оцет;
2. производствен и съдов капацитет;
3. произвежданите видове оцет;
4. списъци на лицата, които водят производствения процес и извършват вписвания в дневниците по реда на този закон.

(3) В един производствен обект се регистрира само един оцетопроизводител.

Чл. 23. (1) Информацията в лозарския регистър се съхранява за период най-малко от пет винарски години, следващи годината, за която се отнася.

(2) Изпълнителна агенция по лозата и виното, най-малко веднъж на 5 години, извършва проверка за съответствие между информацията от досието на гроздопроизводителя и фактическото състояние на лозарското стопанство.

Раздел VIII

Промени в данните в лозарския регистър

Чл. 24. (1) Изпълнителната агенция по лозата и виното отразява в лозарския регистър настъпилите промени в структурата на лозарските стопанства и промените в заявените обстоятелства за производителите по чл. 21 и по чл. 22.

(2) За промени в структурата на лозарско стопанство се смятат следните действия:

1. включване и/или отделяне на лозарски имот от едно лозарско стопанство в друго, както и промяна на начина на стопанисване на лозарските имоти;

2. разделяне на лозарски имот, при което от първоначалния имот се образуват два или повече самостоятелни имота, и/или обединяване на лозарски имоти, при което от два или повече съседни имота се образува нов имот.

Чл. 25. (1) В срок до 90 дни от настъпване на промяна по чл. 24, ал. 2 гроздопроизводителят подава заявление за промяна в структурата на лозарското стопанство пред съответното териториално звено на ИАЛВ по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 6, придружено с документите, посочени в него, и прилага документ за платена такса за разглеждане на заявлението съгласно тарифата по чл. 3 .

(2) Заявление по ал. 1 се подава за всяко лозарско стопанство.

(3) Когато производител, който няма регистрирано лозарско стопанство в съответния лозарски район придобие лозарски имот в него, и в случаите по чл. 24, ал. 2, се регистрира ново лозарско стопанство.

(4) В срок до 7 работни дни от подаване на заявлението по ал. 1 съответното териториално звено на ИАЛВ извършва проверка на представените документи и проверка за съответствие с данните от лозарския регистър. При установяване нередовности териториалното звено на ИАЛВ писмено уведомява заявителя, който в срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението представя изисканите документи или писмени обяснения.

(5) След отстраняване на нередовностите по ал. 4, служители от съответното териториално звено на ИАЛВ извършват проверка на място на заявените имоти.

(6) В случай че заявителят не отстрани нередовностите в определения срок, промяна в структурата на лозарското стопанство не се извършва.

(7) В срок до 30 дни от подаване на заявлението по ал. 1 или от отстраняването на нередовностите по ал. 4 ИАЛВ отразява заявените промени и установените резултати от проверките по ал. 4 и 5, за което писмено уведомява производителя и му изпраща актуална справка на лозарското стопанство.

Чл. 26. (1) В срок до 30 дни от настъпване на промяна в данните по чл. 21, ал. 3 и по чл. 22, ал. 2, съответните производители по чл. 21 и 22 подават заявление за промяна във вписаните в лозарския регистър обстоятелства, пред съответното териториално

звено на ИАЛВ по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 6, придружено с документите, посочени в него, и прилагат документ за платена такса за разглеждане на заявлението съгласно тарифата по чл. 3.

(2) В срок до 14 дни от подаване на заявлението по ал. 1, ИАЛВ разглежда преписката, съгласно процедура, определена с наредбата по чл. 19, ал. 11.

Г л а в а ч е т в ъ р т а

КАТЕГОРИИ ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ, АРОМАТИЗИРАНИ ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ И ОЦЕТ, НАИМЕНОВАНИЯ ЗА ПРОИЗХОД, ГЕОГРАФСКИ УКАЗАНИЯ И ТРАДИЦИОННИ НАИМЕНОВАНИЯ

Чл. 27. (1) Категориите лозаро-винарски продукти се определят съгласно приложение № VII, Част II от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

(2) Типът на вината в зависимост от съдържанието на остатъчна захар се определя съгласно приложение № XIV от Регламент (ЕО) № 607/2009 на Комисията от 14 юли 2009 г. за определяне на някои подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета по отношение на защитените наименования за произход и защитените географски указания, традиционните наименования, етикетирането и представянето на определени лозаро-винарски продукти (ОВ, L 193 от 24 юли 2009 г.) (наричан по-нататък Регламент (ЕО) № 607/2009).

(3) Категориите ароматизирани лозаро-винарски продукти се определят съгласно глава II, чл. 3 от Регламент (ЕС) № 251/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2014 година за определяне, описание, представяне, етикетиране и правна закрила на географските указания на ароматизирани лозаро-винарски продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1601/91 на Съвета (ОВ, L 84/14 от 20 март 2014 г.) (наричан по-нататък Регламент (ЕО) № 251/2014).

(4) В зависимост от суровините видовете оцет са:

1. винен оцет.
2. плодов оцет.
3. алкохолен оцет.
4. балсамов оцет.
5. ароматизиран оцет.

Чл. 28. (1) Вината могат да бъдат обозначавани като:

1. вина със защитено наименование на произход (ЗНП);
2. вина със защитено географско указание (ЗГУ);
3. сортови вина без ЗНП и ЗГУ;

4. вина без ЗНП и ЗГУ.

(2) Вината и останалите лозаро винарски продукти могат да бъдат обозначавани със ЗНП и със ЗГУ, при условията определени в Дял II, Глава I, Раздел 2, Подраздел 2 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и в Глава II, Раздел I от Регламент (ЕО) № 607/2009.

(3) Продуктите по ал. 1, т. 1 и 2 могат да бъдат обозначавани с традиционни наименования при спазване на условията и реда за предоставяне на правна закрила, определени в Дял II, Глава I, Раздел 2, Подраздел 3 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и в Глава III от Регламент (ЕО) № 607/2009.

(4) Продуктите по ал. 2 могат да придобият правна закрила за защитено наименование за произход или защитено географско указание след подаване на заявление по реда на чл. 94 от Регламент (ЕС) 1308/2013 и след преминаване на предварителна национална процедура по реда на чл. 96 от същия регламент.

Чл. 29. Продуктите по чл. 27, ал. 3 могат да придобият правна закрила за Географско указание след подаване на заявление по реда на глава III от Регламент (ЕС) № 251/2014 и след преминаване на предварителна национална процедура по реда на чл. 13 от същия регламент.

Чл. 30. (1) Заявленията по чл. 28, ал. 4 могат да се подават от групи производители, определени в чл. 95 от Регламент (ЕС) 1308/2013, както и от организациите по чл. 146, ал. 1, т. 1 и 2.

(2) Заявленията по чл. 29 могат да се подават от групи производители, определени в чл. 12 от Регламент (ЕС) № 251/2014 както и от организациите по чл. 146, ал. 1, т. 1 и 2.

(3) Заявленията по ал. 1 и 2 се подават в ИАЛВ и преминават през предварителна национална процедура като се разглеждат от комисия, определена със заповед на министъра на земеделието, храните и горите след заплащане на такса, определена в Тарифата по чл. 3.

(4) Условията и реда за подаване, разглеждане и одобрение на заявленията по чл. 28, ал. 4 и по чл. 29 се уреждат с наредба на министъра на земеделието, храните и горите.

(5) Индивидуални производители могат да подават заявление по чл. 28, ал. 4 за предоставяне на правна закрила и вписване в регистъра на ЕК на ЗНП или ЗГУ при спазване на условията на чл. 2, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 607/2009.

(6) Групите от производители по ал. 1 и 2 могат да бъдат организации по чл. 144, дружество по Търговския закон или по Закона за задълженията и договорите, кооперация по Закона за кооперациите или сдружение по Закона за юридическите лица с нестопанска цел, които осъществяват дейност по производство на вино в района, за който се иска правна закрила. Групата от производители не може да се учреди като

еднолично търговско дружество. В групата от производители могат да членуват и други заинтересовани лица, които не се производители.

(7) Групата от производители, която не е юридическо лице, подава заявлението за вписване или за изменение на вписването чрез специално упълномощен представител, с нотариално заверени подписи на упълномощителите.

Чл. 31. (1) Група от производители, съответно индивидуален производител, които имат правен интерес, могат да подадат в ИАЛВ заявление за изменение на спецификация на защитено наименование за произход или на защитено географско указание, вписано в Европейския регистър на защитените наименования за произход и защитените географски указания, съгласно чл. 20 на Регламент (ЕО) № 607/2009 и чл. 24 от Регламент (ЕС) № 251/2014.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава в ИАЛВ след заплащане на такса, определена в тарифата по чл. 3 и се разглежда от комисията по чл. 30, ал. 3 по реда на наредбата по чл. 30, ал. 4.

Чл. 32. (1). Контролът върху производството и спазването на спецификациите на вина със ЗНП и ЗГУ и ароматизирани напитки със ЗГУ, се упражнява от ИАЛВ.

(2) Всяка година производителите на вина със ЗНП и ЗГУ и ароматизирани напитки със ЗГУ представят проби от партидите от продукта от последната реколта за извършване на органолептична оценка от Регионалната лозаро-винарска камара и аналитично изследване от лаборатория на ИАЛВ, по следните показатели, определени като минимум: плътност/относителна плътност, общ сух екстракт, беззахарен екстракт, захар, обща киселинност, летливи киселини, серен диоксид, действително и общо алкохолно съдържание и рН.

(3) При проверка на съответствието на вина със ЗНП и ЗГУ и ароматизирани напитки със ЗГУ със спецификацията, ИАЛВ извършва проверки на помещенията на производителите, за да се установи спазването на условията, посочени в спецификацията на виното и продуктите, на всички етапи от производствения процес. Проверките се извършват въз основа на план за проверки, който се изготвя предварително.

(4) Вина със ЗНП и ЗГУ и ароматизирани напитки със ЗГУ, които не отговарят на условията на спецификацията, могат да бъдат предлагани на пазара, но без съответното наименование за произход или географско указание, при условие че останалите правни изисквания към тях са изпълнени.

(5) При условия и по ред, определени в наредбата по чл. 30, ал. 4, ИАЛВ издава контролен номер за означаване на вино със ЗНП, произведено в определен район, след заплащане на такса съгласно тарифата по чл. 3.

Чл. 33. (1) Групите и рганизациите на производители по чл. 30, ал. 1 и 2 и ИАЛВ

могат да поискат преобразуване на ЗНП в ЗГУ, ако по-нататъшното съответствие със спецификацията на вино с утвърдено ЗНП вече не е възможно или не може да бъде гарантирано.

(2) Искането по ал. 1 се подава по реда на чл. 28 от Регламент (ЕО) № 607/2009.

Чл. 34. (1) Вината, получени от винени сортове лози от вида *Vitis vinifera*, които не притежава характеристиките на вината по чл. 28, ал. 2, попадат в категорията вина без ЗНП и ЗГУ.

(2) Производителите извършват физико-химични изпитвания в акредитирана лаборатория, по показателите посочени в чл. 36, ал. 1, т. 3, на произведените партиди вина без ЗНП и ЗГУ, преди предлагането им на пазара.

Чл. 35. Сортово вино без ЗНП и ЗГУ е вино, което:

1. е получено от винени сортове лози от вида *Vitis vinifera*;
2. не отговаря на условията за производство на вина със ЗНП и ЗГУ;
3. отговаря на условията на буква г) от параграф 1 на чл. 62 от Регламент (ЕО) № 607/2009.

Чл. 36. (1) Производителите са длъжни да съхраняват на територията на производствения обект за срок от 5 години от годината на производство досие на всяко сортово вино без ЗНП и ЗГУ, което съдържа следните документи:

1. спецификация за производство на сортово вино без ЗНП и ЗГУ, по образец;
2. протокол за вземане от производителя на средна проба от оформена партида сортово вино без ЗНП и ЗГУ, преди предлагането му на пазара;
3. протокол от изпитване, издаден от лаборатория по чл. 121, ал. 3, за извършен физикохимичен анализ на партидите сортови вина без ЗНП и ЗГУ по следните показатели, определени като минимум: плътност/относителна плътност, общ сух екстракт, беззахарен екстракт, захар, обща киселинност, летливи киселини, серен диоксид, действително и общо алкохолно съдържание, рН и посочени показатели в спецификацията по т. 1;
4. препис извлечение от протокол за извършен органолептичен анализ на сортово вино без ЗНП и ЗГУ преди предлагането му на пазара, издаден от дегустационни комисии по чл. 155, ал. 1;
5. сертификати за произход на виненото грозде, от което е произведено съответното вино.

(2) Служители на ИАЛВ извършват системен контрол, чрез документални и проверки на място, по спазване на изискванията за производство на сортови вина.

Г л а в а п е т а

ПРОИЗВОДСТВО НА ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ, АРОМАТИЗИРАНИ ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ, ПЛОДОВИ ВИНА, ПРОДУКТИ НА ОСНОВАТА НА ПЛОДОВИ ВИНА И ОЦЕТ

Раздел I

Общи разпоредби

Чл. 37. (1) Производството и предлагането на винено грозде се извършва от физически лица, еднолични търговци и юридически лица, които са вписани като гроздопроизводители.

(2) Гроздопроизводителите по чл. 20, ал. 1, т. 3 могат да произвеждат вино, предназначено за предлагане на пазара, получено след преработка на собствена суровина, след подаване на декларация по реда на чл. 39, ал. 5 за съответната винарска година. За производството на вино ИАЛВ издава разрешение на гроздопроизводителя за съответната винарска година въз основа на проверка на данните, посочени в декларацията по чл. 39, ал. 5. Разрешението се издава ежегодно в срок не по-късно от 30 септември, само за един обект, посочен от гроздопроизводителя, като в описания обект може да се преработва суровина и да се предлага вино само на едно лице по чл. 20, ал. 1, т. 3. Максимално допустимото годишно производство на вино в разрешенния обект не може да надвишава 10 000 л – в това число стоковите запаси на производителя от предходни винарски години, които се съхраняват към 31 юли на текущата година.

(3) Виното, произведено по реда на ал. 2, се предлага за продажба след извършване на анализ в акредитирана по реда чл. 121 лаборатория.

(4) Производството и/или предлагането на лозаро-винарски продукти, ароматизирани лозаро-винарски продукти, плодови вина, продукти на основата на плодови вина и оцет се извършва от еднолични търговци и юридически лица, които са вписани в регистъра по чл. 19, ал. 1 за съответната дейност.

(5) Лозаро – винарските продукти съгласно приложение № VII, Част II от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета се произвеждат в съответствие с добрите практики за производство и предлагане на пазара.

(6) Добрите практики за производство и предлагане на пазара на лозаро-винарските продукти по ал. 5 се уреждат с наредба на министъра на земеделието, храните и горите, по предложение на организациите по чл. 144.

(7) Условията и редът за производството, етикетването, предлагането и контрола на плодово вино, продукти на основата на плодово вино и оцет, както и добрите практики за производство и предлагане на пазара, се уреждат с наредба на министъра на

земеделието, храните и горите.

(8) Условията и редът за извеждането под наблюдение на вторичните продукти от винопроизводството се уреждат със заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ.

(9) Количеството алкохол, съдържащо се във вторичните продукти, трябва да бъде не по-малко от 10% по отношение на алкохолния обем, съдържащ се в произведеното вино.

(10) В лабораториите по чл. 121, ал. 3 се извършва анализ на изведените под наблюдение вторични продукти - денатурирани винени утайки и предназначени за дестилация джибри, за което производителите заплащат такса съгласно тарифата по чл.3. Производителите декларират най-късно до 15 юли на съответната лозарска година количествата вторични продукти, изведени под наблюдение

(11) В случай, че определеното в ал. 9 количество алкохол в декларираните по ал. 10 вторични продукти не бъде достигнато, предвид резултатите от анализа, винопроизводителят не е изпълнил задължението за извеждане под наблюдение на вторичните продукти и е длъжен в срок до 1 юли на съответната лозарска година да предаде такова количество вино за дестилация или за производство на оцет, за да се гарантира достигането на количеството алкохол ал. 9.

Раздел II Декларации

Чл. 38. (1) Ежегодно до 15 януари производителите на винено грозде, вписани в лозарския регистър по чл. 19, ал. 1, подават пред съответното териториалното звено на ИАЛВ декларация по образец за реколтата от грозде за текущата винарска година, съгласно Регламент (ЕО) № 436/2009.

(2) Не подават декларации по ал. 1 производители:

1. чиято продукция от грозде е изцяло предназначена за консумация в непреработен вид, за сушене или за директна преработка в гроздов сок;
2. чиито стопанства включват по-малко от 0,1 хектара лозарска площ, реколтата от които няма да бъде обект на търговия;
3. чиито стопанства включват по-малко от 0,1 хектара лозарска площ и предават цялата получена реколта на кооперация.

Чл. 39. (1) Ежегодно до 15 януари лицата по чл. 20, ал. 1, т. 3, едноличните търговци и юридическите лица, включително кооперациите, които са произвели от реколтата на текущата винарска година вино и/или гроздова мъст, подават пред териториалното звено на ИАЛВ декларация за производството по образец, съгласно

Регламент (ЕО) № 436/2009 .

(2) Не подават декларации по ал. 1 производители, които получават в своите производствени съоръжения чрез винификация на собствени или закупени продукти количество вино, по-малко от 10 хектолитра, което не е или няма да бъде обект на търговия.

(3) Физическите и юридическите лица, включително кооперациите, които са преработили и/или търгували винено грозде и/или гроздова мъст, подават пред териториалното звено на ИАЛВ декларация за преработка и/или търговия по образец.

(4) Не подават декларации по ал. 3 производители, които са членове на кооперация, задължена да подава декларация, и предават своята продукция от грозде на тази кооперация, но запазват правото си да получават чрез винификация за семейна консумация количество вино, по-малко от 10 хектолитра.

(5) Ежегодно, в срок до 10 септември, лицата по чл. 20, ал. 1, т. 3 подават пред съответното звено на ИАЛВ декларация, в която посочват намерението си да преработят самостоятелно изцяло или част от собствената си реколта от грозде за текущата година. Неподаването на декларацията в посочения срок се счита за отказ от самостоятелна преработка на собствената реколта през текущата година. В декларацията се посочва конкретния обект, на територията на който ще се преработва гроздето и ще се съхранява и предлага произведеното вино и към нея се прилагат документи за правно основание за ползване на обекта, в който се извършва преработката и предлагането на виното.

Чл. 40. Ежегодно до 10 септември едноличните търговци и юридическите лица, включително кооперациите, различни от частните потребители и търговците на дребно както и лицата по чл. 20, ал. 1, т. 3 подават в ИАЛВ декларация, по образец утвърден съгласно чл.2, ал. 6 за стоките запаси от гроздова мъст, концентрирана гроздова мъст, ректифицирана концентрирана гроздова мъст и вино, които съхраняват към 31 юли на текущата година, съгласно Регламент (ЕО) № 436/2009.

Раздел III

Дневници

Чл. 41. (1) Регистрираните производители по реда на чл. 21 и 22 са длъжни да водят дневници за продуктите, суровините и енологичните манипулации.

(2) Дневници се водят поотделно за всеки производствен обект.

(3) Вписванията на лозаро-винарските продукти, суровините и енологичните манипулации се извършва в дневници с номера от 1 до 4, както следва:

1. В дневник № 1 се вписват постъпилите грозде, плодове и други суровини,

предназначени за ферментация и получените след ферментацията продукти.

2. В дневник № 2 се вписват постъпилите суровини и материали за технологични цели.

3. В дневник № 3 се вписват извършените енологични манипулации.

4. В дневник № 4 се вписва съответната категория на продукта и партиден номер на бутилираното производство, както и заприходената и реализирана продукция.

(4) Дневниците по ал. 1 се водят по образци, утвърдени със заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ и имат съдържанието, определено в Регламент (ЕО) 436/2009.

(5) Начинът на водене на дневниците по ал. 1 и сроковете за извършване на вписвания в тях се определят със заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ.

Чл. 42. (1) Вписвания на продуктите, суровините и енологичните манипулации в дневниците по чл. 41, ал. 1 се правят само от упълномощени от регистрираните винопроизводители енолози, вписани в регистъра по чл. 19, ал. 1.

(2) Вписванията в дневниците се извършват за всеки отделен продукт, суровина и енологична манипулация в хронологична последователност, по незаличим начин, без оставяне на празни полета и страници.

Чл. 43. Регистрираните производители водят дневниците по чл. 41, ал. 1 на хартиен носител или в електронен вид, при условие че:

1. дневниците на хартиен носител са с последователна номерация и с трайно прикрепени страници;

2. дневниците, водени в електронен вид, са създадени чрез компютризирана система, в съответствие с изискванията на чл. 42, при условие че данните, които трябва да бъдат записани, са предвидени в системата и за извършване на вписване в тях се използва подходяща счетоводна система.

Чл. 44. (1) Дневниците по чл. 41 се приключват ежегодно към 31 юли и се предоставят за заверка от териториалното звено на ИАЛВ едновременно с декларацията по чл. 40, ал. 1.

(2) Регистрираните и отписаните от регистъра производители съхраняват за срок от десет винарски години от датата на приключването им дневниците на територията на производствения обект, за който се водят или при невъзможност на друго подходящо място,. При извършване на проверка дневниците се предоставят на контролните органи на ИАЛВ.

Чл. 45. (1) Търговците на дребно на лозаро-винарски продукти не водят дневници по чл. 41, ал. 1.

(2) Лицата по чл. 20, ал.1, т.3 са длъжни да водят опростени форми на дневници

както следва:

1. Дневник № 1 за описани количества собствено производство винено грозде, предназначено за ферментация.
2. Дневник № 2 за извършени манипулации.
3. Дневник № 3 за произведено количество вино.

Чл. 46. Максимално допустимите проценти на загубите, дължащи се на изпарения при съхранение, на различните манипулации или на промяна в категорията на продукта се определят съгласно нормите за пределните размери на естествените фири при съхранение и транспортиране на акцизните стоки.

Чл. 47. Вписванията в регистъра по чл. 88, ал. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове, извършвани от лицензирани складодържатели, се приемат и за вписвания, извършени по този закон и се извършват в сроковете, определени в чл. 74, ал. 4 от Правилника за прилагане на Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 42 от 2006 г.).

Раздел IV

Разрешени енологични практики и ограничения

Чл. 48. (1) Приложимите към производството и съхраняването на продуктите по приложение № VII от (ЕС) № 1308/2013 г. разрешени енологични практики съгласно чл. 80 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 г., условията за прилагането им и граничните стойности при употребата им, както и спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, се определят съгласно разпоредбите на Регламент (ЕО) № 606/2009 на Комисията от 10 юли 2009 година относно определяне на някои правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета по отношение на категориите лозаро-винарски продукти, енологичните практики и приложимите ограничения (ОВ, L 193 от 24 юли 2009 г.) (наричан по-нататък Регламент (ЕО) № 606/2009).

(2) Посочените в ал. 1, разрешени енологични практики и ограничения не се прилагат за производство на гроздов сок, концентриран гроздов сок, плодово вино, продукти на основата на плодово вино и оцет.

(3) Вина могат да се получават чрез смесване и купажиране, в съответствие с чл. 7 и 8 от Регламент (ЕО) № 606/2009.

Чл. 49. (1) Ароматизираните лозаро-винарски продукти се произвеждат в съответствие с приложения I и II от Регламент (ЕС) № 251/2014.

(2) За производството на ароматизирани лозаро-винарски продукти се използват

лозаро-винарски продукти, произведени при спазване на изискванията на чл. 48, ал. 1.

Чл. 50. (1) Когато климатичните условия налагат, изпълнителният директор на ИАЛВ или оправомощено от него длъжностно лице с мотивирана заповед, разрешава повишаване на естественото алкохолно съдържание по обем за прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация, младото вино в процес на ферментация и виното, получено от винени сортове лози, които могат да бъдат класифицирани в съответствие с чл. 28.

(2) В срок до 24 часа преди извършване на дейности по ал. 1, както и за повишаване или намаляване на киселинно съдържание, производителите подават в териториалното звено на ИАЛВ заявление по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 6, в което се посочват датата и началният час на нейното извършване.

(3) При невъзможност за осъществяване на заявената манипулация, в срок до 24 часа, производителят уведомява териториалното звено на ИАЛВ за настъпилата промяна.

(4) В срок до три работни дни след извършване на манипулация по ал. 1, както и при повишаване или намаляване на киселинно съдържание, производителят подава в съответното териториално звено на ИАЛВ декларация за извършената манипулация по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 6.

Чл. 51. (1) Производителите, желаещи да експериментират прилагането на нови енологични практики, подават в ИАЛВ заявление по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 6, придружено от документите, посочени в него.

(2) Заявлението по ал. 1 се разглежда в срок до 20 работни дни от подаването му от определен със заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ експертен съвет, в който участват и представители на висшите училища и научните институти, занимаващи се с изследвания на лозаро-винарски продукти. Със заповедта се определят правила за работата и годишна работна програма на експертния съвет и тя се публикува на интернет страницата на ИАЛВ.

(3) В срок до десет работни дни от разглеждане на заявлението и представените документи експертният съвет писмено уведомява заявителя за установени нередовности, като определя срок за отстраняването им. При неотстраняване на нередовностите в определения срок заявлението и представените документи се оставят без разглеждане.

(4) В срок до пет работни дни от изтичането на определения по ал. 3 срок експертният съвет изготвя предложение до изпълнителния директор на ИАЛВ за издаване на заповед по ал. 5.

(5) Въз основа на предложението на експертния съвет изпълнителният директор

на ИАЛВ издава заповед за:

1. определяне начало на експеримента;
2. отказ.

(6) Заповедта по ал. 5 се съобщава на производителя по ал. 1, а заповедта по ал. 5, т. 2 може да бъде обжалвана по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) Въз основа на уведомление от ИАЛВ за началото на експеримента и условията за извършването му, Министерството на земеделието, храните и горите нотифицира Европейската комисия и останалите държави - членки на Европейския съюз, по реда определен в Регламент (ЕО) 606/2009.

Чл. 52. (1) Вината, получени в резултат на експеримент, подлежат на:

1. физикохимичен и микробиологичен анализ от лабораториите по чл. 121, ал. 1;
2. органолептична оценка от Централната дегустационна комисия.

(2) Вземането на проби от вината по ал. 1 се извършва при условията и по реда, определени с наредбата по чл. 124, т. 1.

(3) Процедурата и критериите за оценка на резултатите от експеримента се определят със заповед на министъра на земеделието, храните и горите.

Чл. 53. (1) Резултатите от експеримента се отчитат от производителите пред експертния съвет, който в срок до 10 работни дни от отчитането им оценява експеримента и изготвя предложение до изпълнителния директор на ИАЛВ за приключване, продължаване или прекратяване на експеримента.

(2) Въз основа на предложението по ал. 1 изпълнителният директор на ИАЛВ издава заповед за приключване, продължаване или прекратяване на експеримента.

(3) Заповедта по ал. 2 се съобщава на производителите и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(4) Изпълнителната агенция по лозата и виното уведомява министъра на земеделието, храните и горите за приключване или прекратяване на експеримента, който в срок до три месеца уведомява Европейската комисия по реда на чл. 51, ал. 7.

Раздел V

Условия и ред за преработка и унищожаване на лозаро-винарските продукти, ароматизираните лозаро-винарски продукти, плодовите вина, продуктите на основата на плодови вина и оцета

Чл. 54. Лозаро-винарските продукти, ароматизираните лозаро-винарски продукти, плодовите вина, продуктите на основата на плодови вина и оцета, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и/или в нарушение на

ограниченията за производството и съхраняването им, подлежат на преработка, унищожаване или денатуриране.

Чл. 55. (1) Изпълнителния директор на ИАЛВ може да разреши със заповед продуктите по чл. 54 да бъдат преработени в дестилерии, предприятия за производство на оцет или предприятия, използващи ги за индустриални цели.

(2) При изчерпване на възможностите за преработка, както и в случаите, когато продуктите по чл. 54 не са безопасни, те се унищожават при условия и по реда на Наредба № 7 от 2010 г. за разпореждането с отнети и изоставени в полза на държавата акцизни стоки (обн., ДВ, бр. 72 от 2010 г.), при спазване на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

Чл. 56. (1) За транспортирането на продуктите по чл. 54 с цел преработка, изпълнителният директор на ИАЛВ издава заповед, която съдържа:

1. основание за преработката;
2. описание на продуктите, подлежащи на транспортиране с цел преработка;
3. срок и начин на транспортиране;
4. наименование на дестилерията или предприятието, в която ще се извърши преработката на продуктите.

(2) За транспортирането на продуктите с цел преработка териториалното звено на ИАЛВ съставя протокол, който съдържа:

1. основание, дата и място на съставяне;
2. трите имена и длъжност на лицата, транспортирали продуктите;
3. трите имена и длъжност на служителите на териториалното звено на ИАЛВ, присъствали на транспортирането;
4. трите имена и длъжност на представителите на дестилерията или предприятието, приели продуктите за преработка;
5. вид, количество и описание на транспортираните продукти;
6. място, начин, дата и час, в който е извършено транспортирането.

(3) Протоколът се съставя в три екземпляра - един за ИАЛВ, един за производителя или търговеца и един за дестилерията или предприятието, приели продуктите, и се подписва от лицата по ал. 2, т. 2, 3 и 4.

Чл. 57. (1) Продуктите по чл. 54 се денатурират с натриев хлорид в количество 8 грама на литър.

(2) Изпълнителният директор на ИАЛВ със заповед разрешава на производителите или търговците да:

1. извършат денатуриране на продуктите по чл. 54;
2. съхраняват денатурираните продукти до транспортирането им.

Чл. 58. (1) Заповедта по чл. 55, ал. 1 съдържа:

1. основание за денатурирането;
2. описание на продуктите, подлежащи на денатуриране;
3. срок за извършване на денатурирането;
4. състав на комисията, която ще контролира денатурирането и правилата за нейната работа.

(2) Денатурирането се извършва от упълномощени представители на производителя или търговеца в присъствието на комисията по ал. 1, т. 4.

(3) За денатурирането на продуктите се съставя протокол, който съдържа:

1. основание, дата и място на съставяне;
2. трите имена и длъжност на лицата, извършили денатурирането;
3. трите имена и длъжност на лицата от комисията, присъствали на денатурирането;
4. вид, количество и описание на денатурираните продукти;
5. място, дата и час, в който е извършено денатурирането.

(4) Протоколът се съставя в два екземпляра - един за ИАЛВ и един за производителя или търговеца, и се подписва от лицата по ал. 3, т. 2 и 3.

Чл. 59. Разходите по денатурирането, транспортирането и преработката на продуктите по чл. 54 са за сметка на производителя или търговеца.

Г л а в а ш е с т а

ЕТИКЕТИРАНЕ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ, АРОМАТИЗИРАНИ ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ, ПЛОДОВИ ВИНА, ПРОДУКТИ НА ОСНОВАТА НА ПЛОДОВИ ВИНА И ОЦЕТ

Чл. 60. (1) Етикетирането и представянето на продуктите по приложение № VII, част II от Регламент (ЕС) № 1308/2013 се извършват съгласно разпоредбите на Раздел 3, Глава I, дял II, Част II от същия регламент и по правилата на Глава IV на Регламент (ЕО) № 607/2009, при спазване на ограниченията предвидени в чл.78 от Регламент (ЕС) № 1308/2013.

(2) Върху етикетите на лозаро-винарските продукти, предназначени за пазара, задължителните данни съгласно чл. 118 от Регламент (ЕО) № 491/2009 на Съвета от 25 май 2009 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1234/2007 за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти (Общ регламент за ООП) (ОВ, L 154 от 16 юни 2009 г.) (наричан по-нататък Регламент (ЕО) № 491/2009) и незадължителните данни по чл. 118

от същия регламент, се изписват на един или повече от официалните езици на Европейския съюз.

(3) При предлагане на българския пазар на лозаро-винарски продукти - внос от трети страни или произведени в Европейския съюз, етикетирването на които е извършено на език различен от български, се прилагат изискванията, посочени в чл. 9 от Закона за защита на потребителите.

(4) Правилата за етикетирването и представянето се прилагат и за вината, които са бутилирани или пакетирани, но все още не са предложени на пазара или не са изнесени.

(5) Правилата за етикетирването и представянето се прилагат и когато се поставят знаци и надписи върху съдовете, в които се съхраняват продуктите по приложение VII, част II от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и върху запушалките, етикетите и опаковките.

(6) Етикетирването не е задължително за:

1. грозде, превозвано от лозови насаждения до място за винификация или преработка;

2. вина за семейна консумация, в количество ненадвишаващо 10 хектолитра на домакинство;

3. ракии за семейна консумация.

(7) Разрешава се използването на думата „вино“, придружена от името на плод под формата на съставно наименование, с оглед предлагането на пазара на плодови вина. При етикетирване на плодово вино се прилагат разпоредбите на ал. 1

(8) Представянето и етикетирването на продукти на основата на плодови вина и оцет се извършва съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ, L 304/18 от 22 ноември 2011 г.) /наричан по-нататък Регламент (ЕС) № 1169/2011/.

(9) Представянето и етикетирването на ароматизирани лозаро-винарски продукти се извършва съгласно разпоредбите на Регламент (ЕС) № 251/2014.

(10) Данните използвани при етикетирването на лозаро-винарските продукти, ароматизираните лозаро-винарски продукти, плодови вина, продуктите на основата на плодови вина и оцета не трябва да въвеждат в заблуждение потребителите относно:

1. характера, естеството и свойствата на продукта, тяхното съдържание, включително действителното алкохолно съдържание, цвета, произхода, качеството,

сорта грозде, вида плод, реколтата и действителния обем на съда;

2. физическите или юридическите лица, които са участвали при производството и/или при първоначалното пускане в обращение на продуктите.

Г л а в а с е д м а

ПРЕВОЗ НА ЛОЗАРО-ВИНАРСКИ ПРОДУКТИ

Раздел I

Придружителни документи

Чл. 61. (1) За превоз на лозаро-винарски продукти на територията на страната или на друга държава - членка на Европейския съюз, производителите и търговците, включително вносителите, съставят придружителен документ, при условията и по реда, определени в Дял III, Глава II на Регламент (ЕО) № 436/2009. Не се съставя придружителен документ при превоз на лозаро-винарски продукти в случаите, посочени в чл. 25 от Регламент (ЕО) № 436/2009.

(2) Придружителният документ по ал. 1 се съставя по образец, утвърден по реда на чл. 2, ал. 6, на хартиен носител или в електронен вид, като съдържанието на електронните придружителни документи и документите на хартиен носител трябва да е идентично.

(3) Всеки придружителен документ се състои от три еднообразни екземпляра. Първият екземпляр на придружителния документ остава при изпращача, вторият – в ИАЛВ, а третият екземпляр съпровожда превозвания продукт при транспортирането му и се предава на получателя.

(4) В придружителните документи по ал. 1 се посочват задължителните данни по чл. 60, ал. 2. Данните, вписани в придружителните документи, трябва да са идентични с данните, вписани в дневниците по чл. 41, ал. 1.

(5) Придружителният документ се заверява от териториалното звено на ИАЛВ при превоз на:

1. винено грозде и гроздова мъст - когато превозът е на разстояние, по-голямо от 40 километра;

2. винено грозде, гроздова мъст, концентрирана гроздова мъст и концентрирана и ректифицирана гроздова мъст на територията на страната и на територията на държава - членка на Европейския съюз.

(6) Дубликат на придружителен документ не се издава. Върху невалиден документ се изписва думата „анулирано” и се поставя дата, подпис и печат на изпращача.

(7) При превоз на произведено в страната вино със ЗНП или ЗГУ от определен район към придружителния документ се прилага копие от сертификата за произход.

(8) Оригиналите на придружителните документи или техни копия се съхраняват от издателите и получателите на стоката и са на разположение на контролните органи за срок от пет години. Изпълнителната агенция по лозата и виното води регистър на придружителните документи.

Чл. 62. (1) При превоз на вино под режим отложено плащане на акциз (РОПА) на територията на страната или от и до територията на друга държава - членка на Европейския съюз, се издава електронен административен документ (е-АД) по реда на Закона за акцизите и данъчните складове и не се съставя придружителен документ по чл. 61, ал. 1.

(2) При превоз на освободено за потребление вино за придружителен документ се признава:

1. акцизен данъчен документ по чл. 84, ал. 1, т. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове - когато превозът е на територията на страната;

2. опростен придружителен документ по чл. 76а, ал. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове - когато превозът е до територията на друга държава - членка на Европейския съюз.

3. опростен придружителен документ по чл. 76в, ал. 1 от Закона за акцизите и данъчните складове - при превоз на вино, освободено за потребление на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, до територията на страната.

(3) За опростен придружителен документ по ал. 2, т. 2 и т. 3 се признава и търговски документ (фактура, документ за доставка, транспортен документ и др.), при условие че този търговски документ съдържа реквизитите на опростения придружителен документ и тези реквизити отговарят по съдържание и номер на реквизитите в опростения придружителен документ.

(4) Движението на виното, произведено от обекти за винопроизводство на малки винопроизводители, което се изпраща под режим отложено плащане на акциз до лицензиран складодържател, регистриран получател или временно регистриран получател в друга държава членка на Европейския съюз, до лицензиран складодържател на територията на страната и до митническо учреждение на напускане се извършва с документа по чл. 61, ал. 1.

(5) Движението на виното, произведено от обекти за винопроизводство на малки винопроизводители в друга държава членка, което се получава под режим отложено плащане на акциз от лицензиран складодържател, регистриран получател или временно регистриран получател на територията на страната се придружава от документа по чл.

Раздел II

Специална гаранция в лозаро-винарския сектор

Чл. 63. (1) При допускане за свободно обръщение на продукти по приложение VII, част II от Регламент (ЕС) № 1308/2013, при подаване на митническата декларация за допускане на стоките за свободно обращение, вносителят представя специална гаранция - обезпечение, издадено в полза на Агенция "Митници" в размер 30 на сто от митническата стойност на съответната партида.

(2) Не се изисква представяне на специална гаранция при допускане за свободно обращение на вино, което е бутилирано в съдове с обем до 5 литра и етикетирано по начин, указващ, че продуктът е с произход от трета страна.

(3) При подаване на декларацията по ал. 1 вносителят посочва мястото, където ще съхранява, складира, обработва, преработва, бутилира или етикетира внесените продукти и декларира писмено, че няма да ги преработва в продукти по приложение № VII, част II от Регламент (ЕС) № 1308/2013 или да ги добавя към такива продукти на територията на Европейския съюз.

(4) В срок до 24 часа от допускане на стоките за свободно обращение Агенция "Митници" изпраща информация за данните по ал. 3 на ИАЛВ.

(5) В срок до 12 месеца от подаване на декларацията по ал. 1 ИАЛВ представя в Агенция "Митници" писмено становище за спазването от вносителя на ограниченията по Приложение VIII, част II, раздел Б, точка 5 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, а когато продуктите са употребени за производството на вино, че то е с етикет, указващ неговия действителен произход. При мотивирано искане на вносителя и след положително писмено становище на ИАЛВ срокът може да бъде удължен еднократно от митническите органи с 6 месеца.

(6) Условията и редът за издаване на писмено становище от ИАЛВ за освобождаване на обезпечението се утвърждават със заповед на изпълнителния директор на ИАЛВ, въз основа на искане от страна на вносителя. За издаване на становището се заплаща такса съгласно тарифата по чл. 3

(7) Обезпечението по ал. 1 се освобождава след представяне на становището по ал. 5.

Г л а в а о с м а

СПИРТНИ НАПИТКИ

Раздел I

Категории спиртни напитки

Чл. 64. Спиртните напитки се определят, произвеждат и предлагат за продажба с търговски наименования, класифицирани в категории, съгласно Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 година относно определението, описанието, представянето, етикетирването и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета (ОВ, L 39, 13.2.2008 г.), наричан по-нататък Регламент (ЕО) № 110/2008.

Чл. 65. (1) Техническите определения и изисквания за категориите спиртни напитки, етилов алкохол от земеделски произход, дестилат от земеделски произход, както и основните понятия при производството на продуктите (видовете суровини и технологични операции и практики) се определят в Регламент (ЕО) № 110/2008.

(2) При производството на спиртни напитки не се разрешава влагането на етилов алкохол от неземеделски произход (синтетичен спирт).

(3) Етиловият алкохол, използван при производството на спиртни напитки и на всичките им съставки за разтварянето на оцветителите, ароматните вещества или другите разрешени добавки при производството на спиртни напитки, трябва да бъде със земеделски произход и предназначен за хранителни цели.

Чл. 66. (1) За консумация се предлагат само безопасни спиртни напитки, които отговарят на изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008 и на този закон.

(2) Наименованията на спиртните напитки по чл. 65, ал. 1 могат да се използват за тяхното означаване и търговско представяне само ако напитките напълно отговарят на съответните изисквания за съответната категория.

(3) Напитките, произведени в Република България, които не отговарят на определените изисквания, могат да бъдат предлагани на пазара и да носят означението "спиртна напитка", при условие че техният състав е предварително одобрен от министъра на здравеопазването или от оправомощено от него лице, а технологията за производството им е одобрена от министъра на икономиката или от оправомощено от него лице. Изискването за одобряване на състава от министъра на здравеопазването или от оправомощено от него лице се прилага и за ликьори от билки, съгласно чл. 74, ал. 3, т. 2.

(4) За напитки с означението "спиртни напитки", предлагани за консумация в търговската мрежа, не се разрешава означаване с допълнителни думи или изрази, като "род", "вид", "тип", "метод", "имитация", "стил", "марка", "с вкус на", "с аромат на" или други сходни наименования.

(5) Наименованията на спиртните напитки могат да бъдат допълнени с географско указание, при условие че фазата на производството, при която спиртните напитки получават своите специфични или окончателни характеристики и свойства, се извършва в съответния географски район.

Чл. 67. (1) Традиционни български спиртни напитки и продукти са напитки и продукти, произвеждани в Република България по специална технология в места или региони, придали им специфични характеристики и свойства. Традиционни български спиртни напитки и продукти са: винена, гроздова, джиброва и плодова ракия, ракия от плодови джибри, анасонова спиртна напитка "Мастика", мента, винен, зърнен и плодов дестилат.

(2) Като „винена ракия“ се означава винена дестилатна спиртна напитка с минимално алкохолно съдържание 37,5 обемни процента, която е:

1. получена чрез дестилация до 86 обемни процента на вино, подсилено вино или чрез редестилация до 86 обемни процента на винен дестилат;
2. със съдържание на летливи вещества, равно или по-голямо на 125 грама на хектолитър, при 100 обемни процента алкохол;
3. с максимално съдържание на метилов алкохол 200 грама на хектолитър при 100 обемни процента алкохол;
4. със специфични органолептични характеристики.

(3) Когато е отлежала, винената ракия може да продължи да се предлага с наименованието „винена ракия“, при условие че е отлежала в дървени съдове в продължение най-малко на една година или в продължение минимум на 6 месеца в дървени бъчви с вместимост, по-малка от 1000 литра.

(4) Като „гроздова ракия“ се означава винена дестилатна спиртна напитка с минимално алкохолно съдържание 40 обемни процента, която:

1. е получена чрез единична или двойна дестилация до 65 обемни процента на вино, получено от грозде, като виното, получено от 100 килограма грозде, не може да надвишава 75 литра, и
2. по състав и органолептични характеристики отговаря на изискванията за производство на винена ракия.

(5) Когато е отлежала, гроздовата ракия може да продължи да се предлага с наименованието „гроздова ракия“, при условие че е отлежала в дървени съдове в продължение най-малко на една година или в продължение минимум на 6 месеца в дървени бъчви с вместимост, по-малка от 1000 литра.

(6) Като „джиброва ракия“ (ракия от гроздови джибри) се означава дестилатна спиртна напитка от гроздови джибри с минимално алкохолно съдържание 37,5 обемни

процента, която:

1. е получена от ферментирани и дестилирани гроздови джибри или директно чрез водна пара, или след добавяне на вода;
2. количеството винени утайки, добавено към гроздовите джибри, не надвишава 25 кг на 100 кг използвани гроздови джибри;
3. количеството алкохол, извлечено от винените утайки, не превишава 35 на сто от общото алкохолно съдържание в крайния продукт;
4. дестилацията е извършена в присъствието на самите джибри до 86 обемни процента;
5. е извършена редестилация до 86 обемни процента;
6. има съдържание на летливи субстанции, равно или по-голямо от 140 грама на хектолитър при 100 обемни процента алкохол, и с максимално съдържание на метилов алкохол 1000 грама на хектолитър при 100 обемни процента алкохол.

(7) Като „плодова ракия“ се означава плодова дестилатна спиртна напитка с минимално алкохолно съдържание 37,5 обемни процента, която е:

1. получена изключително чрез дестилация до 86 обемни процента на ферментирал месест плод или мъст на месест плод в присъствието или не на костилките от плода;
2. със съдържание на летливи субстанции, равно или по-голямо от 200 грама на хектолитър, при 100 обемни процента алкохол;
3. с максимално съдържание на метилов алкохол до 1000 грама на хектолитър при 100 обемни процента алкохол;
4. със съдържание на циановодородна киселина, не по-високо от 7 грама на хектолитър, при 100 обемни процента алкохол за плодова ракия, произведена от плодове с костилки;
5. със специфични органолептични характеристики.

(8) Плодовата ракия може да носи наименованието „ракия“, допълнено с името на плода, като например: „сливова ракия“ (от сорта „*Prunus domestica*“), „кайсиева ракия“ (от сорта „*Armeniaca vulgaris*“), ракия от праскови, ябълки, круши, смокини, мирабели, цитрусови плодове или от друг плод, когато е произведена изключително само от посочения вид плод.

(9) Крушовата ракия може да носи наименованието „Вилямова“ („*Williams*“), когато е произведена само от круши от сорта „*Williams*“.

(10) Плодова ракия по ал. 7 е и спиртната напитка, получена от два или повече вида плод или зеленчук, когато са ферментирани и дестилирани заедно.

(11) Като „ракия от плодови джибри“ се означава дестилатна спиртна напитка от

плодови джибри с минимално алкохолно съдържание 37,5 обемни процента, която е:

1. получена чрез ферментация и дестилация до 86 обемни процента на плодови джибри;
2. с максимално съдържание на метилов алкохол 1500 грама на хектолитър при 100 обемни процента алкохол;
3. със специфични органолептични характеристики.

(12) Като „Мастика“ се означава анасонова спиртна напитка със специфични органолептични характеристики, с минимално алкохолно съдържание 47 обемни процента, която е получена чрез ароматизиране на етилов алкохол от земеделски произход с анетол, изолиран чрез ректификация на етерични масла от звездовиден анасон (*Illicium verum*), зелен анасон (*Pimpinella anisum*), резене (*Foeniculum vulgare*) или от друго растение, което съдържа същия основен ароматен компонент в количество, не по-малко от 2,5 грама на литър, захар, не по-малко от 40 грама на литър, с добавяне или без добавяне на дъвково масло и/или ароматен дестилат.

(13) Като „мента“ (ментовка) се означава спиртна напитка - ликьор със специфични органолептични характеристики, с минимално алкохолно съдържание 25 обемни процента, която е получена чрез ароматизиране на етилов алкохол от земеделски произход с ментово масло със съдържание, не по-малко от 0,2 грама на литър и със съдържание на захар в крайния продукт, не по-малко от 130 грама на литър.

(14) Като „винен дестилат“ се означава алкохолна течност, притежаваща показателите съгласно приложение № 2, която е получена чрез единична и/или двойна дестилация до 86 обемни процента на ферментирани:

1. вино;
2. вино, подсилено вино или комбинации от тях, или
3. виноматериали.

(15) Като „зърнен дестилат“ се означава алкохолна течност, притежаваща показателите съгласно приложение № 2, която е получена чрез единична и/или двойна дестилация до 95 обемни процента на озахарена чрез ензими мъст от зърнени култури или продукти от тях, ферментирани под въздействието на дрожди.

(16) Като „плодов дестилат“ се означава алкохолна течност, притежаваща показателите съгласно приложение № 2, която е получена чрез единична и/или двойна дестилация до 86 обемни процента на ферментирани един или повече видове месест плод или мъст от него.

(17) Основните физико-химични показатели на традиционните български спиртни напитки и продукти по ал. 2, 4, 6, 7, 11, 14, 15 и 16 са определени съгласно приложение № 2.

(18) За винена, гроздова, джиброва ракия и бренди регионалните лозаро-винарски камари издават сертификат за автентичност.

Раздел II

Производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки. Технологични практики и правила относно предлагането им на пазара

Чл. 68. Производителите и търговците на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки са длъжни да:

1. осигуряват безопасността на продуктите;
2. прилагат добри практики на всички етапи от производството на продуктите, тяхната дистрибуция и предлагане на пазара.

Чл. 69. (1) Лицата по чл. 68 въвеждат и прилагат система за анализ на опасността и критични контролни точки (НАССР) или процедури в съответствие с принципите ѝ, когато цялостното внедряване на системата е неприложимо.

(2) Лицата по чл. 68 извършват преглед на системата по ал. 1 и я актуализират в случаите на извършени промени в продукта, процеса на производство, преработка и дистрибуция като цяло или в който и да е негов етап.

Чл. 70. На пазара се предлагат само безопасни спиртни напитки и продукти, които отговарят на изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008, на този закон и на техническите спецификации на производителите.

Чл. 71. При производството, съхранението, превоза и предлагането на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се разрешава използването на съдове и съоръжения, изработени или вътрешно покрити само с материали, разрешени за контакт с хранителни продукти.

Чл. 72. Етилов алкохол от земеделски произход и дестилат от земеделски произход могат да се произвеждат от:

1. зърнени продукти;
2. продукти на мелничарската промишленост;
3. малц, нишестени продукти, глютен, инулин;
4. цвеклова захар, тръстикова захар, захар на кристали;
5. други захари, захарни сиропи, изкуствен мед (смесен или не с естествен), карамел;
6. меласи, обезцветени или не;
7. ароматизирани или оцветени захари, сиропи, меласи, но невключващи плодови сокове, съдържащи добавена захар в каквото и да е количество;

8. зеленчуци за ядене и някои корени и грудки;
9. плодове за ядене и кори от цитрусови плодове.

Чл. 73. При производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки са разрешени технологични практики, съгласно посочените в Регламент (ЕО) № 110/2008 и допълнени с изброените в приложение № 3.

Чл. 74. (1) При производството на спиртни напитки могат да се използват:

1. добавки и оцветители към храните, при условия и ред определени с наредба на министъра на здравеопазването за изискванията към използване на добавки в храните.

2. само естествени ароматични вещества и ароматични препарати, освен когато изрично е предвидено друго в Регламент (ЕО) № 1334/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно ароматизантите и определени хранителни съставки с ароматични свойства за влагане във или върху храни и за изменение на Регламент (ЕИО) № 1601/91 на Съвета, регламенти (ЕО) № 2232/96 и (ЕО) № 110/2008 и Директива 2000/13/ЕО (ОВ L 39, 31.12.2008 г.).

- (2) Ароматизанти могат да се използват при условия и ред определени с наредба на министъра на здравеопазването за изискванията към използване на ароматизанти в храните.

- (3) Не могат да се използват ароматични вещества при производството на следните ликьори:

1. плодови ликьори: касис, череша, вишна, малина, черница, боровинка, цитрусови плодове, дива къпина, арктическа къпина, червена боровинка, блатна боровинка, морски зърнастец, ананас;

2. ликьори от растения: роза, мента, тинтява, анасоново семе, алпийски пелин, билки.

Чл. 75. (1) Забранява се продажбата на наливни (небутилирани) спиртни напитки.

- (2) Разпоредбата на ал. 1 не се прилага за продажби между регистрирани производители на спиртни напитки.

- (3) Забранява се опаковането (бутилирането) и продажбата на спиртни напитки в пластмасови опаковки.

- (4) Разпоредбата на ал. 3 не се прилага за продажба на спиртни напитки в опаковки (бутилки) с вместимост до 0,5 литра включително.

- (5) Забранява се предлагането на пазара на винени ракии, гроздови ракии, джиброви ракии и бренди, произведени в Република България, които не притежават сертификат за автентичност.

- (6) Всяка партида от етилов алкохол от земеделски произход, дестилат от земеделски произход и спиртни напитки, произведени в Република България се

придружава от протокол от изпитване, издаден от акредитирана лаборатория.

Раздел III

Регистриране на производителите на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки. Технически спецификации

Чл. 76. (1) Производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки с цел продажба се извършва от търговци, регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или по законодателството на държава-членка на Европейския съюз, или на друга държава-страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и на юридически лица, създадени въз основа на нормативен акт, които са вписани в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

(2) В Министерството на икономиката се води регистър на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

(3) Регистърът по ал. 2 се води по образец, съгласно приложение № 4. Регистърът е публичен, поддържа се в електронен вид и се публикува на интернет страницата на Министерството на икономиката.

(4) При вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се издава удостоверение от министъра на икономиката или от оправомощен от него заместник-министър.

(5) Удостоверението по ал. 4 съдържа: номер и датата на регистрация; наименование (фирма); седалище и адрес на управление на заявителя; единен идентификационен код (ЕИК); местонахождение на инсталираните производствени мощности; описание на производствените мощности; списък на произвежданите напитки и продукти; трите имена и единен граждански номер (ЕГН) на лицето/лицата, представляващо производителя; трите имена и ЕГН (личен номер или личен номер за чужденец) на лицата, които водят производствения процес и правят вписвания в дневниците по чл. 92, ал. 1.

(6) В един производствен обект производство може да извършва само едно регистрирано лице.

Чл. 77. Производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, предназначени за продажба, се регистрират в Министерството на икономиката, като подават заявление за регистрация, в което е посочен ЕИК или данни за търговска регистрация по националното им законодателство с приложен документ, който я удостоверява и отразява лицето, което представлява търговеца. Към заявлението

се прилагат:

1. техническа справка за откритите и закритите производствени обекти или складове с посочена квадратура и местонахождението им, пълно описание на технологичното оборудване, включително съдовете и техния обем;

2. оригинал или нотариално заверено копие на документ, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация, издаден по реда на Закона за устройство на територията;

3. техническа спецификация за производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати или спиртни напитки - два екземпляра;

4. декларация от производителя за извършване на производство съгласно изискванията на този закон по образец съгласно приложение № 5;

5. списък с трите имена и ЕГН (личен номер или личен номер за чужденец) на лицата, които водят производствения процес и извършват вписвания в дневниците по чл. 92;

6. документ за платена такса за вписване в регистъра в размер, определен с Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката по Закона за държавните такси.

Чл. 78. (1) В срок до три работни дни от получаване на заявлението по чл. 77 оправомощени от министъра на икономиката длъжностни лица извършват проверка на приложените към него документи.

(2) В срок до три работни дни от приключване на проверката по ал. 1 длъжностните лица по ал. 1 писмено уведомяват заявителя за отстраняване на установени нередовности по представените документи. В срок до 10 работни дни от получаване на уведомлението заявителят може да отстрани нередовностите.

(3) Когато нередовностите не бъдат отстранени в срока по ал. 2, производството по разглеждане на подаденото заявление са прекратява.

Чл. 79. (1) В срок до 10 работни дни от приключване на проверката по чл. 78, ал. 1 или от датата на отстраняване на нередовностите по чл. 78, ал. 2 длъжностни лица от Министерството на икономиката извършват проверка на място на производствените обекти.

(2) В срок до 10 работни дни от приключване на проверката по ал. 1 длъжностните лица по ал. 1 изготвят доклад за резултатите от проверката и предлагат на министъра на икономиката или на оправомощен от него заместник-министър да издаде удостоверение за вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, съответно мотивирана заповед за отказ.

(3) Удостоверението за вписване се връчва на производителя или на упълномощен негов представител. Удостоверението за вписване може да се изпрати на производителя чрез лицензиран пощенски оператор, като разходите са за сметка на производителя.

(4) В случай на изгубване, кражба или унищожаване на удостоверението за вписване в регистъра производителят подава заявление до министъра на икономиката за издаване на дубликат.

Чл. 80. (1) Министърът на икономиката или оправомощен от него заместник-министър отказва с мотивирана заповед вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки:

1. при нередовности в представените документи, които не са отстранени в срока по чл. 78, ал. 2;

2. когато заявлението е подадено преди изтичането на 12 месеца от влизането в сила на заповедта за заличаване от регистъра по чл. 83, ал. 1, т. 4, б. "б" или т. 5 или преди осигуряването на необходимите условия в случаите по чл. 83, ал. 1, т. 4, буква "а", освен ако заповедта за заличаване е била отменена от съда като незаконосъобразна;

3. когато при извършената проверка е установено, че заявителят не разполага с необходимите технологични възможности за производство на заявените напитки и/или продукти.

(2) Заповедта по ал. 1 се съобщава на производителя по ал. 1 и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 81. Възникналите права по вписаната регистрация не могат да се прехвърлят и преотстъпват освен при преобразуване на търговско дружество по реда на Търговския закон.

Чл. 82. (1) При промяна на обстоятелствата по чл. 76, ал. 5 и чл. 77, в 14-дневен срок от настъпването им производителят подава заявление до министъра на икономиката и прилага документите, удостоверяващи промяната, и документ за платена такса за разглеждане на заявлението, съгласно Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката по Закона за държавните такси, за вписване на промяната.

(2) При промяна на заявените обстоятелства в удостоверението за регистрация се вписват актуализираните данни за производителя, като към датата на издаване на удостоверението се вписват и датите на измененията и/или допълненията към удостоверението.

(3) Вписването или отказът да се впишат променените обстоятелства се извършва при условията и по реда на чл. 77 - 80, като проверка на място в производствените

обекти се извършва само при промяна в техническата справка за откритите и закритите производствени обекти или складове по чл. 77, т. 1.

Чл. 83. (1) Министърът на икономиката или оправомощен от него заместник-министър издава заповед за заличаване от регистъра по чл. 76, ал. 2:

1. по молба на производителя;
2. при обявяване в ликвидация, в несъстоятелност или при заличаване на търговеца от търговския регистър;
3. при смърт на физическото лице - търговец;
4. при установяване с влязъл в сила акт на контролен орган, че:
 - а) производителят не може да осигури необходимите технологични и санитарно-хигиенни условия за производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки;
 - б) е налице спиране на производството от производителя за период 12 месеца;
5. при предлагане на пазара на спиртни напитки и продукти, които не отговарят на изискванията на този закон и на техническите спецификации на производителите или на спиртни напитки с географско указание в нарушение на изискванията на чл. 100, за което на нарушителя са наложени две или повече административни наказания с влезли в сила наказателни постановления.

(2) В срок до 14 дни от настъпване на обстоятелствата по ал. 1 определените за това длъжностни лица от Министерството на икономиката изготвят доклад и предлагат на министъра на икономиката или на оправомощен от него заместник-министър да издаде заповед за заличаване от регистъра на производител на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

(3) В срок до 14 дни от получаване на предложението по ал. 2 министърът на икономиката или оправомощен от него заместник-министър издава заповед за заличаване от регистъра по чл. 76, ал. 2.

(4) В заповедта по ал. 3 се включва разпореждане за предварителното ѝ изпълнение, когато това се налага с цел осигуряване на живота и здравето на гражданите и с оглед на това, че от закъснението на изпълнението на заповедта може да последва значителна или труднопоправима вреда.

(5) Заповедта по ал. 3 се съобщава на производителя или търговеца по ал. 1 и може да бъде обжалвана по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 84. Производител, който е заличен от регистъра при условията на чл. 83, ал. 1, т. 4, б. "б" или т. 5, може да подаде заявление за вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки не по-рано от 6 месеца от влизането в сила на заповедта за заличаване от

регистъра, а в случаите по чл. 83, ал. 1, т. 4, б. "а" - след осигуряване на необходимите условия.

Чл. 85. (1) Спазването на технологичните изисквания при производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се установява със заверяване на техническа спецификация за производство за съответния продукт.

(2) Заверяването на техническата спецификация се извършва чрез проверка и съгласуване на съдържанието ѝ с полагане на подпис, дата и номер от длъжностни лица, оправомощени от министъра на икономиката.

(3) За получаване на заверката по ал. 1 производителите представят в Министерството на икономиката изготвена съобразно утвърден от министъра образец техническа спецификация за производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилат или спиртна напитка в два екземпляра.

(4) При нередовности по представената техническа спецификация длъжностните лица по ал. 2 в срок до 10 дни уведомяват заявителя с указания за отстраняването им в срок, не по-дълъг от един месец от получаване на уведомлението.

(5) При неотстраняване на нередовности в срока по ал. 4 техническата спецификация се оставя без разглеждане.

(6) Длъжностните лица заверяват два оригинални екземпляра от техническата спецификация по ал. 1 в срок до 10 работни дни от постъпването и/или от отстраняването на нередовностите по ал. 4.

(7) Изменения и допълнения на техническите спецификации се правят по реда на ал. 1 - 6.

Раздел IV

Регистър на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки

Чл. 86. (1) В Министерството на икономиката се води публичен електронен регистър на лицата, които извършват внос, въвеждане на територията на страната, производство, продажба, предоставяне или предлагане на дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки.

(2) Редът и начинът за водене на регистъра по ал. 1 се определят с наредба на министъра на икономиката.

(3) Лицата, вписани в регистъра по ал. 1, могат да продават или предоставят дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки на лица, регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или по

законодателството на държава - членка на Европейския съюз, или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и юридически лица, създадени въз основа на нормативен акт.

(4) Лицата, които са вписани в регистъра по чл. 76, ал. 2, могат да търгуват с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки, като уведомяват за това Министерството на икономиката.

(5) Редът за уведомяване по ал. 4 се определя с наредбата по ал. 2.

Чл. 87. (1) Лицата подават заявление до Министерството на икономиката за вписване в регистъра, преди да започнат да извършват дейностите по чл. 86, ал. 1.

(2) В 14-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 1 министърът на икономиката или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за регистрация на лицата и вписването им в регистъра по чл. 86, ал. 1.

Чл. 88 (1) Лицата по чл. 86, ал. 1:

1. водят отчетност, позволяваща установяването на лицето, което е получило дестилационното съоръжение за производството на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки;

2. до 14-о число на месеца, следващ месеца, в който са се разпоредили с дестилационното съоръжение, предоставят информация на Министерството на икономиката за лицата, получили дестилационното съоръжение, включваща най-малко - пълно наименование, единен идентификационен код от Търговския регистър или код по БУЛСТАТ.

(2) При поискване или по собствена инициатива Министерството на икономиката предоставя на Агенция „Митници“ информацията по ал. 1, т. 2, както и информация за установените случаи на дейности с дестилационни съоръжения, извършвани от лица, които не са вписани в регистъра по чл. 86, ал. 1.

Раздел V

Декларации

Чл. 89. Ежегодно, в срок до 31 януари, регистрираните производители на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки представят в Министерството на икономиката декларация по образец съгласно приложение № 6 за произведените, наличните и реализираните през предходната година количества и асортименти етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

Чл. 90. В срока по чл. 89 декларация по приложение № 6 подават и получателите на внесените в страната етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни

напитки.

Чл. 91. (1) Производителите на етилов алкохол от земеделски произход представят в Министерството на икономиката всяка година в срок до 31 януари справки за произведените и реализираните количества етилов алкохол за предходната година.

(2) Данните в справките по ал. 1 се попълват в хектолитри чист алкохол (100 обемни процента).

Раздел VI

Дневници

Чл. 92. (1) Регистрираните производители на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки водят дневници по образци съгласно приложение № 7, в които вписват данни, позволяващи да се определят и контролират автентичността, произходът, категорията на стоките и извършените производствени манипулации.

(2) Дневниците по ал. 1 се водят в електронен вид чрез унифициран софтуер или на хартиен носител.

(3) Дневниците по ал. 1 се заверяват в Министерството на икономиката преди извършване на вписване в тях. За дневниците, водени в електронен вид, министерството одобрява електронния им формат.

(4) Дневниците се водят поотделно за всеки производствен обект и подобект.

(5) Вписвания в дневниците могат да правят само лица, вписани в удостоверение за регистрация по чл. 76, ал. 4.

(6) Дневниците се приключват ежегодно на 31 декември след пълна инвентаризация на продукцията и се представят ежегодно до 15 март на следващата година в Министерството на икономиката за проверка.

(7) Дневниците се съхраняват на територията на производствения обект и се намират непрекъснато на разположение на контролните органи.

(8) Дневниците се съхраняват от регистрираните лица за срок 5 години.

(9) Начинът на водене на дневниците по ал. 1 се определя с наредба на министъра на икономиката.

Чл. 93. В дневник № 1 се вписват постъпилите грозде, плодове, зърнени култури, други суровини и материали за ферментация и технологични цели и получените след ферментацията продукти.

Чл. 94. В дневник № 2 се вписват извършените производствени манипулации.

Чл. 95. В дневник № 3 се вписват продуктите за дестилация и/или ректификация, както и получените дестилати и/или етилов алкохол от земеделски произход.

Чл. 96. В дневник № 4 се вписва заприходената за реализация продукция с точното търговско наименование на продуктите.

Раздел VII

Преработка на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, които не отговарят на изискванията на закона

Чл. 97. Преработката на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, които не отговарят на изискванията на закона е разрешена. Тази преработка се извършва с цел последваща реализация на продуктите като годен краен продукт или тяхното оползотворяване по друг подходящ начин.

Чл. 98. Допустимите размери на загуби при манипулации на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се определят съгласно приложение № 8.

Чл. 99. Допустимите размери на загуби при съхранение и транспорт на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки са определят с наредбата на министъра на финансите по чл.25, ал.2 от Закона за акцизите и данъчните складове.

Раздел VIII

Производство на спиртни напитки с географско указание

Чл. 100. (1) Производството на спиртни напитки с географско указание се извършва:

1. при спазване на правилата за производство съгласно Регламент (ЕО) № 110/2008, Регламент за изпълнение (ЕС) № 716/2013 от 25 юли 2013 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 110/2008 (ОВ, L 201 от 26.07.2013 г.) и този закон;

2. в географски район, където те получават своите специфични или окончателни характеристики и свойства;

3. след утвърждаване със заповед на министъра на икономиката съгласно приложение № 9.

(2) За утвърждаване на спиртни напитки с географско указание производителят или производителите на спиртни напитки подават заявление до министъра на икономиката.

(3) Заявлението по ал. 2 съдържа данни за заявителя или заявителите (наименование на търговеца, седалище и адрес на управление, ЕИК) и към него се

прилагат:

1. топографска карта на географския район в мащаб 1:25 000, на която се нанасят границите на общините, на чиято територия се добиват суровини за производството на спиртната напитка с географско указание; на картата се означават наименованията на местностите и местонахождението и границите на насажденията;

2. почвена скица на географския район в мащаб 1:25 000 с означаване на видовете почви;

3. справка за площите, засадени с плододаващи лозя или овощни култури;

4. справка за сортовия състав на плодовете и сортовата структура на засадените площи по т. 3;

5. справка за характеристиките на гроздето или плодовете - захарно съдържание, киселинност, механичен състав и други;

6. описание на автентична или традиционна технология за производството на спиртната напитка с географско указание - бране, сортиране и подбор на суровината, начин на транспортиране, преработка, метод на ферментация, вид и обем на съдовете за ферментация, метод на дестилация, начин на съхраняване, методи за обработка и други. Описание на органолептичните характеристики, които отличават напитката от другите спиртни напитки от същата категория;

7. справка и документи за връзката между произвежданата спиртна напитка, нейното качество, известност или други специфични характеристики и географския ѝ произход;

8. протокол за изпитване за основните физико-химични показатели съгласно нормативните изисквания за съответния продукт, издадено от акредитирана лаборатория;

9. протокол на регионалната дегустационна комисия за извършен органолептичен анализ и оценка;

10. копие от сертификат за автентичност.

11. декларация за верността на обстоятелствата по т. 3 - 7;

12. документ за платена държавна такса, съгласно Тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката по Закона за държавните такси.

Чл. 101. (1) Заявлението и документите по чл. 100, ал. 2 и 3 се разглеждат от постоянно действаща комисия, определена със заповед на министъра на икономиката, в срок до 30 дни от постъпване на документите. В заседанията на комисията могат да участват и представители на различни неправителствени организации със съвещателен глас.

(2) Заседанията на комисията по ал. 1 се смятат за редовни, когато присъстват

най-малко две трети от състава ѝ.

(3) Решенията на комисията се вземат с мнозинство от две трети от присъстващите на заседанието членове с право на глас.

(4) Комисията приема правила за своята работа, които се утвърждават със заповед на министъра на икономиката.

Чл. 102. В срок до 7 дни от разглеждане на заявлението и представените документи по реда на чл. 101 комисията писмено уведомява заявителя за установени нередовности, като определя срок за отстраняването им. При неотстраняване на нередовностите в срок от 10 работни дни заявлението и представените документи се оставят без разглеждане.

Чл. 103. (1) След разглеждането на заявлението и представените документи по реда на чл. 101 или след отстраняване на нередовностите по чл. 102 министърът на икономиката публикува в два централни ежедневника информация за постъпилото по чл. 100, ал. 2 заявление, като определя срок за представяне на възражения и предложения.

(2) Постъпилите в определения срок възражения и предложения по ал. 1 се разглеждат от комисията по чл. 101, ал. 1 по ред, определен с правилата за работата ѝ.

Чл. 104. По решение на комисията може да се извърши и проверка на място за установяване на обстоятелствата по чл. 100, ал. 3.

Чл. 105. В срок до два месеца от изтичането на определения срок по чл. 103, ал. 1 комисията разглежда представените документи, възражения и предложения и изготвя предложение до министъра на икономиката за:

1. утвърждаване на спиртна напитка с географско указание, или
2. постановяване на отказ - при основателни възражения по чл. 103 или недоказване на изискванията по чл. 100, ал. 1,.

Чл. 106. (1) В срок до 14 дни от получаване на предложението по чл. 105 министърът на икономиката утвърждава спиртната напитка с географско указание или отказва утвърждаването с мотивирана заповед.

(2) Утвърждаването се извършва със заповед по образец съгласно приложение № 9, обнародва се в "Държавен вестник" и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Изменения и допълнения в заповедта по ал. 2 се извършват по реда на чл. 101 - 106.

(4) Заповедта за отказ по ал. 1 се съобщава и може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 107. Производителят или производителите на спиртна напитка с географско

указание подават заявление до министъра на икономиката за вписване в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки и в удостоверението за регистрация на спиртна напитка с географско указание. Към заявлението се прилага документ за платена държавна такса, определена с тарифата за таксите, които се събират в системата на Министерството на икономиката по Закона за държавните такси, за вписване на географско указание в удостоверението.

Чл. 108. (1) Заявлението и документите за всяка утвърдена спиртна напитка с географско указание се съхраняват в Министерството на икономиката.

(2) Министърът на икономиката е националният компетентен орган по прилагането на Регламент (ЕО) № 110/2008.

Раздел IX

Описание, представяне, етикетиране и предлагане на пазара на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

Чл. 109. (1) Правилата за описанието, представянето, етикетирането и предлагането на пазара на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки целят да защитят интересите на производителите и потребителите, доброто функциониране на пазара и стимулирането на производството на качествени продукти.

(2) Правилата за описанието, представянето, етикетирането и предлагането на пазара на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се прилагат и при извършване на вписвания в дневниците по чл. 92, ал. 1 както и когато се поставят знаци и надписи на съдовете, в които се съхраняват, на затварящите устройства, етикетите и опаковките.

(3) При описанието, представянето и етикетирането на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се използват един или повече от официалните езици на Европейския съюз по начин, позволяващ на крайния потребител да разбере всеки елемент от информацията, освен ако тя не се предоставя на потребителя с други средства.

(4) В случай че етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки произхождат от трети държави, за описанието, представянето, етикетирането и предлагането им на пазара може да се използва официалния език на третата държава, в която са произведени, ако данните са предоставени и на някой от официалните езици на Европейския съюз по начин, позволяващ на крайния потребител да разбере всеки елемент от информацията.

(5) Когато етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

са произведени в държава - членка на Европейския съюз и са предназначени за износ, данните, използвани за описанието, представянето, етикетирането и предлагането им на пазара могат да бъдат посочени и на език, различен от официалните езици на Европейския съюз.

Чл. 110. (1) Данните (индикациите), които се използват за описание, представяне, етикетирание и предлагане на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, не трябва да въвеждат в заблуждение потребителите относно:

1. характера, естеството и свойствата на напитката или продукта, тяхното съдържание, включително действителното алкохолно съдържание, цвета, произхода, качеството, сорта грозде или име на плода или суровината, реколтата, действителния обем на съда;

2. търговците, които са участвали при производството или в търговското разпространяване на напитките и продуктите.

(2) Данните, използвани за означаване и търговско представяне, не трябва да въвеждат в заблуждение потребителите и в случаите, когато:

1. са преведени и е посочен действителният произход на напитките и продуктите, или

2. са придружени от думи като "род", "тип", "метод", "имитация", "марка", "стил" или други сходни наименования.

Чл. 111. (1) Не е разрешено предлагането на пазара на спиртни напитки и продукти, които не са означени в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008 и на този закон.

(2) Напитките и продуктите, които са предназначени за износ, могат да бъдат означени по начин, различен от установения в закона, при условие че законодателството на държавата на вносителя го допуска.

Чл. 112. (1) При етикетирание на спиртна напитка, произведена в Република България и предназначена за българския пазар, в съответствие с определените в чл. 6 на Регламент (ЕО) № 110/2008 права, се вписват и на български език следните задължителни данни:

1. търговско наименование на напитката;
2. номинален обем;
3. знак „e" - количеството на напитката отговаря точно на посоченото в етикета;
4. действително алкохолно съдържание на напитката;
5. номер и/или дата на производствената партида, като пред тях се поставя знак „L";
6. номер на техническата спецификация на напитката;

7. наименование (фирма) и седалище на производителя;
8. наименование (фирма) и седалище на бутилиращото предприятие, когато напитката е бутилирана или налята в съдове с вместимост 60 л и по-малко;
9. номер на удостоверението за регистрация на производителя;
10. За спиртна напитка „водка“, произведена от суровини от земеделски произход, различни от зърнени култури и/или картофи, се изписва наименованието на суровината /суровините/, от които е произведена. С оглед на добрата практика за информиране на потребителите, при означаването на спиртните напитки се препоръчва, в случаи на използването на два или повече вида етилов алкохол и/или дестилат от земеделски произход, да се изписва тяхното съдържание в низходящ ред съобразно количеството, вложено в производството.

11. За спиртните напитки по чл. 66, ал. 3 се вписват използваните суровини и добавки при производството на напитката - суровина, използвана при производството на етилов алкохол и/или дестилат от земеделски произход и съдържанието на етилов алкохол и/или дестилат от земеделски произход в проценти. При използването на два или повече етилови алкохола и/или дестилата със земеделски произход се изписва тяхното съдържание в низходящ ред съобразно количеството, вложено в производството.

(2) При етикетиране на спиртна напитка, която не е произведена в Република България, но е предназначена за българския пазар, задължителните данни се вписват на български език върху етикет, отговарящ на изискванията, посочени в чл. 9 от Закона за защита на потребителите.

(3) При етикетирането на спиртна напитка могат да бъдат вписани и следните (незадължителни) данни:

1. име на географския район, където напитката е произведена;
2. име на плода или на плодовете или наименование на суровината, от които е произведена напитката;
3. търговска марка;
4. препоръки за ползване на напитката;
5. медали и отличия;
6. начин на съзряване и стареене на напитката;
7. начин на производство;
8. кратност на дестилацията;
9. информация за историята на напитката и на производственото предприятие;
10. данни за лицата, участвали в търговския оборот на напитката.

Чл. 113. Задължителните и незадължителните данни се групират в един или

повече етикети, прикрепени, залепени върху съда или изписани директно върху него, и се представят с ясни, четливи и незаличими букви.

Чл. 114. Не са данни за описание и търговско представяне знаците или маркировките, които:

1. са предвидени в нормативните актове, свързани с данъчното облагане;
2. указват производителя на съда и обема на съда;
3. се използват за контрол на напълването или бутилирането;
4. се използват за идентификация на продукта чрез цифров код или чрез машинно читаем символ.

Чл. 115. (1) Търговското наименование на спиртната напитка се определя съобразно категориите, определени в Регламент (ЕО) № 110/2008.

(2) Търговското наименование на спиртна напитка може да бъде допълнено с географско указание, при условие че фазата на производство от добиването на суровината до получаването на специфичните или окончателните характеристики и свойства на спиртната напитка се извършва в посочения географски район и при условията на чл. 100 - 106. Търговското наименование на спиртна напитка може да бъде допълнено с географско указание за съответните напитки по приложение № 10 /или със символа на Европейския съюз за спиртна напитка с географско указание.

Чл. 116. При етикетирането на ракия или бренди може да се вписват допълнителни специфични традиционни наименования:

1. „отлежала“ - за ракия, съзрявала в дървени бъчви не по-малко от 6 месеца;
2. „стара“ или „старо“ - за ракия или бренди, съзрявали в дървени бъчви не по-малко от три години;
3. „специална“ или „специално“ - за ракия или бренди, произведени по традиционна технология или от специални сортове грозде или плодове;
4. „резерва“ - за ракия или бренди, произведени от дестилати, съзрявали в дървени бъчви, като средната възраст на купажа е не по-малка от 5 години;
5. „специална резерва“ - за ракия или бренди, произведени от дестилати, съзрявали в дървени бъчви, като средната възраст на купажа е не по-малка от 10 години.

Чл. 117. При предлагане на пазара на гроздова, винена и джиброва ракия, и бренди, произведени в Република България, продуктът се придружава със сертификат за автентичност, издаден от съответната регионална лозаро-винарска камара.

Чл. 118. Сертификатът за автентичност се издава от регионалната лозаро-винарска камара, в чийто териториален обхват е извършено производството.

Условия за внос и предлагане на пазара на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки от трети държави

Чл. 119. (1) Внасяните от трети държави с цел предлагане на пазара етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки трябва да са в съответствие с изискванията за производство и търговско предлагане в държавата на произход, което се установява с атестация, издадена от официален орган в държавата на произход. Продуктите, предназначени за пряка консумация, трябва да са придружени и от протокол от изпитване, издаден от оторизиран орган в държавата на произход. Документът за атестация и протоколът от изпитване се представят в оригинал или заверено копие от органа или лабораторията, които са създали документа.

(2) Министърът на икономиката или оправомощен от него заместник-министър със заповед определя официалните органи по ал. 1. Списък на определените със заповедта органи се публикува на интернет страницата на министерството, като съобщение за това се обнародва в "Държавен вестник".

(3) Списъкът по ал. 2 може да бъде допълван след официално уведомление от посолството (търговското представителство) на съответната държава.

(4) При допускане за свободно обръщение на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, с подаването на митническата декларация за свободно обръщение, вносителят предоставя на митническите органи и документите по ал. 1.

Раздел XI

Складиране и движение на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

Чл. 120. Складирането и движението на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се извършват съобразно изискванията и по реда на Закона за акцизите и данъчните складове.

Г л а в а д е в е т а

ЛАБОРАТОРИИ И МЕТОДИ ЗА ИЗПИТВАНЕ

Раздел I

Изпитвателни лаборатории

Чл. 121. (1) Физичните, химичните и микробиологичните изпитвания, предвидени в Регламент (ЕО) № 110/2008 или в този закон за продуктите по чл. 1 се

извършват от лаборатории, акредитирани съгласно изискванията на стандарт БДС EN ISO/IEC 17025.

(2) Лабораториите по ал. 1, които извършват физични, химични и микробиологични изпитвания за целите на контрола се определят от:

1. министъра на земеделието, храните и горите - за изпитване на лозаро-винарски продукти, ароматизирани лозаро-винарски продукти, плодови вина, продукти на основата на плодови вина и оцет;

2. министъра на икономиката - за изпитване на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

(3) Изпитванията на лозаро-винарски продукти, ароматизирани лозаро-винарски продукти, плодови вина, продукти на основата на плодови вина и оцет се извършват от лабораториите на ИАЛВ за:

1. утвърждаване на произведените партии със ЗНП или ЗГУ по чл. 28, ал. 1, т. 1 и т. 2 и сортовите вина без ЗНП и ЗГУ по чл. 28, ал. 1, т. 3;

2. сертифициране на партии вина за износ в трети страни;

3. реализация на пазара в страните от ЕС извън Република България.

(4) Изпитванията на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки за реализация на пазара в Република България, страните от ЕС извън Република България, износ в трети страни и утвърждаване на географско указание по чл. 100, ал. 3, т. 8 се извършват от лаборатории, определени със заповед на министъра на икономиката.

(5) Извършването на физико-химичен и микробиологичен анализ на продукти в лабораториите по ал. 2, 3 и 4 се заплаща, както следва:

1. по такси, определени по тарифата по чл. 3 - за лабораториите по ал.2, т. 1 и ал. 3;

2. по цени, определени от ръководителя на лабораторията - за лабораториите по ал. 2, т. 2 и ал. 4.

(6) Наименованията на определените по реда на ал. 2, т. 2 лаборатории се обявяват на Интернет страницата на Министерството на икономиката.

Раздел II

Методи за изпитване

Чл. 122. (1) Методите за изпитване за определяне на физични, химични, микробиологични и органолептични характеристики на продуктите по чл. 1 се определят съгласно чл. 80, ал. 5 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и се прилагат с цел да се установи дали тези продукти са в съответствие с:

1. хигиенните и здравни стандарти, както и със стандартите за защита на здравето на животните, растенията и човека;
2. разрешените енологични практики;
3. спецификациите на вината със ЗНП/ЗГУ и сортовите вина;
4. пазарните/продуктовите стандарти;
5. приетите гранични стойности в действащото законодателство на ЕС и Република България.

(2) Когато липсват методи и правила, съгласно чл. 80, ал. 5 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, се прилагат методи, определени в национални или международни стандарти или в действащо законодателство.

Чл. 123. Органолептична оценка на вина, гроздови ракии и бренди се извършва от дегустационни комисии по чл. 155, ал.1.

Чл. 124. Условието и редът за вземане на проби от лозаро – винарски продукти, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки от производствени обекти, търговски обекти и заведения за обществено хранене, се определят с наредби на:

1. министъра на земеделието, храните и горите– за лозаро – винарски продукти;
2. министъра на икономиката – за етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки.

Г л а в а д е с е т а

КОНТРОЛ

Раздел I

Контрол върху производството и търговията на лозаро-винарски продукти, ароматизирани лозаро-винарски продукти, плодови вина, продукти на основата на плодови вина и оцет

Чл. 125. (1) Изпълнителната агенция по лозата и виното упражнява контрол по спазване изискванията на закона по отношение на производствения потенциал, гроздето, предназначено за производство на вино, производството, преработката и търговията на лозаро-винарски продукти, ароматизирани лозаро-винарски продукти както и на плодови вина, продукти на основата на плодови вина и оцет, както и извеждането под наблюдение на вторичните продукти от винопроизводство..

(2) Проверките на производството и търговията на продуктите по ал. 1 се извършват от длъжностни лица, оправомощени от изпълнителния директор на ИАЛВ. При упражняване на контролните си правомощия длъжностните лица имат право на

свободен достъп до:

1. лозовите насаждения;
2. обектите за производство, съхранение и търговия на продуктите по ал. 1, включително до търговските обекти по смисъла на § 1, т. 41 от допълнителните разпоредби на Закона за данък върху добавената стойност;
3. транспортните средства, превозващи продукти по ал. 1;
4. дневниците по чл. 41, ал. 1, счетоводните и други документи, необходими за целите на проверката, като могат да изискват заверени копия от тях.

(3) При осъществяване на проверките по ал. 2 длъжностните лица от ИАЛВ се легитимират със служебна карта и могат да изискват съдействие от други органи на изпълнителната власт.

(4) Министърът на земеделието, храните и горите със заповед утвърждава образец на служебната карта по ал. 3.

Чл. 126. (1) При осъществяване на контролните си правомощия длъжностните лица по чл. 125, ал. 2:

1. извършват документни проверки и проверки на място;
2. вземат безвъзмездно проби от продукти по чл. 125, ал. 1 за физико-химичен и микробиологичен анализ и органолептична оценка;
3. дават задължителни предписания и определят срок за изпълнението им;
4. при възпрепятстване достъпа до обектите при проверките по т. 1, предоставянето на проби по т. 2, или при неизпълнение на задължителните предписания в срока по т. 3 могат да съставят актове за установяване на административно нарушение или да предлагат на изпълнителния директор на ИАЛВ да издаде заповед за спиране експлоатацията на обект за производство или на части от него, или за спиране на определена дейност в обекта;
5. пазят производствената и търговската тайна и не разгласяват данни от извършените проверки;
6. уведомяват съответния специализиран орган за контрол, когато е налице нарушение на друг нормативен акт.

(2) Когато по искане на трети лица изпълнителния директор на ИАЛВ е определил като вещо лице служител на Агенцията, съответните лица заплащат на ИАЛВ направените разходи за труд, консумативи, режимни разноски, съгласно Наредба № 2 от 2015 г., за вписването, квалификацията и възнаграждението за вещите лица (обн. ДВ. бр.50 от 2015г.), издадена от министъра на правосъдието.

Чл. 127. (1) Нарушенията на този закон и на подзаконовите актове по прилагането му по отношение на производствения потенциал, гроздето, предназначено

за производство на вино, производството, преработката и търговията на лозаро-винарски продукти, ароматизирани лозаро-винарски продукти както и на плодовите вина, продукти на основата на плодови вина и оцета, се установяват с актове, издадени от длъжностните лица по чл. 125, ал. 2.

(2) Наказателните постановления за нарушенията по ал. 1 се издават от изпълнителния директор на ИАЛВ или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Лицата възпрепятстващи достъпа на длъжностни лица при документални и проверки на място носят административно-наказателна отговорност за действията си.

(4) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 128. (1) При осъществяване на контролните си функции ИАЛВ си взаимодейства с други органи на изпълнителната власт, в рамките на тяхната компетентност.

(2) Изпълнителната агенция по лозата и виното взаимодейства с Българската агенция по безопасност на храните при упражняване на контрола върху предприятията, произвеждащи оцет и контрола върху етиктирането на оцета, съгласно този закон и Закона за храните.

(3) При необходимост от провеждане на съвместни проверки изпълнителният директор на ИАЛВ писмено уведомява органа по ал. 1 за вида на исканото съдействие. В уведомлението се посочват обектът на проверката, нейният вид и продължителност.

(4) Изпълнителният директор на ИАЛВ може да изиска от органа по ал. 1 предварителна информация във връзка с проверката, която се предоставя в срок до 7 работни дни от постъпване на искането.

(5) В случай на извършване на проверка от друг контролен орган, ИАЛВ предоставя информация от неговата компетентност, в срок до 7 работни дни от постъпване на искането.

(6) При установяване на нарушение по закона при извършване на проверка по ал. 4, съответният контролен орган уведомява ИАЛВ в срок до 10 работни дни, за предприемане на необходимите действия.

Чл. 129. (1) В съответствие с изискванията на Глава III от Дял V на Регламент (ЕО) № 555/2008 на Комисията от 27 юни 2008 година относно определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета относно общата организация на пазара на вино по отношение на програмите за подпомагане, търговията с трети страни, производствения потенциал и проверките в лозаро-винарския сектор (ОВ, L 170 от 30 юни 2008 г.) за попълване на Аналитичната база данни за продукти от

лозаро-винарския сектор към Съвместния изследователски център (СИЦ) на Европейската комисия, за целите на контрола ИАЛВ осигурява вземане на 30 проби от грозде за изотопен анализ, както и тяхната обработка и преработка във вино съгласно инструкцията, утвърдена от изпълнителния директор на ИАЛВ.

(2) Пробите по ал. 1 се анализират от лаборатории с подходящо аналитично оборудване, отговарящи на общите критерии за работа на лабораториите, посочени в ISO/IEC 17025, и участващи в система от тестове за професионална квалификация, свързани с методи за изотопен анализ.

(3) Министърът на земеделието, храните и горите осигурява създаването на лабораториите по ал. 2 и изпраща доказателство за съответствие в писмена форма до СИЦ с цел качествен контрол и потвърждаване на предоставената информация.

(4) Изпълнителната агенция по лозата и виното извършва изотопен анализ на компонентите етанол и вода на пробите по ал. 1 съгласно референтните методи за анализ в лаборатории на Европейския съюз срещу заплащане на услугата.

Раздел II

Контрол върху производството и търговията на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

Чл. 130. Министърът на икономиката осъществява контрол по спазване изискванията на закона по отношение на производството и търговията на етиловия алкохол от земеделски произход, дестилатите и спиртните напитки.

Чл. 131. (1) Контролът върху производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се осъществява от длъжностни лица, оправомощени от министъра на икономиката.

(2) При осъществяване на контрола длъжностните лица:

1. извършват проверки на място на производствените обекти за установяване:

а) наличието на необходимите технологични възможности за производство на заявените напитки или продукти;

б) изправността на наличното технологично оборудване за производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, както и за съответствието му с вписаното в регистъра по чл. 76, ал. 2;

2. извършват проверки относно спазването на технологичните изисквания при производството на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки;

3. извършват документални проверки и проверки на място за редовността и верността на вписванията в дневниците по чл. 92, ал. 1 и за съответствието им с

придружителните документи и стоковата наличност;

4. вземат проби от етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки за физико-химичен анализ и за органолептична оценка;

5. дават задължителни предписания и определят срок за изпълнението им;

6. дават заключения по възраженията във връзка с констатираните нарушения;

7. пазят производствената и търговската тайна и не разгласяват данни от проверките;

8. уведомяват съответния специализиран орган за контрол, когато е налице нарушение на друг нормативен акт.

(3) При упражняване на контролните си правомощия длъжностните лица по ал. 1 имат право на свободен достъп до:

1. обектите за производство и съхранение на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки;

2. дневниците по чл. 92, ал. 1, счетоводните и други документи, необходими за целите на контрола, като могат да изискват заверени копия от тях.

(4) Длъжностните лица по ал. 1 могат да привличат експерти в съответната област, когато проверката е особено сложна и изисква специални знания.

Чл. 132. При осъществяване на контролните си функции по отношение на дейностите предвидени в този закон Министерството на икономиката си взаимодейства с Министерството на вътрешните работи, Министерството на земеделието, храните и горите, Агенция "Митници", Министерството на здравеопазването, Комисията за защита на потребителите и с други органи на изпълнителната власт в рамките на тяхната компетентност.

Чл. 133. (1) Преди започване на проверка Министерството на икономиката писмено уведомява органите по чл. 132 за вида на изискваното съдействие.

(2) Министерството на икономиката може да изиска от съответния орган по чл. 132 информация във връзка с проверката, както и определяне на длъжностни лица, които да участват в проверката.

(3) Съответният орган по чл. 132 предоставя на Министерството на икономиката исканата информация и определя длъжностни лица за участие в проверката.

(4) В случаите, когато се налага извършването на спешни проверки, ръководителите на съответните органи оказват във възможно най-кратък срок исканото от Министерството на икономиката съдействие.

Чл. 134. (1) В случаите, когато друг контролен орган в рамките на своите правомощия планира извършването на проверка на производители или търговци на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, при

необходимост той изисква съдействие от Министерството на икономиката. Съдействието може да бъде под формата на предоставяне на информация /или участие на длъжностни лица от Министерството на икономиката при извършване на проверката.

(2) Органите по ал. 1 уведомяват Министерството на икономиката за резултатите от извършените проверки в 7-дневен срок от приключване на проверката.

Чл. 135. (1) Нарушенията на този закон и на подзаконовите актове по прилагането му по отношение на производството и търговията на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки се установяват с актове, издадени от длъжностните лица по чл. 131, ал. 1.

(2) Наказателните постановления за нарушенията по ал. 1 се издават от министъра на икономиката или от оправомощени от него длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 136. (1) Контролът по спазване на изискванията на закона по отношение на търговията на дребно с бутилирани спиртни напитки се извършва от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката. Контролът се извършва с цел защита на потребителите срещу рискове от придобиване на продукти, които не съответстват на установените изисквания.

(2) За целите на контрола по ал. 1 длъжностните лица от Комисията за защита на потребителите извършват проверки по документи и по партидни номера за установяване произхода на продуктите, както и проверки на място в търговските обекти за продажба на бутилирани спиртни напитки съгласно Закона за защита на потребителите.

(3) При осъществяване на контролните си функции длъжностните лица от Комисията за защита на потребителите:

1. имат право на свободен достъп до търговските обекти, подлежащи на контрол;
2. изискват сведения и документи и получават копия от тях на хартиен носител;
3. вземат проби и мостри за лабораторни изследвания;
4. могат да привличат експерти в съответната област, когато проверката е особено сложна и изисква специални знания;
5. съставят актове за установяване на административни нарушения.

Чл. 137. (1) Когато се установи, че определен продукт или партида продукти, предлагани за продажба, не съответстват или е вероятно да не съответстват на нормативните изисквания, председателят на Комисията за защита на потребителите е длъжен съобразно условията за търговия на продукта, съответно продуктите да:

1. разпреди временно спиране продажбата на продукта за периода, необходим за

извършването на проверка и оценка на съответствието на продукта с нормативните изисквания;

2. разпорежи и организира незабавно и ефективно изтегляне на продукта от пазара, както и да отправи предупреждение към потребителите за несъответствието на продукта с изискванията на закона;

3. разпорежи или координира, или ако е необходимо, организира съвместно с търговците и дистрибуторите изземване на продукта от потребителите и неговото унищожаване по ред и начин, определени в наредба на Министерския съвет;

4. уведоми съответните органи за несъответствието на продукта с цел сътрудничество и взаимно информиране за резултатите от контролната дейност, както и предприемане на действия в рамките на тяхната компетентност.

(2) В срок до три дни от приключване на оценката по ал. 1, т. 1, в случай на установяване на съответствие на продукта с нормативните изисквания, председателят на Комисията за защита на потребителите отменя приложената мярка за временно спиране на продажбата на продукта.

Чл. 138. Председателят на Комисията за защита на потребителите в изпълнение на правомощията си по този закон издава индивидуални административни актове и наказателни постановления или оправомощава длъжностни лица за издаването им.

Чл. 139. Принудителните административни мерки по чл. 137, ал. 1 могат да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 140. (1) При осъществяване на контролните си функции Комисията за защита на потребителите си взаимодейства с Министерството на икономиката, Министерството на вътрешните работи, Министерство на земеделието, храните и горите, Министерството на транспорта и информационните технологии, Министерството на здравеопазването, Националната агенция за приходите и с Агенция "Митници".

(2) Взаимодействието по ал. 1 се осъществява с централните и регионалните структури на органите по ал. 1.

(3) Освен от органите по ал. 1 Комисията за защита на потребителите може да поиска съдействие от всички други централни и териториални органи на изпълнителната власт и от органите на местното самоуправление.

Чл. 141. (1) Преди започване на проверка Комисията за защита на потребителите писмено уведомява органите по чл. 140 за вида на изискваното съдействие. Комисията за защита на потребителите може да изиска от съответния орган информация във връзка с проверката, както и определянето на длъжностни лица, които да участват в проверката.

(2) Съответният орган предоставя на Комисията за защита на потребителите исканата информация и определя длъжностни лица, които да участват в проверката.

(3) В случаите, когато се налага извършването на спешни проверки, ръководителите на съответните органи осигуряват във възможно най-кратък срок исканото от Комисията за защита на потребителите съдействие.

Чл. 142. (1) В случаите, когато друг контролен орган планира извършването на проверка на търговци на бутилирани спиртни напитки, при необходимост той изисква съдействие от Комисията за защита на потребителите. Съдействието може да бъде под формата на предоставяне на информация или участие на длъжностни лица от Комисията за защита на потребителите при извършване на проверката.

(2) Органите по ал. 1 уведомяват Комисията за защита на потребителите за резултатите от извършената проверка в срок до 7 работни дни от приключване на проверката.

Чл. 143. Действията и редът за транспортиране и разпореждане с отнети и изоставени в полза на държавата акцизни стоки по Закона за акцизите и данъчните складове, както и на задържаните етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, се извършват от органа, който ги е задържал, под контрола на митническите органи съобразно Наредба № 7 от 2010 г. за разпореждането с отнети и изоставени в полза на държавата акцизни стоки (ДВ, бр. 72 от 2010 г.) и в съответствие със Закона за акцизите и данъчните складове.

Г л а в а е д и н а д е с е т а

ОРГАНИЗАЦИИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ И МЕЖДУПРОФЕСИОНАЛНИ

ОРГАНИЗАЦИИ

Раздел I

Организации на производителите

Чл. 144. Организация или група на производители може да бъде събирателно дружество, дружество с ограничена отговорност или кооперация, в които членуват производители на лозаро-винарски продукти.

Чл. 145. Организациите по чл. 144 се признават от министъра на земеделието и храните при условията и реда, определени с наредбите по чл. 38а от Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (ЗПООПЗПЕС) и с Регламент (ЕС) № 1308/2013.

Раздел II

Междупрофесионални организации

Чл. 146. (1) Междупрофесионални организации на производителите, преработвателите, търговците на лозаро-винарски продукти и на спиртни напитки са:

1. Националната лозаро-винарска камара (НЛВК);
2. регионалните лозаро-винарски камари (РЛВК);
3. Асоциацията на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки – спирите БЪЛГАРИЯ (АПВТСН - спирите БЪЛГАРИЯ);
4. междубраншови организации, признати при условията и по реда, определени с наредбите по чл. 38а от ЗПООПЗПЕС и с Регламент (ЕС) № 1308/2013 .

(2) Организацията по ал. 1 предлагат практики за социалноотговорна консумация и предприемане на действия по ограничаване на злоупотребата с вино и спиртни напитки.

Чл. 147. (1) Националната лозаро-винарска камара е юридическо лице, регистрирано по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел, със седалище София.

(2) Националната лозаро-винарска камара приема устав за устройството и дейността си.

(3) Регионалните лозаро-винарски камари са юридически лица, които се учредяват по решение на общото събрание на Националната лозаро-винарска камара въз основа на подадено заявление, утвърдено от председателя на НЛВК. В решението за учредяване на регионална лозаро-винарска камара се определят нейното седалище и териториален обхват.

(4) Право да ползват наименованието "регионална лозаро-винарска камара" имат само юридически лица, отговарящи на условията по този закон. Регионалните лозаро-винарски камари осъществяват дейността си при спазване решенията на общото събрание на НЛВК, като информират за дейността си управителния съвет и общото събрание на Националната лозаро-винарска камара.

Чл. 148. (1) Организацията по чл. 146, ал. 1, т. 1 и 2 могат да:

1. участват в осъществяването на националната политика за развитие на лозарството и винарството и лозаро-винарските райони в страната;
2. участват в разработването на проекти на нормативни актове и да изготвят становища по нормативни актове, свързани с лозаро-винарския сектор;
3. разработват и предлагат за приемане от министъра на земеделието, храните и горите на задължителни за регистрираните винопроизводители добри практики за производство и предлагане на пазара на лозаро-винарски продукти;
4. правят предложения за определяне на райони за производство на вино със ЗНП или ЗГУ;

5. правят мотивирани предложения за ограничаване на засаждането на лозови насаждения или за прилагане на критерии за приоритет при предоставяне на разрешения за засаждане;

6. защитават интересите на лозаро-винарския сектор на национално ниво;

7. участват в разпределянето на средствата предназначени за развитие и подпомагане на лозарството;

8. правят мотивирани предложения за намеса на държавата на пазара на лозаро-винарски продукти;

9. оказват съдействие и сътрудничат на министъра на земеделието, храните и горите, министъра на финансите, министъра на икономиката, министъра на здравеопазването, както и на други органи на изпълнителната власт по въпроси, свързани с развитието на лозаро-винарския сектор;

10. подпомагат централните и териториалните органи на изпълнителната власт, както и органите на местното самоуправление при разработването на икономическата им политика и целевото финансиране на програми и проекти, включително по въпросите на благоустройството и развитието на земеделските и лозарските райони и населените места;

11. участват в спорове по защита на качеството и произхода на вината, когато са упълномощени от своите членове;

12. организират национални и международни конкурси за вино и спиртни напитки;

13. организират обучения по теми, свързани с производството на лозаро-винарски продукти;

14. изпълняват и други функции, възложени със закон или посочени в уставите им.

(2) Асоциацията на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки може да:

1. участва в осъществяването на националната политика за развитие на сектора на спиртните напитки в страната;

2. участва в разработването на проекти на нормативни актове, свързани със сектора на спиртните напитки, и изготвя становища по нормативни актове, свързани със сектора на спиртните напитки;

3. защитава интересите на сектора на спиртните напитки на национално ниво;

4. прави мотивирани предложения до Министерския съвет за намеса на държавата на пазара на спиртни напитки;

5. оказва съдействие и сътрудничи на министъра на земеделието, храните и

горите, министъра на финансите, министъра на икономиката, министъра на здравеопазването, както и на други органи на изпълнителната власт по въпроси, свързани с развитието на пазара на спиртни напитки;

6. изготвя предложения за състава на регионалните дегустационни комисии за извършване на органолептична оценка на гроздови ракии и бренди при условия и по ред, определени в закона;

7. подпомага централните и териториалните органи на изпълнителната власт, както и органите на местното самоуправление при разработването на икономическата им политика и целевото финансиране на програми и проекти, включително по въпросите на благоустройството и развитието на земеделските и лозарските райони и населените места;

8. участва в спорове по защита на качеството и произхода на традиционните български спиртни напитки и продукти и по защитата на спиртни напитки с географско указание, когато е упълномощена от своите членове;

9. организира национални и международни конкурси за вино и спиртни напитки;

10. организира обучения по теми, свързани с производството на спиртни напитки;

11. изпълнява и други функции, възложени със закон или посочени в устава ѝ.

Чл. 149. Членове на НЛВК могат да бъдат:

1. регионалните лозаро-винарски камари;

2. производители, преработватели и търговци на лозаро-винарски продукти;

3. сдружения на производители на лозаро-винарски продукти;

4. университети и научни институти в областта на лозарството и винарството и други лица и организации, които съдействат или допринасят за развитието на лозарството и винопроизводството.

Чл. 150. Членове на АПВТСН - спиртс БЪЛГАРИЯ могат да бъдат:

1. физически и юридически лица, които са производители, вносители /или търговци на спиртни напитки;

2. производители на зърно, плодове, грозде и продукти от тях, предназначени за производство на алкохолни напитки, както и производители и вносители на етилов алкохол от земеделски произход и дестилати;

3. научни организации, училища, специализирани лаборатории, институти и други организации и лица, които съдействат или допринасят за развитието на производството и търговията на спиртни напитки в Република България.

Чл. 151. (1) Регионалните лозаро-винарски камари издават сертификат за:

1. произход на грозде, предназначено за производство на вина със защитено наименование на произход (ЗНП) или вина със защитено географско указание (ЗГУ),

сортони вина без ЗНП и ЗГУ, вина без ЗНП и ЗГУ и за произход на вина със ЗНП или ЗГУ, копие от който предоставят на ИАЛВ в едномесечен срок от издаването му;

2. автентичност на гроздови, винени и джиброви ракии, и бренди;

3. автентичност на вина със ЗНП.

(2) Формата, съдържанието, редът и таксата за издаване на сертификатите по ал. 1 се определят от Общото събрание на РЛВК.

Чл. 152. (1) Членове на регионална лозаро-винарска камара могат да бъдат:

1. собственици на лозя и маточници, които са разположени на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

2. юридически и физически лица - производители на лозов посадъчен материал на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

3. лица, които не попадат в кръга на лицата по т. 1 и обработват лозя, които се намират на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

4. организации по чл. 144 и лозаро-винарски кооперации, осъществяващи дейността си на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

5. производители на вина и лозаро-винарски продукти, които осъществяват дейността си на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

6. търговци на вино и лозаро-винарски продукти на територията на регионалната лозаро-винарска камара;

7. лица, които съдействат или допринасят за развитието на лозарството и винопроизводството на територията на регионалната лозаро-винарска камара.

(2) Лицата по ал. 1, които притежават, обработват лозя или осъществяват дейността си на територията на повече от една регионална лозаро-винарска камара, могат да са членове на съответните РЛВК.

Чл. 153. (1) За стимулиране развитието на лозарството по предложение на регионалната лозаро-винарска камара министърът на земеделието, храните и горите - за земите от държавния поземлен фонд, и общинският съвет - за земите от общинския поземлен фонд, предоставят земи за дългосрочно ползване за лозарство при условията и по реда на чл. 24а, ал. 2 и 5 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи.

(2) Срокът за предоставяне на земи по ал. 1 не може да бъде по-кратък от 35 години.

(3) Когато преди изтичането на срока по ал. 2 бъде преустановено ползването по предназначение на земите по ал. 1, те се връщат незабавно в държавния или общинския поземлен фонд.

Чл. 154. Държавните контролни органи, органите на местното самоуправление,

централните и териториалните органи на изпълнителната власт си сътрудничат с организациите на производителите и с междупрофесионалните организации в областта на лозаро-винарския сектор.

Г л а в а д в а н а д е с е т а

ДЕГУСТАЦИОННИ КОМИСИИ

Чл. 155. (1) Дегустационните комисии извършват органолептичен анализ на продуктите по приложение № VII, част II от Регламент (ЕИ) № 1308/2013 , както и на гроздов сок, на плодови, гроздови, винени и джиброви ракии и на бренди.

(2) Дегустационните комисии по ал. 1 не извършват органолептичен анализ на гроздова мъст, частично ферментирала гроздова мъст, частично ферментирала гроздова мъст получена от стафиди, концентрирана гроздова мъст, ректифицирана концентрирана гроздова мъст и винен оцет.

(3) Дегустационни комисии са:

1. Регионални дегустационни комисии (РДК)
2. Централна арбитражна дегустационна комисия (ЦАДК)

(4) Регионалните дегустационни комисии извършват органолептичен анализ на продуктите по ал.1 при:

1. утвърждаване на вина със ЗНП или ЗГУ и сортови вина без ЗНП и ЗГУ;
2. утвърждаване на спиртни напитки с географско указание;
3. износ в трети държави и преди предлагане на пазара на вина със ЗНП или ЗГУ, сортови вина без ЗНП и ЗГУ и вина без ЗНП и ЗГУ.

(5) Централна арбитражна дегустационна комисия извършва органолептичен анализ на продуктите по ал.1 при:

1. подаване на жалба за оспорване на дегустационна оценка на РДК;
2. искане от контролен орган за целите на контрола;
3. утвърждаване на нови винени сортове;
4. експериментално използване на нови енологични практики.
5. издадена заповед от Изпълнителния директор на ИАЛВ.

(6) Устройството и дейността на РДК и ЦАДК се уреждат с наредба на министъра на земеделието, храните и горите..

Г л а в а т р и н а д е с е т а

АДМИНИСТРАТИВНО НАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 156. (1) Когато титуляр на разрешение за засаждане, за презасаждане или за преобразуване на права на засаждане или презасаждане не го използва в срока по чл. 8, ал. 4, чл. 11, ал. 1, или по чл. 16, ал. 1 се наказва с глоба в размер от 100 до 1000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 300 до 3 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

(2) Наказанието по ал. 1 не се налага, когато неизпълнението е до 10 на сто от площта, за която е предоставено разрешението.

Чл. 157. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава, или държи с цел производство или продажба в помещения за производство, преработка, складиране, опаковане или в транспортни средства суровини и материали за производство на вина, вина /или лозаро-винарски продукти, при производството на които не са спазени изискванията на чл. 48, ал. 1 и ал. 3 се наказва с глоба в размер от 10 000 до 30 000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 30 000 до 100 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 158. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава, или държи с цел производство или продажба в помещения за производство, преработка, складиране, опаковане или в транспортни средства суровини и материали за производство на вина, вина /или лозаро-винарски продукти, при производството на които не са спазени изискванията на 48, ал. 1 и ал. 3 по отношение на граничните стойности при употребата на разрешени енологични практики, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 159. Който превозва, продава или предлага за консумация вина /или лозаро-винарски продукти и такива продукти от внос, за които не са спазени изискванията за превозването, етикетирането и представянето им по чл. 60 и чл. 61, се наказва с глоба в размер от 1000 до 5000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 5000 до 10 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 160. Който при етиктиране и представяне на вина или лозаро-винарски продукти използва чуждо наименование или чуждо седалище и адрес на управление на производител, бутилиращо предприятие, изба или друга стопанска единица, се наказва с глоба в размер от 3000 до 10 000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 161. Който наруши разпоредбите на чл. 41, чл. 42 и 45, ал. 2, се наказва с глоба в размер от 2000 до 10 000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 5 000 до 20 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 162. Който предлага за продажба или за консумация вина, лозаро-винарски продукти, плодови вина, продукти на основата на плодови вина или оцет, които са произведени в Република България и са закупени от нерегистрирани по реда на този закон производители, се наказва с глоба в размер от 3000 до 10 000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 163. Който наруши разпоредбите по чл. 5, ал. 6, чл. 12, чл. 13, ал. 4, чл. 18, чл. 25, ал. 1, чл. 26, ал. 1, чл. 32, ал. 2, чл. 34, ал. 2, чл. 36, ал. 1, чл. 37, чл. 38, ал. 1, чл. 39, ал. 1, 3 и 5, чл. 40, чл. 44, чл. 48, ал. 1, чл. 49, чл. 50, ал. 2, 3 и 4, чл. 60 и чл. 126, ал. 1, т. 4 или наруши правилата въведени с наредбите по чл. 7, ал. 4, както и производител по чл. 19, ал. 2, който не се е вписал в регистъра по чл. 19, ал. 1, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв. - за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв. - за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 164. (1) В случаите на налагане на административно наказание за нарушение на чл. 26, ал. 1, чл. 37, чл. 48, ал. 1, чл. 49, чл. 50, ал. 2, 3 и 4, чл. 54, чл. 60 при необходимост ИАЛВ прилага и принудителна административна мярка - запечатване на обекта или обектите или на съда или съдовете за винопроизводство, където е установено нарушението.

(2) Принудителната административна мярка по ал. 1 се отменя от органа, който я е приложил, по молба на административнонаказаното лице и след като бъде доказано от него, че глобата или имуществената санкция е заплатена изцяло, както и че установените нередности са отстранени.

Чл. 165. Който произвежда, предлага за продажба или продава етилов алкохол и дестилати, предназначени за производството на спиртни напитки и спиртни напитки, като нарушава разпоредбите на чл. 65, чл. 66, и чл. 70 или правилата за означаване на спиртните напитки и продукти по чл. 67 се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 166. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава спиртни напитки с търговски наименования, класифицирани в категории, които не отговарят на Регламент (ЕО) № 110/2008, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 167. Който предлага за продажба или продава спиртни напитки в нарушение на чл. 75, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 168. (1) Който произвежда етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, без да е вписан в регистъра по чл. 76, ал. 2, или извършва производството в нарушение на чл. 76, ал. 6, се наказва с глоба или имуществена

санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

(2) Който не изпълни задължение да се впише в регистъра по чл. 86, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 500 до 5000 лв.

(3) Който не изпълни задължение по чл. 88, ал. 1 се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 200 до 1000 лв.

Чл. 169. Който в срока по чл. 82, ал. 1 не заяви промени във вписаните в удостоверението по чл. 76, ал. 4 обстоятелства, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 170. (1) Който произвежда етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки без заверена техническа спецификация по чл. 85, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

(2) Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава спиртни напитки и продукти, които не отговарят на изискванията на техническите спецификации по чл. 85, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 30 000 лв.

Чл. 171. Който не изпълни задължението си за подаване в срок на декларация или справка по чл. 89, чл. 90 или чл. 91, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 172. Който не води дневници по чл. 92, ал. 1 или извършва вписвания в дневници, които не са заверени от Министерството на икономиката по реда на чл. 92, ал. 3, или вписва неверни данни в дневниците, или не ги представя за проверка в срока по чл. 92, ал. 6, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 30 000 лв.

Чл. 173. Който произвежда спиртни напитки с географско указание в нарушение на разпоредбите на чл. 100, ал. 1, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 100 000 лв.

Чл. 174. Който произвежда, рекламира, предлага за продажба или продава спиртни напитки в нарушение на разпоредбите за описание, представяне, етикетиране и предлагане на спиртни напитки в чл. 109 - 117, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 50 000 лв.

Чл. 175. Който при означаването на спиртните напитки използва чуждо наименование или чуждо седалище и адрес на управление на производител, бутилиращо предприятие, изба или друга стопанска единица, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 176. Който подправя данни върху етикетите на спиртните напитки и продуктите по чл. 64 и чл. 67, търговските книжа и амбалажа, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 177. Който използва търговска марка, знаци или други означения върху

етикетите, опаковката, амбалажа на спиртните напитки, от които се създава представа за местен продукт или за продукт от внос, а са означени с неистински произход, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 3000 до 100 000 лв.

Чл. 178. Който предлага за продажба или за консумация етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, които са закупени от невписани в регистъра по чл. 76, ал. 2 производители, се наказва с глоба или имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

Чл. 179. Който произвежда, разпространява, продава, влага или предлага за консумация оцет в нарушение на този закон, се наказва с глоба в размер от 1000 лв. до 5000 лв. – за физическите лица, съответно с имуществена санкция в размер от 5000 лв. до 10 000 лв. – за юридическите лица и едноличните търговци.

Чл. 180. (1) При повторно извършване на нарушенията по чл. 156 - 179 глобите или имуществените санкции са в двоен размер.

(2) Повторно е нарушението, когато е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което лицето е било наказано за същото по вид нарушение.

Чл. 181. Стоките - предмет на нарушенията, материалите и съоръженията, послужили за извършването на нарушенията по чл. 156 - 179, се отнемат в полза на държавата.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Алкохолно съдържание" е съдържанието на чист етилов алкохол в съответните продукти, изразено в обемни проценти.

2. "Ароматизанти" са продукти, които не са предназначени за консумация като такива, а се влагат в храни, за да им предадат мирис или вкус или да променят мириса или вкуса им.

3. "Ароматично вещество" е определено химическо вещество със свойствата на ароматизант.

4. "Безопасни" са вината, продуктите от грозде и вино и спиртните напитки, които не съдържат или съдържат в рамките на регламентираните норми физични или химични, или биологични, или радиологични замърсители или добавки, в резултат на което при нормална и правилна консумация не могат да причинят токсични, канцерогенни, мутагенни, алергични или други увреждания на човешкото здраве.

5. "Бутилиращо предприятие" е физическо или юридическо лице или група от

тези лица, които извършват поставяне на съответния продукт в съдове с търговска цел за своя сметка лично или чрез други лица.

6. "Винарска година" е периодът от 1 август на текущата година до 31 юли на следващата.

7. "Винопроизводство" ("Винификация") е преработката на прясно грозде, смачкано или не, на гроздова мъст, на частично ферментирала гроздова мъст, на гроздов сок или на млади вина в процес на ферментация във вино чрез пълна или частична алкохолна ферментация.

8. "Винени утайки" са утайките, които се отделят в съдовете, съдържащи гроздова мъст или вино след ферментацията, при съхранение или след извършване на разрешена обработка, както и утайките, получени след филтриране или центрофугиране на продукта.

9. "Винени лозя" е поземлен имот с определени граници, засаден с трайни лозови насаждения от винени сортове, намиращи се или не в плододаване.

10. "Винени сортове лозя" са лозя, чието грозде е предназначено за преработка във вино или сок. Гроздето на винените сортове притежава плодов, а при някои - и мискетов вкус, който се запазва и преминава в букет във виното.

11. "Винено грозде" е плодът на винени сортове лози.

12. „Винопроизводител“ е производител на един или повече от продуктите по приложение № VII, част II от Регламент (ЕС) № 1308/2013 , ароматизирани лозаро-винарски продукти, плодови вина или продукти на основата на плодови вина

13. "Вторични продукти" са гроздовите джибри и винените утайки.

14. "Гроздови джибри" са твърдият остатък от пресоването на прясно, ферментирало или неферментирало грозде.

15. "Гроздов сок" е течен неферментирал продукт с действително алкохолно съдържание, ненадвишаващо 1 обемен процент, получен чрез подходяща обработка, предназначен за консумация. Гроздовият сок е получен:

а) от прясно грозде или гроздова мъст;

б) чрез рехидратация на концентрирана гроздова мъст или на концентриран гроздов сок.

16. "Действително алкохолно съдържание" е наличното съдържание на чист алкохол при температура 20 °C.

17. "Денатуриране" е действие, при което към вторичните продукти от винопроизводството се добавя натриев хлорид или литиев хлорид, което ги прави негодни за пряка консумация.

18. "Дестилерия" е обект, в който се извършва дестилация на алкохолсъдържащи

продукти с цел получаването на дестилати.

19. "Добри практики" е системата от основни хигиенни и технологични правила за работа, които се прилагат при производството и търговията с винено грозде, вино, спиртни напитки и други продукти от грозде или вино, за да се сведе до приемлив минимум рискът от замърсяване на продуктите чрез производствена или човешка дейност.

20. "Експеримент" е манипулация или манипулации, извършени в рамките на добре определен изследователски проект с отделен експериментален протокол.

21. "Енолог" е инженер-бакалавър или инженер-магистър, който е завършил специалността "Технология на напитките" или приравнени на нея специалности.

22. "Енологични практики" са специфични технологични практики при производството на гроздова мъст, частично ферментирала гроздова мъст, частично ферментирала гроздова каша, прясно спиртована гроздова мъст, концентрирана гроздова мъст, ректифицирана гроздова мъст, вина, млади вина в процес на ферментация, вино, годно за производство на трапезно вино, шумящи вина и специални вина.

23. "Естествено ароматично вещество" е ароматично вещество, получено посредством подходящи физични, ензимни или микробиологични процеси от материали от растителен, животински или микробиологичен произход, които съответстват на естествено срещащите се вещества и се откриват в природата.

24. "Етикетиране" са всякакви думи или текстове, данни, знаци, търговски наименования или марки, изображения или символи, поставени свързани с виното и върху всякакъв вид опаковка, документ, надпис, листовка, етикет, карта, пръстен или увивна лента, придружаващи или отнасящи се до етикетираното вино.

25. "Засаждане" е окончателното установяване на лозови насаждения или на части от лозови насаждения, присадени или не, с цел производството на грозде или на лозов посадъчен материал.

26. „Изкореняване“ е пълно отстраняване на лозовите коренища, които се намират на площ, засадена с лозя.

27. "Изпращач" е лицето, което държи на правно основание лозаро-винарски продукти, спирт, дестилати и спиртни напитки и което извършва или възлага да се извърши техният превоз.

28. "Лоза" е растение, от което се произвежда грозде, консумирано в прясно състояние (десертни сортове лози) или преработвано във вино (винени сортове лози).

29. "Лозарски имот" е поземлен имот с определени граници, засаден с лозя, намиращи се или не в плододаване.

30. "Лозарски район" е съвкупност от територии с еднородни и специфични

природни условия, с насаждения с характерен сортов състав и технология на отглеждане и с установени лозаро-винарски традиции.

31. "Лозарско стопанство" е стопанска и технологична единица с единно управление, намираща се на територията на един лозарски район, която се състои от лозарски имоти и в която производителят на винено грозде е собственик на лозарските имоти или ги ползва на друго правно основание.

32. "Лозово насаждение" ("Лозе/лозя") е имот с определени граници, с трайно установени лозови растения с цел производство на грозде или други експериментални цели, научни изследвания или селекционна дейност.

33. "Местен винен сорт лози" са лози, които имат първичен местен произход от дивата лоза в резултат на естествена селекция и се отглеждат само в Република България.

34. "Общо алкохолно съдържание" е сумата от потенциалното и действителното алкохолно съдържане.

35. "Оцет" е продукт, получен чрез оцетно-кисела ферментация или алкохолна и оцетно-кисела ферментация на вино, плодове (всяка тяхна част или сок), плодово вино и етилов алкохол от земеделски произход. В зависимост от суровините оцетът е:

а) "винен оцет", получен изключително чрез оцетно-кисела ферментация на вино и притежаващ общо киселинно съдържание не по-ниско от 60 грама на литър, изразено като оцетна киселина;

б) "плодов оцет", произведен чрез оцетно-кисела ферментация на плодово вино или алкохолна и оцетно-кисела ферментация на плодове и притежаващ общо киселинно съдържание не по-ниско от 45 грама на литър, изразено като оцетна киселина;

в) "алкохолен оцет", произведен чрез оцетно-кисела ферментация на етилов алкохол от земеделски произход и притежаващ общо киселинно съдържание не по-ниско от 60 грама на литър, изразено като оцетна киселина;

г) "балсамов оцет", произведен от винен оцет с добавка на концентрирана гроздова мъст или концентрирана и ректифицирана гроздова мъст с общо киселинно съдържание не по-ниско от 60 грама на литър, изразено като оцетна киселина.

д) „ароматизиран оцет“, произведен от винен, плодов, алкохолен оцет, зърнен с добавка на ароматни билки и/или подправки или настойки от тях, без синтетични ароматизанти и подсладители.

36. "Плодово вино" е вино, получено в резултат на пълна или частична алкохолна ферментация на плодов сок, плодова каша, плодов концентрат, пюре от пресни или замразени плодове или смес от тях, получени от плодове различни от грозде.

37. „Продукт получен на основата на плодово вино“ е продукт, произведен от

плодови вина чрез добавяне на вода и захари, както и плодови сокове или концентрати от плодов сок, естествени аромати, свежи билки, джинджифил, канела, карамфил, цитрусови плодове и други.

38. „Производител на плодово вино“ е лице произвеждащо плодови вина или продукти, получени на основата на такива.

39. "Представяне" означава всяка информация, предоставена на потребителите чрез опаковката на съответния продукт, включително формата и вида на бутилките.

40. "Презасаждане на винени лозя" е дейност, която включва изкореняване на съществуващото лозе и засаждане на ново лозе на същия терен, със същия или различен сортов състав.

41. "Присаждане" е дейност, чрез която се сменя сортовият състав на съществуващо лозово насаждение чрез присаждане на част от едно растение (присадник) върху съществуващо растение (подложка).

42. "Прясно грозде" ("грозде, предназначено за производство на вино") е плодът на лозата, намиращ се в технологична зрялост, годен да бъде преработен и да претърпи алкохолна ферментация.

43. "Семейна консумация" са произведените вино и ракия, които нямат търговско предназначение, получени са от собствени грозде или плодове, ограничени са по количество и са предназначени за консумация от едно домакинство.

44. "Сертификат за автентичност" е документ, удостоверяващ съответствието на определено количество гроздова ракия или бренди с изискванията за производство и типичност на органолептичните характеристики.

45. "Сертификат за произход" е документ, удостоверяващ произхода на определено количество грозде от определен район.

46. "Синтетичен спирт" е течен алкохолен продукт, който не е получен чрез ферментация, дестилация и ректификация на суровини от земеделски произход, водното съдържание на продукта не е с произход от вложените суровини и физико-химичните показатели не отговарят на определените в Приложение I на Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 година относно определението, описанието, представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета (ОВ, L 39/16 от 13.02.2008 г.) /Регламент (ЕО) № 110/2008/.

47. "Система за анализ на опасността и критични контролни точки (НАССР)" е система от процедури, чрез които се осъществява самостоятелен контрол и се осигурява безопасността на продуктите за човешкото здраве в съответствие с изискванията на Кодекс Алиментариус.

48. "Трета страна" е всяка държава, която не е членка на Европейския съюз.

49. "Търговско наименование" е наименованието, под което спиртната напитка се предлага на пазара.

50. "Частично ферментирала гроздова мъст" е течен продукт, произхождащ от ферментацията на гроздова мъст, притежаващ действително алкохолно съдържание повече от 1 обемен процент и по-ниско от три пети от общото му алкохолно съдържание.

51. "Частично ферментирала гроздова мъст, получена от презряло грозде" е течен продукт, получен от презряло грозде с общо съдържание на захар минимум 272 грама на литър, претърпял частична алкохолна ферментация, вследствие на която има естествено и действително алкохолно съдържание не по-малко от 8 обемни процента.

52. Защитено географско указание е географско указание, определено в чл. 93, параграф 1, б. „б“ от Регламент (ЕС) 1308/2013, за което е предоставена правна закрила

53. „Защитено наименование за произход“ е наименование за произход, определено в чл. 93, параграф 1, б. „а“ от Регламент (ЕС) 1308/2013, за което е предоставена правна закрила.

54. „Традиционно наименование“ е наименование, определено в чл. 112 от Регламент (ЕС) 1308/2013.

§ 2. Техническите определения и изисквания за етилов алкохол от земеделски произход, дестилат от земеделски произход и категориите спиртни напитки са определени в Приложение I и Приложение II на Регламент (ЕО) № 110/2008.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 3. В Закона за прилагане на Общата организация на пазарите на земеделски продукти на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 96 от 2006 г., изм., бр. 16 от 2008 г.; бр. 10 и 82 от 2009 г.; бр. 26 и 80 от 2010 г.; бр. 8 от 2011 г.; бр. 99 от 2013 г.; бр. 12, 14 и 57 от 2015 г., бр. 19 от 2016 г. и бр. 58 и 85 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 57, ал. 4 т. 4 се отменя.

2. В чл. 58:

а) в ал. 1 думите „ал. 4, т. 1, 3 и 4“ се заменят с „ал. 4, т. 1 и 3“.

б) в ал. 2 след думите „професионални организации“ се добавя „както и“.

§ 4. В Закона за акцизите и данъчните складове (обн., ДВ, бр. 91 от 2005 г.; изм., ДВ, бр. 105 от 2005 г.; бр. 30, 34, 63, 81, 105 и 108 от 2006 г.; бр. 31, 108 и 109 от 2007 г.; бр. 36 и 106 от 2008 г.; бр. 6, 24, 44 и 95 от 2009 г.; бр. 55 и 94 от 2010 г.; бр. 19, 35, 82 и 99 от 2011 г.; бр. 29, 54 и 94 от 2012 г.; бр. 15, 101 и 109 от 2013 г.; бр. 1 и 105 от 2014 г.;

бр. 30, 92 и 95 от 2015 г., бр. 45, 58, 95 и 97 от 2016 г. и бр. 9, 58 и 63 от 2017 г.) в чл. 57, ал. 3, т. 8 думите „и отговарят на изискванията на Закона за виното и спиртните напитки и нормативните актове за прилагането му“ се заличават.

§ 5. В Закона за посевния и посадъчния материал (обн., ДВ, бр. 20 от 2003 г.; изм., бр. 27 от 2005 г., бр. 30 и 97 от 2006 г., бр. 36 и 43 от 2008 г., бр. 25 и 41 от 2010 г., бр. 8 и 39 от 2011 г., бр. 28 от 2016 г. и бр. 58 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 28, ал. 1 след думата „сключили“ се добавя „лицензионен“.

2. В чл. 29:

а) Алинея 1 се изменя така:

„(1) Когато нямат условия за осигуряване на необходимата пространствена изолация, производителите писмено правят искане за нейното определяне пред кмета на населеното място, в чиито землищни граници се площите за земеделски растения, за които се изисква пространствена изолация.“

б) В ал. 3 се създава т. 3:

„3. сертификат по чл. 13 от Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни или лицензионен договор с притежателя на сертификат, когато сортът е защитен.“

в) Алинея 4 се изменя така:

„(4) В 14-дневен срок от подаване на заявлението и документите по ал. 3 кметът издава заповед, с която определя пространствената изолация.“

г) В ал. 6 в текста преди т. 1 след думата „материал“ се добавя „и в съответствие с европейските правила и норми“.

§ 6. Изпълнителната агенция по лозата и виното вписва служебно гроздопроизводителите, лозарските стопанства, винопроизводителите и оцетопроизводителите, вписани в лозарския регистър по чл. 27 от отменения Закон за виното и спиртните напитки в лозарския регистър по чл. 19, ал. 1.

§ 7. Правата на лицата, вписани в регистъра на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки по отменения Закон за виното и спиртните напитки, се запазват.

§ 8. (1) Предвидените в закона наредби се приемат или издават в 6-месечен срок от влизането му в сила.

(2) Издадените въз основа на отменения Закон за виното и спиртните напитки подзаконовни нормативни актове се прилагат, доколкото не противоречат на този закон.

§ 9. Този закон отменя Закона за виното и спиртните напитки (обн., ДВ, бр. 45 от 2012 г.; изм., бр. 15 от 2013 г.; бр. 26 от 2014 г.; бр. 14 и 61 от 2015 г. и бр. 9 и 58 от 2017

г.).

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

Приложение № 1
към чл. 20, ал. 4

Лозарски райони

I. Северен лозарски район „Дунавска равнина“

1. Област Видин, в която се включват общините: Белоградчик, Бойница, Брегово, Видин, Грамада, Димово, Кула, Макреш, Ново село, Ружинци и Чупрене.

2. Област Монтана, в която се включват общините: Берковица, Бойчиновци, Брусарци, Вълчедръм, Вършец, Георги Дамяново, Лом, Медковец, Монтана, Чипровци и Якимово.

3. Област Враца, в която се включват общините: Борован, Бяла Слатина, Враца, Козлодуй, Криводол, Мездра, Мизия, Оряхово, Роман и Хайредин.

4. Област Плевен, в която се включват общините: Белене, Гулянци, Долна Митрополия, Долни Дъбник, Искър, Кнежа, Левски, Никопол, Плевен, Пордим и Червен бряг.

5. Област Ловеч, в която се включват общините: Априлци, Летница, Ловеч, Луковит, Тетевен, Троян, Угърчин и Ябланица.

6. Област Габрово, в която се включват общините: Габрово, Дряново, Севлиево и Трявна.

7. Област Велико Търново, в която се включват общините: Велико Търново, Горна Оряховица, Елена, Златарица, Лясковец, Павликени, Полски Тръмбеш, Свищов, Стражица и Сухиндол.

8. Област Русе, в която се включват общините: Борово, Бяла, Ветово, Две могили, Иваново, Русе, Сливо поле и Ценово.

II. Източен лозарски район „Черноморски“

1. Област Бургас, в която се включват общините: Айтос, Бургас, Камено, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец и Царево.

2. Област Варна, в която се включват общините: Аврен, Аксаково, Белослав, Бяла, Варна, Ветрино, Вълчи дол, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Провадия и Суворово.

3. Област Добрич, в която се включват общините: Балчик, Генерал Тошево, Добрич, Добрич-селска, Каварна, Крушари, Тервел и Шабла.

4. Област Разград, в която се включват общините: Завет, Исперих, Кубрат, Лозница, Разград, Самуил и Цар Калоян.

5. Област Силистра, в която се включват общините: Алфатар, Главиница, Дулово, Кайнарджа, Силистра, Ситово и Тутракан.

6. Област Търговище, в която се включват общините: Антоново, Омуртаг, Опака, Попово и Търговище.

7. Област Шумен, в която се включват общините: Велики Преслав, Венец, Върбица, Каолиново, Каспичан, Никола Козлево, Нови пазар, Смядово, Хитрино и Шумен.

III. Подбалкански лозарски район „Розова долина“

1. Област Бургас, в която се включват общините: Карнобат и Сунгурларе.
2. Област Пловдив, в която се включват общините: Карлово и Хисаря.
3. Област Сливен, в която се включват общините: Котел и Твърдица.
4. Област Стара Загора, в която се включват общините: Гурково, Казанлък, Мъглиж, Николаево и Павел баня.

IV. Южен лозарски район „Тракийска низина“

1. Област Кърджали, в която се включват общините: Ардино, Джебел, Кирково, Крумовград, Кърджали, Момчилград и Черноочене.
2. Област Пазарджик, в която се включват общините: Батак, Белово, Брацигово, Велинград, Лесичово, Пазарджик, Панагюрище, Пещера, Ракитово, Септември, Стрелча и Сърница.
3. Област Пловдив, в която се включват общините: Асеновград, Брезово, Калояново, Кричим, Куклен, Лъки, Марица, Перушица, Пловдив, Първомай, Раковски, Родопи, Садово, Сопот, Стамболийски и Съединение.
4. Област Сливен, в която се включват общините: Нова Загора и Сливен.
5. Област Смолян, в която се включват общините: Баните, Борино, Девин, Доспат, Златоград, Мадан, Неделино, Рудозем, Смолян и Чепеларе.
6. Област Стара Загора, в която се включват общините: Братя Даскалови, Гълъбово, Опан, Раднево, Стара Загора и Чирпан.
7. Област Хасково, в която се включват общините: Димитровград, Ивайловград, Любимец, Маджарово, Минерални бани, Свиленград, Симеоновград, Стамболово, Тополовград, Харманли и Хасково.
8. Област Ямбол, в която се включват общините: Болярово, Елхово, Страджа, Тунджа, Ямбол.

V. Югозападен лозарски район „Долината на Струма“

1. Област Благоевград, в която се включват общините: Банско, Белица, Благоевград, Гоце Делчев, Гърмен, Кресна, Петрич, Разлог, Сандански, Сатовча, Симитли, Струмяни, Хаджидимово и Якоруда.
2. Област Кюстендил, в която се включват общините: Бобов дол, Бобошево, Дупница, Кочериново, Кюстендил, Невестино, Рила, Сапарева баня и Трекляно.
3. Област Перник, в която се включват общините: Брезник, Земен, Ковачевци, Перник, Радомир и Трън.
4. Област София, в която се включват общините: Антон, Божурище, Ботевград, Годеч, Горна Малина, Долна баня, Драгоман, Елин Пелин, Етрополе, Златица, Ихтиман, Копривщица, Костенец, Костинброд, Мирково, Пирдоп, Правец, Самоков, Своге, Сливница, Чавдар и Челопеч.
5. Област София (столица) в която се включва Столична община.

Приложение № 2
към чл. 67, ал. 17

ОСНОВНИ ФИЗИКО-ХИМИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ НА ТРАДИЦИОННИ БЪЛГАРСКИ НАПИТКИ И ПРОДУКТИ

Показатели	Винена ракия	Гроздова ракия	Ракия от гроздови джибри	Плодова ракия	Ракия от плодови джибри	Винен дестилат	Зърнен дестилат	Плодов дестилат	Спиртни напитки, произведени от етилов алкохол от земеделски

									произход
Метилов алкохол в грамове за литър (г/хл а.а.)	До 200	До 200	До 1000	До 1000	До 1500	До 200	До 100	До 1000	До 30 (до 10 за водка)
Летливи вещества в (г/хл а.а.), в т.ч. общи киселини, естери, висши алкохоли, алдехиди	Равно или по- голямо от 125	Равно или по- голямо от 125	Равно или по- голямо от 140	Равно или по- голямо от 200	Равно или по- голямо от 200	Равно или по- голямо от 125	Равно или по- голямо от 65	Равно или по- голямо от 200	Отговарят на нормите за етилов алкохол от земедел- ски произ- ход*
Фурфоро л в (г/хл а.а.)	До 3	До 3	До 3	До 3	До 3	До 3	До 6	До 3	Не се допуска
Цианиди в (г/хл а.а.)	До 0,025	До 0,025	До 0,025	До 7	До 7	До 0,025	До 0,025	До 7	Не се допуска

*Спиртни напитки с вложени ароматизанти могат да са с отклонение на показателите за летливи вещества: общи киселини, естери, висши алкохоли и алдехиди.

Приложение № 3
към чл. 73

РАЗРЕШЕНИ ТЕХНОЛОГИЧНИ ПРАКТИКИ ПРИ ПРОИЗВОДСТВО НА ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ ОТ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗХОД, ДЕСТИЛАТИ И СПИРТНИ НАПИТКИ

1. Аерация или добавяне на кислород
2. Термични обработки
3. Центрофугиране и филтриране без или със спомагателен инертен материал, при условие че не преминава в обработения продукт
4. Употреба на въглероден диоксид (въглероден анхидрид) или на азот, поотделно или на смес от тях, с цел да се създаде инертна атмосфера и да се защити продуктът от въздуха
5. Употреба на ензими
6. Употреба на дрожди за ферментация
7. Подпомагане развитието на дрождите чрез добавка на едно или повече от следните вещества:
 - а) диамониев фосфат или амониев сулфат до 0,3 грама на литър;
 - б) амониев сулфит или амониев бисулфит до 0,2 грама на литър; тези добавки могат да се използват съвместно в общо количество до 0,3 грама на литър;
 - в) тиамин дихлорхидрат до 0,6 милиграма на литър, изразено като тиамин;
 - г) използване на препарати от дрождени обвивки до 40 грама на хектолитър.
8. Употреба на пеногасители, разрешени по чл. 6 от Закона за храните
9. Употреба на серен диоксид, калиев бисулфит или калиев метабисулфит
10. Десулфитиране чрез физически методи
11. Десулфитиране чрез употреба на калциев карбонат, калциев хидроксид, натриев хидроксид
12. Обработка с активен въглен за винарски цели
13. Бистрене с един или повече от следните материали, годни за енологична употреба:
 - а) желатин за хранителни цели;

- б) казеин и калиев казеинат;
- в) бентонит;
- г) силициев диоксид под формата на гел или колоиден разтвор;
- д) танин.

14. Употреба на винена или лимонена киселина за повишаване на киселинното съдържание

15. Намаляване на летливите вещества при съдържание не повече от 2 грама на литър чрез използване на едно или повече от следните вещества:

- а) калиев бикарбонат;
- б) калциев карбонат;
- в) натриев хидроксид;
- г) натриев бикарбонат;
- д) калиев перманганат.

16. Коригиране на рН с натриев хидроксид

17. Намаляване твърдостта на водата с йонообменни смоли, разрешени за използване по чл. 6 от Закона за храните

18. Извличане на ароматични и овкусяващи вещества чрез екстракция или дестилация

Приложение № 4
към чл. 76, ал. 3

РЕГИСТЪР НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ ОТ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗХОД, ДЕСТИЛАТИ И СПИРТНИ НАПИТКИ

№ по ред	Наименование на регистрирания производител на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки	ЕИК	Седалище, адрес на управление и местонахождение на производствения обект	Номер и дата на издаване на удостоверение за регистрация
1	2	3	4	5

Приложение № 5
към чл. 77, т. 4

ДЕКЛАРАЦИЯ

ОТ

.....
.....

(трите имена и ЕГН на представляващия, наименование на производителя)

Декларирам, че ще извършвам производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки съгласно изискванията на Регламент (ЕО) № 110 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описанието, представянето, етиктирането и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета и на Закона за

виното и спиртните напитки.

Декларирам, че ми е известна отговорността, която нося съгласно чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата:

Декларатор:

гр./с.

Приложение № 6
към чл. 89

**ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ПРОИЗВЕДЕНИТЕ, ЗАКУПЕНИТЕ/ВНЕСЕНИТЕ,
НАЛИЧНИТЕ И РЕАЛИЗИРАНИТЕ КОЛИЧЕСТВА И АСОРТИМЕНТ НА
ЕТИЛОВ АЛКОХОЛ ОТ ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОИЗХОД, ДЕСТИЛАТ И СПИРТНИ
НАПИТКИ**

Седалище и адрес на управление:
ЕИК/БУЛСТАТ

Данни за търговска регистрация по националното законодателството на друга държава
.....

Номер и дата на удостоверение за вписване в регистъра на производителите на спирт,
дестилати и спиртни напитки

Категория продукти	Среден алкохолен градус	Произ- ведени коли- чества	Закупени или внесени коли- чества	Реализи- рани коли- чества	Съхра- нявани и складирани количества
		(в литри)	(в литри)	(в литри)	(в литри)
1	2	3	4	5	6
1. Етилов алкохол от земеделски произход:					
1.1. Зърнен					
1.2. Меласов					
1.3. Винен					
2. Дестилат от земеделски произход:					
2.1. Винен:					
2.1.1. неотлежал					
2.1.2. отлежал					
2.2. Джибров					
2.3. Плодов					
2.4. Зърнен:					
2.4.1. неотлежал					
2.4.2. отлежал					
3. Винена дестилатна спиртна напитка					
3.1. Винена ракия					
3.2. Гроздова ракия					
4. Джиброва ракия					

5. Плодова дестилатна спиртна напитка (Плодова ракия)					
6. Бренди					
7. Уиски					
8. Ликьори					
9. Водка					
10. Джин					
11. Анасонова спиртна напитка „мастика“					
12. Други спиртни напитки					
ОБЩО					

Декларирам, че ми е известна отговорността, която нося съгласно чл. 313 от Наказателния кодекс.

Дата:

гр./с.

Декларатор:

ДНЕВНИК № 1

за постъпилите грозде, плодове, други суровини и материали за ферментация и
технологични цели

Сорт грозде (вино), плод, суровина*, Ферментационен резервоар № куб. м

Сертификат (вино), плод, суровина, наименование, категория, предназначение, ферментационен резерв, количество, куб. м, наименование															
№ по ред	Дата	Суровина		Количество (в т или в куб. м)	Средно захарно съдържание	Сертификат № и дата, място на издаване	Доставчик № и дата на документа	Произведено предназначение (категория вино, суровина)	Количество получено вино, друг ферментирал продукт (в куб. м)	Алкохолно съдържание (в об. %)	Изписано		Остатък		Подпис на отговорния технолог
		наименование	произход, географско наименование								количество (в куб. м)	записано в дневник № 3 или № 4, номер по ред и дата на вписване	количество (в куб. м)	записано в дневник № 1, номер по ред и дата на вписване	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

*Ненужното се зачертава.

ДНЕВНИК № 2

за извършени производствени манипулации

За извършени производствени манипулации														
№ по ред	Дата	Вложени суровини и материали или краен продукт				Получени след манипулацията суровини и материали				Изписано		Остатък		Подпис на отговорния технолог
		наименование на вложения продукт	произход, географско наименование	количество	състав, алкохол, общ екстракт	манипулация	наименование	количество	състав, алкохол, общ екстракт	количество	записано в дневник № 4, номер по ред и дата на вписване	количество	записано в дневник № 2, номер по ред и дата на вписване	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

ДНЕВНИК № 3

за вторични продукти, предназначени за дестилация

№ по ред	Дата	Вторичен продукт	Количество (в т или в куб. м)	Алкохолно съдържание (в об. %)	Получен дестилат (вид)	Алкохолно съдържание (в об. %)	Количество (в куб. м)	Произведено предназначение	Изписано	Остатък	Подпис на отговорния технолог

									количество во (в куб. м)	записано в дневник № 2, номер по ред и дата на вписване	количество (в куб. м)	записано в дневник № 3, номер по ред и дата на вписване	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

ДНЕВНИК № 4
за бутилирано производство, заприходена и реализирана продукция

№ по ред	Дата	Търговско наименование на продукта/ произход, географско наименование	Обем на опаковката (в л)	Количество (брой бутилки)	Заприходена продукция № и дата на първичния счетоводен документ	Орган, издал сертификата/ № и дата на издаване на сертификата	Реализирана продукция	Купувач, името на фирмата, лицето	Фактура – номер и дата на издаване	Остатък	Записано в дневник № 4, номер по ред и дата на вписване	Подпис на отговорния технолог
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Приложение № 8
към чл. 98

Количество загуби/фири при манипулации за етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

№ по ред	Вид на извършваната манипулация	Фири в %	
		Етилов алкохол от земеделски произход	Дестилати и спиртни напитки
1.	Филтруване	-	0,40
2.	Прехвърляне от един съд в друг	0,30	0,25
3.	Купажиране	-	0,37
4.	Бутилиране	-	0,50

Приложение № 9
към чл. 100, ал. 1, т. 3

ЗАПОВЕД

№

София, г.

На основание чл. от Закона за виното и спиртните напитки

УТВЪРЖДАВАМ :

Спиртна напитка:

с географско указание:

Производител:

Общини, на чиято територия се добиват суровини за производството на спиртната напитка:

Засадена площ с плододаващи лозя или овощни дървета:
 Сорт/сортове:
 Характеристики на гроздето или плодовете:
 Описание на автентична или традиционна технология за производство на
 спиртната напитка:
 За утвърждаването на спиртната напитка с
 географско указание са представени:

1.
 (номер на аналитично свидетелство за основните физико-химични показатели, издадено от акредитирана лаборатория)
2.
 (номер на протокола на РДК за извършен органолептичен анализ и оценка)
3.
 (номер на сертификат за автентичност, издаден от официално призната регионална браншова структура, в чийто
 териториален обхват е извършено производството)

Заповедта може да се обжалва в 14-дневен срок по реда на Административно-процесуалния кодекс.

Министър:

Приложение № 10
 към чл. 115, ал. 2

СПИСЪК НА ГЕОГРАФСКИТЕ УКАЗАНИЯ ЗА СПИРТНИТЕ НАПИТКИ

I. Ракии:

1. Винени и гроздови ракии: Ново село, Враца, Сухиндол, Павликени, Лясковец, Русе, Левски, Лудогорие, Търговище, Плевен, Велики Преслав, Шумен, Свищов, Никопол, Варна, Евксиноград, Добрич (добруджанска), Силистра, Тутракан, Поморие, Бургас, Сунгурларе, Ямбол, Стралджа, Сливен, Славянци, Карлово, Казанлък, Пазарджик, Стамболийски, Мелник, Дамяница, Благоевград, Любимец, Хасково, Асеновград, Средец, Първенец, Пещера, Пловдив и Карнобат.

2. Джиброви ракии: Ловеч, Сухиндол, Лясковец, Сунгурларе, Славянци, Пловдив, Виноградец, Мелник, Дамяница, Хасково, Асеновград, Свищов, Средец, Пещера, Стралджа и Силистра.

3. Плодови ракии:

3.1. Сливови: Тетевен, Троян, Елена, Ловеч, Омуртаг, Габрово и Исперих.

3.2. Ябълкови: Тетевен, Троян, Кюстендил, Хасково, Варна, Видин, Перник, Исперих и Долна баня.

3.3. Кайсиеви: Силистра, Велики Преслав, Тервел, Русе, Исперих и Варна.

3.4. Крушови: Кюстендил (вилямова), Ловеч и Исперих.

3.5. Прасковени: Сливен.

3.6. Черешови: Исперих и Кюстендил.

3.7. Малинови: Исперих и Ловеч.

II. Бренди: Евксиноград, Плиска, Поморие, Плиска-Ахелой, Велики Преслав, Мадара, Силистра, Варна, Карнобат, Лясковец и Ловеч.

М О Т И В И

към проекта на Закон за виното и спиртните напитки

Проектът на Закон за виното и спиртните напитки урежда изчерпателно материята по отношение на организацията в лозаро-винарския сектор. Предлагаият проект отменя действащия досега Закон за виното и спиртните напитки и ще регулира по нов начин обществените отношения, свързани с условията и реда за производството, получаването, преработката, етикетирането, търговията и контрола на гроздето, предназначено за производство на вино, вината, продуктите, получени от грозде и вино, плодовите вина, оцета, етиловия алкохол и дестилатите от земеделски произход, и на спиртните напитки, както и управлението и контрола на лозаро-винарския потенциал.

Приемането на нов закон е породено от следните по-важни **причини**:

Промяната е свързана и с необходимостта от изпълнение на препоръки от страна на Европейската комисия, следващи от констатации, че е нарушена процедура за официално нотифициране на действащия закон, съгласно Директива 98/34/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 22 юни 1998 година за определяне на процедура за предоставяне на информация в областта на техническите стандарти и регламенти. Европейската комисия прави и препоръки по отношение на конкретни разпоредби, както и такива, свързани с неточно цитиране на разпоредби от европейското законодателство, които водят до разминавания между действащите правила на Европейския съюз и закона. В хода на проведената комуникация с Европейската комисия, и след направен анализ на отправените бележки, България е поела ангажимент да подготви нов законопроект, съобразен с констатациите, като след провеждане на предварителни консултации със службите на Комисията, да бъдат нотифицирани онези текстове, които съдържат технически регламенти, по смисъла на Директива 98/34/ЕО.

В закона е цялостно уредена новата система, въведена в Европейския съюз с Регламент (ЕС) №1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти. Тя е насочена към ограничаване на нерегулираното нарастване на броя на новите лозови насаждения посредством предпазен механизъм, основан на задължение за ежегодно предоставяне на разрешения за нови насаждения в размер до 1% от засадените с лозя площи към 31 юли на предходната година. Целта на въведеният механизъм е запазване на качеството и авторитета на вината, произведени в Европейския съюз. Периодът на действие на разрешителния режим за лозови насаждения в Европейския съюз е от 1 януари 2016 г. до 31 декември 2030 г., като

правилата за прилагането му са изготвени така, че да осигурят прозрачна, справедлива и навременно функционираща система, адаптирана към нуждите на лозаро-винарския сектор и да предпазват производителите от неравнопоставеност и прекомерна административна тежест.

С приемането на новия закон се очаква да се гарантира безпрепятственото провеждане на политиката в лозаро-винарския сектор, производствения потенциал и контрола по спазването ѝ, както и в областта на спиртните напитки. Продуктите от лозаро-винарския сектор следва да се произвеждат в съответствие с определени правила относно енологичните практики и ограничения, които да гарантират, че се отговаря на съображенията, свързани с общественото здраве, и на очакванията на потребителите по отношение на качеството и производствените методи.

Осигуряването на пространствена изолация на посевите представлява забрана за засяване на близкостоящи площи със същата земеделска култура с цел да се предотврати чуждо опрашване и влошаване сортовата чистота на семепроизводствения посев. Това налага да се предвиди изискване за представяне в административното производство по чл. 29 ЗППМ на сертификат по чл. 13 от Закона за закрила на новите сортове растения и породи животни или лицензионен договор с притежателя на сертификат, когато сортът е защитен. Определя се кой кмет е оправомощен да издава заповедта по чл. 29 ЗППМ. Намалява се размера на пространствената изолация по националното законодателство, с цел уеднаквяването му с този по европейското.

Проектът на Закон за виното и спиртните напитки е включен в Плана за действие за 2017 година с мерките, произтичащи от членството на Република България в ЕС и в Законодателната програма на Министерския съвет.

С приемането на новия Закон за виното и спиртните напитки се очаква да бъдат постигнати следните **цели**:

1. Възвръщане на старите пазари на вино и спечелване на нови в рамките на единния пазар на ЕС и по света;
2. Създаване на лозаро-винарски режим, почиващ на ясни, прости и ефикасни правила, подsigуряващи равновесие между търсенето и предлагането;
3. Осигуряване на прозрачна, справедлива и навременно функционираща система за ограничаване на нарастването на броя на новите лозови насаждения, адаптирана към нуждите на лозаро-винарския сектор;
4. Използване на референтни методи за изотопен анализ, като се улесни интерпретирането на резултатите от подобни анализи;
5. Предотвратяване на измамни практики и постигане на прозрачност на пазара и честна конкуренция при производството на спиртни напитки, гроздо- и винопроизводството.

Министърът на земеделието, храните и горите осъществява държавната политика в лозаро-винарския сектор и по отношение на производството на плодови вина и оцет. Контролът за спазване изискванията на закона по отношение на лозовите насаждения и лозаро-винарските продукти, плодовите вина и оцета се упражнява от Изпълнителната агенция по лозата и виното.

В закона са уредени условията и реда за издаване на разрешения за засаждане на нови насаждения и за презасаждане на територията на страната. Разписани са и разпоредби, свързани с прилагането на национално ниво на преходния режим за преобразуване на права за засаждане и презасаждане в разрешения за засаждане на нови насаждения. Определени са и хипотезите, в които не се изисква издаването на разрешения за лозови насаждения - засаждането или презасаждането на площи, предназначени за експериментални цели; отглеждане на лозов посадъчен материал, от който се произвежда вино или лозаро-винарски продукти, предназначени за консумация само в домакинството на производителя или от организации, произвеждащи вино само за вътрешна консумация; при презасаждане от производител, на когото са отчуждени имоти за държавна или общинска нужда, които са били засадени с лозя.

За целите на контрола е регламентирано поддържането на лозарски регистър, който съдържа актуализирана информацията, посочена в Приложение I от Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията, свързана с гроздопроизводителите, с управляваните от тях лозарски стопанства и винопроизводителите. Категориите лозаро-винарски продукти и типът на вината са определени в съгласно законодателството на ЕС. Уредени са изискванията към вината със защитено наименование на произход (ЗНП), вината със защитено географско указание (ЗГУ), сортовете вина без ЗНП и ЗГУ и вината без ЗНП и ЗГУ, както и редът за предоставяне на правна закрила.

Законопроектът регулира статута на лицата, които произвеждат и предлагат винено грозде и лозаро-винарски продукти, както и плодови вина и оцет. Уредени са техните задължения свързани с ежегодното подаване на декларации и воденето на дневници. Регламентирани са разрешените енологични практики, приложими към производството и съхраняването на лозаро-винарски продукти, условията за прилагането им и граничните стойности при употребата им, спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, както и експериментите за прилагането на нови енологични практики. Включени са правни норми, свързани с унищожаването на продуктите, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и/или в нарушение на ограниченията за производството и съхраняването им.

Етикетирането и представянето лозаро-винарски продукти са регламентирани в съответствие с правилата на Глава IV на Регламент (ЕО) № 607/2009. Хармонизирани с правото на ЕС са и придружителите документи за превоз на лозаро-винарски продукти

на територията на страната или на друга държава - членка на Европейския съюз, както и предоставянето на специална гаранция при внос на лозаро-винарски продукти.

Министърът на икономиката осъществява държавната политика по отношение на производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртните напитки.

В текста на новия Закон правилата за производство, техническите определения, означаването, представянето и етикетирането на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и спиртни напитки са изцяло хармонизирани с изискванията, установени в Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз от 15 януари 2008 година относно определението, описанието, представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки и отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета. Приемат се и някои по-строги правила от тези, определени в Регламента.

За целите на българските производители и потребители, съобразно наложени добри традиционни практики, този закон установява специфични определения и изисквания за ракия, мастика, както и дестилатите за тяхното производство. Тези определения подчертават традиционния характер на българските напитки и по-специално на ракията. Разписани са правила за производство на спиртни напитки с географско указание. Конкретизирани са контролните органи при производството и търговията на дребно със спиртни напитки. Намален е броят на дневниците, които производителите водят, и в които вписват данни за автентичността, произхода, категорията на стоките и извършените производствени манипулации. Включени са текстове, регулиращи вноса и износа на спиртни напитки в трети страни, което в още по-голяма степен ще защити българските и чуждестранните потребители.

В Министерство на икономиката се води регистър на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки. Контролът върху производството им се осъществява от длъжностни лица, оправомощени от министъра на икономиката. В законопроекта се уреждат правилата за регистриране и заличаване от регистъра на производителите и правомощията на контролните органи.

В Закон за виното и спиртните напитки се уреждат условията и редът за признаване на браншови организации на производителите, изпитателните лаборатории и методите за изпитване, контролът върху производството и търговията на лозаро-винарски продукти, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки и утвърждаването на състава на дегустационните комисии.

Предвидените санкции в административнонаказателните разпоредби са съобразени изцяло с възможностите на производителите, за да се постигне превъзпитание и превенция с цел събираемост и защита на потребителите.

С прилагането на закона се очаква да бъдат постигнати следните **резултати**:

1. Повишаване на конкурентоспособността на винопроизводителите;
2. Функциониране на система за ограничаване на нарастването на броя на новите лозови насаждения, която предпазва производителите от неравнопоставеност и прекомерна административна тежест;
3. Постигане на по-висока степен на контрол и защита на потребителите.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

БОЙКО БОРИСОВ

Цялостна предварителна оценка на въздействието на проект на Закон за виното и спиртните напитки

Доклад от извършена цялостна предварителна оценка на
въздействието

София, октомври 2017 г.

Съдържание

I. Въведение	3
I.1. Обща рамка	3
I.2. Проект на закон за виното и спиртните напитки	4
I.3. Методологична рамка на цялостната предварителна оценка на въздействието.....	5
I.4. Етапи и източници на информация	6
II. Определяне на проблемите.....	8
II.1. Основен проблем	8
II.2. Специфични проблеми	8
III. Заинтересовани страни	11
III.1. Стопански субекти	11
III.2. Потребители.....	12
III.3. Органи, натоварени с изпълнението на закона	12
III.3.1. Контрол върху производството на грозде, вино и продукти, произведени от вино .	12
III.3.2. Контрол върху производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки	12
III.3.3. Контрол върху търговията с вино и спиртни напитки.....	12
IV. Определяне на целите пред регулирането на обществените отношения с проекта на нормативен акт	13
IV.1. Обща цел	13
IV.2. Специфични цели.....	13
IV.3.Времеви график за постигане на целите	14
V. Определяне на възможните варианти за действие за постигане на целите.....	14
V.1. Вариант 1: Без действие.....	14
V.2. Вариант 2: Изменение и допълнение на съществуващия Закон за виното и спиртните напитки	15
V.3. Вариант 3: Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки	17
VI. Количествено и качествено измерение на всички значителни икономически и/или социални, и/или екологични въздействия най-малко за следващите три години, водещи до ползи, включително директни, за заинтересованите страни, за отделни икономически и социални сектори и/или групи предприятия – за една година, в левове и/или в други мерни единици, позволяващи съпоставяне за всеки от вариантите	20
VI.1. Вариант 1: Без действие.....	20
VI.2. Вариант 2: Изменение и допълнение на съществуващия Закон за виното и спиртните напитки	21

VI.3. Вариант 3: Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки.....	21
VII. Промяна на административната тежест по отношение на заинтересованите страни за всеки от вариантите, включително в случай на нови регулаторни режими и регистри.....	23
VII.1. Вариант 1: Без действие	23
VII.2. Вариант 2: Изменение и допълнение на съществуващия Закон за виното и спиртните напитки	23
VII.3. Вариант 3: Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки	23
VIII. Описание на негативните (разходите) и положителните (ползите) въздействия за всяка от заинтересованите страни, за всеки от вариантите	24
VIII.1. Вариант 1: Без действие	24
VIII.2. Вариант 2: Изменение и допълнение на съществуващия Закон за виното и спиртните напитки	25
VIII.3. Вариант 3: Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки	26
IX. Сравнение на вариантите въз основа на посочените изчисления и данни.....	30
X. Обобщение на резултатите от проведените предварителни консултации	31
X.1. Основни въпроси	31
X.2. Приети предложения и обосновка за неприетите становища и предложения на заинтересованите страни	32
XI. Препоръчителен вариант и обосновка към него	32
XII. Варианти за потенциални въздействия върху МСП	32
XIII. Препоръчителен срок за извършване на последващата оценка на въздействието	34

I. Въведение

I.1. Обща рамка

С приетите изменения на Закона за нормативните актове (обн. в ДВ бр. 34 от 3 Май 2016г., в сила от 04.11.2016 г.), се въведе задължение за съставителите на проекти на нормативни актове да извършват предварителна оценка на въздействието на нормативния акт. При изработване на нови закони и кодекси се изисква тази оценка да бъде цялостна.

Предварителната оценка на въздействието изследва съотношението между формулираните цели и очакваните резултати от реализацията на промените. Тя представлява процес на събиране на факти и данни по няколко основни групи въпроси, в това число – какво е естеството на проблема, който трябва да се разреши, какви цели трябва да се постигнат, какви са различните алтернативи за действие, кои са засегнатите страни, какви са ползите и разходите и по отношение на обществото като цяло и за всяка засегната страна.

Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието (приета с ПМС № 301 от 14.11.2016 г., обн. ДВ бр. 91 от 18.11.2016 г., в сила от 18.11.2016 г.) определя условията и реда за планиране и изготвяне на оценка на въздействието на проектите на нормативни актове на Министерски съвет.

Съгласно изискванията на чл. 20, ал. 2 от ЗНА през май 2017 г. по време на изработване на Проекта на ЗВСН е изготвена Частична предварителна оценка на въздействието.

В Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация е предвидено преди започване на междуведомствената съгласувателна процедура, уредена в правилника, вносителят на проекта на нормативен акт следва да съгласува с дирекция „Модернизация на администрацията“ цялостната предварителна оценка на въздействието на проекта. Настоящата цялостна предварителна оценка на въздействието е изготвена при изработването на проекта на нов закон, съгласно чл. 20, ал. 3 от Закона за нормативните актове и преди неговото внасяне за съгласуване с дирекция „Модернизация на администрацията“.

Извършената цялостна предварителна оценка на въздействието на проекта на нов Закон за виното и спиртните напитки следва както горепосочената нормативна база, така и указанията в документите „Ръководство за изготвяне на оценка на въздействието на законодателството“ на Министерски съвет и „Насоки за по-добро регулиране“ на Европейската комисия и приложените методически указания и инструменти.

Настоящият доклад има за цел да обобщи резултатите и изводите от така извършената цялостна предварителна оценка на въздействието на проекта на нов Закон за виното и спиртните напитки. В доклада са отразени всички препоръки на дирекция „Модернизация на администрацията“ към Министерски съвет, както и становищата дадени при междуведомственото съгласуване при преходно внасяне на проекта на закон в Министерски съвет.

Настоящият доклад е изготвен от „Ей Еф Еф Консълтинг“ ЕООД и Адвокатско съдружие „Арсов Начев Ганева“ и обобщава резултатите от предварителната оценка на въздействие на проекта на закон за виното и спиртните напитки, изготвен от Министерство на земеделието, храните и горите съвместно с Изпълнителна агенция по лозата и виното и Министерство на икономиката.

1.2. Проект на закон за виното и спиртните напитки

Проектът на нов Закон за виното и спиртните напитки е разработен от Министерство на земеделието, храните и горите съвместно с Изпълнителна агенция по лозата и виното и Министерство на икономиката. Процесът по изготвяне на законопроекта започва през 2014 г. със създаване на междуведомствена работна група (Заповед № РД09-691/17.10.2014 г. на Министъра на земеделието и храните). В нея бяха включени представители на Изпълнителна агенция по лозата и виното, Министерство на икономиката и енергетиката, Министерство на земеделието и храните, Националната лозаро-винарска камара, Регионалните лозаро-винарски камари, Университета по хранително-вкусова промишленост – Пловдив, Националният институт за изследване на виното и спиртните напитки ЕООД и Асоциацията на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки. На работната група беше възложено да изготви проект на нов закон.

Необходимостта от приемане на нов закон е основно обусловена от поетия от българската държава ангажимент в този смисъл пред Европейската комисия. Това се налага поради допуснати нарушения на Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 година, установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество („Директива 98/34/ЕО“) при нотифицирането на сега действащия закон, които не биха могли да бъдат отстранени по друг начин, освен чрез приемането на нов закон и повторно нотифициране. В тази насока бяха и отправените от Европейската комисия препоръки по отношение на конкретни разпоредби, както и такива, свързани с неточно цитиране на разпоредби от европейското законодателство, които водят до разминавания между действащите правила на Европейския съюз и закона.

Междувременно бе приета Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 година, установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество („Директива 2015/1535“), която отменя Директива 98/34/ЕО. По смисъла на Директива 2015/1535 предложеният проект съдържа технически регламенти и следва да се нотифицира пред Европейската комисия. Новата нотификационната процедура позволява на Комисията и на държавите членки на Европейския съюз (ЕС) да проверяват техническите наредби, които държавите членки възнамеряват да въведат за продукти (промишлени, селскостопански) преди тяхното приемане. Целта е да се гарантира, че тези текстове са съвместими със законодателството на ЕС и с принципите на вътрешния пазар.

В хода на работата членовете на работната група се обединяват около две основни задачи – съобразяване на текстовете с препоръките на ЕС и промяна на текстовете, които възпрепятстват бизнеса. Взето е решение за ефективно използване на възможността за разискване на предложението за нов закон.

При изработването на проекта са взети предвид становищата на браншовите представители. Постигната е обща позиция по отношение на въпросите свързани с опростяване на дневниците, сертификатите за произход на грозде, лозарския регистър (всяка РЛВК да има достъп до актуалното състояние на лозарско стопанство); сортовете вина и вината със защитено географско указание (ЗГУ) и защитено наименование за произход (ЗНП); акредитираните лаборатории, използвани за целта на контрола. Обсъден е въпросът за придружителните документи за вината, пренасяни при режим отложено плащане на акциз на територията на страната или от и до територията на друга държава-членка на ЕС и е взето решение за тях да се издава електронен административен документ по реда на Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС) и да не се съставят други придружителни документи. В тази връзка и с оглед многобройните постъпили предложения от различни производители, срокът за изготвяне на финалния проект на закона е удължен.

След допълнителни консултации и съгласувателни процедури в рамките на Министерство на земеделието, храните и горите, Министерство на икономиката и подчинените им агенции и дирекции, съгласно чл. 26, ал. 2 от Закона за нормативните актове проектът е публикуван на интернет страницата на Министерството на земеделието, храните и горите и на Портала за обществени консултации www.strategy.bg, със срок от 14 дни за обществено обсъждане (до 29.9.2016 г.). Проектът на Закон за виното и спиртните напитки е преминал междуведомствено съгласуване в рамките на предвидената процедура в чл. 32 Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация. Всички становища, получени при съгласуването са отразени в проекта на закона и са взети предвид при изготвяне на настоящата цялостна предварителна оценка на въздействието.

1.3. Методологична рамка на цялостната предварителна оценка на въздействието

Компонентите на изготвената оценка включват:

1. Дефиниране на проблемите

В тази част от изготвяне на оценката са определени основните слабости и трудности, съществуващи към момента в резултат на прилагането на действащия Закон за виното и спиртните напитки (ЗВСН 2012). Идентифицирани са два типа проблеми – свързани с нужда от правилно и хармонично прилагане на законодателството на ЕС в сектора и въвеждане на технически регламенти по смисъла на Директива (ЕС) 2015/1535 в националното ни законодателство. Трябва да бъде цялостно уредена със закон новата система, въведена в Европейския съюз с Регламент (ЕС) №1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти. Тя е насочена към ограничаване на нерегулираното нарастване на броя на новите лозови насаждения, посредством предпазен механизъм, основан на задължение за ежегодно предоставяне на разрешения за нови насаждения в размер до 1% от засадените с лозя площи към 31 юли на предходната година. Целта на въведеният механизъм е запазване на качеството и авторитета на вината, произведени в Европейския съюз. Периодът на действие на разрешителния режим за лозови насаждения в Европейския съюз е от 1 януари 2016 г. до 31 декември 2030 г., като правилата за прилагането му са изготвени така, че да осигурят прозрачна, справедлива и навременно функционираща система, адаптирана към нуждите на лозаро-винарския сектор и да предпазват производителите от неравнопоставеност и прекомерна административна тежест. Проектът следва да гарантира безпрепятственото провеждане на политиката в лозаро-винарския сектор, производствения потенциал и контрола по спазването ѝ, както и политиката в областта на спиртните напитки. Продуктите от лозаро-винарския сектор следва да се произвеждат в съответствие с определени правила относно енологичните практики и ограничения, които да гарантират, че се отговаря на съображенията, свързани с общественото здраве и на очакванията на потребителите по отношение на качеството и производствените методи.

Определени са и заинтересованите страни, които са засегнати от така установените проблеми.

2. Установяване на целите, които да бъдат постигнати

Въз основа на така идентифицираните проблеми са определени основната и специфичните цели на законопроекта. Целите са обвързани с решаване на описаните проблеми. За постигане на съответните цели в процеса на разработване на законопроекта са идентифицирани конкретни решения и мерки, съгласувани с представители на заинтересованите страни и допълнително обсъдени в рамките на проведените на предходен етап междуведомствени консултации.

3. Формулиране на основни варианти на действие, водещи до решаване на проблемите.

Настоящият доклад е изготвен след приключване на работата по разработване на проект на закона. Ето

защо, в тази част от анализа са идентифицирани основните алтернативни варианти за последващо развитие на проекта на нов закон.

4. Анализ на въздействията на вариантите

Тази част от анализа включва: идентифициране на очакваните икономически, социални и екологични въздействия и разглеждане на ползите и разходите, които те могат да предизвикат, както в количествен, така и в качествен план. За идентифицираните промени в предоставянето на административни услуги са разработени подробни анализи с количествена и качествена оценка на ефектите от промените в административната тежест по отношение на заинтересованите страни и по-специално малките и средните предприятия.

5. Наблюдение и оценяване

Предложен е график за постигане на целите на проекта на Закон за виното и спиртните напитки и са посочени насоки за извършване на последващата оценка на въздействието на закона съгласно чл. 22 от Закона за нормативните актове и глава трета от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието.

1.4. Етапи и източници на информация

Настоящата цялостна предварителна оценка на въздействието е изготвена в периода август-октомври 2017 г. Тя е резултат от проучване и анализ на наличната информация, предоставена от органите, изготвили проекта на закона и събрана допълнително в хода на извършване на дейността. По-конкретно, процесът по извършване на оценката премина през следните етапи:

1. Планиране на дейностите

На този етап бяха проведени първоначални работни срещи и консултации с представители на Министерство на земеделието, храните и горите (МЗХГ), Изпълнителна агенция по лозата и виното (ИАЛВ) и Министерство на икономиката (МИ). Бяха определени конкретните задачи, които е необходимо да бъдат изпълнени и техните срокове. При първоначалните срещи бяха определени основните проблеми и цели на проектозакона, беше събрана и предоставена необходимата информация за идентифициране на регулаторните промени, които предполагаемо биха имали по-значимо въздействие върху секторите.

2. Определяне на заинтересованите страни и провеждане на консултации

Допълнително, в рамките на консултациите с МЗХГ, ИАЛВ и МИ бяха идентифицирани и субектите, върху които проектозаконът ще окаже своето въздействие, както и техните представители. Екипът проведе предварителни неформални консултации със заинтересованите страни като им предостави възможност да изразят становищата си по законопроекта. За целта беше изготвен и им беше предоставен консултационен документ, съгласно приложение № 3 към Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието. Беше направен и т. нар. „МСП Тест“, за да бъде анализирано и оценено въздействието на проекта върху малките и средните предприятия. Получените данни позволиха да се систематизират становищата на отделните представителни организации и производители и да се получи конкретна информация, свързана с очаквани въздействия на закона.

3. Събиране и анализ на относимите данни

Екипът по изготвяне на оценката на въздействието събра и проучи следните документи и материали:

- Документи във връзка с обсъжданията на действащия Закон за виното и спиртните напитки с

Европейската комисия;

- Работни документи и протоколи от заседанията на работната група, изготвила проекта на Закон за виното и спиртните напитки;
- Представени становища от заинтересовани страни в рамките на работната група, изготвила проекта на нов Закон за виното и спиртните напитки;
- Таблица на съответствието на проекта на Закон за виното и спиртните напитки с правото на Европейския съюз (предоставена от ИАЛВ);
- Справка за отразяване на становищата, постъпили при съгласуването на проекта на Решение на Министерския съвет за одобряване на проект на Закон за виното и спиртните напитки (изготвена от Министерство на земеделието и храните);
- Становища на заинтересовани страни, постъпили при общественото обсъждане на проекта на Закон за виното и спиртните напитки (предоставени от ИАЛВ);

4. Извършване на оценката, изготвяне на доклад и резюме на доклада

На този етап беше изготвен секторен икономически анализ в областта на засегнатите бизнес отрасли. При разработването на анализа бяха използвани документи, предоставени при първоначалните консултации и срещи, както и публично достъпни източници на информация, включително:

- Статистически данни от Евростат и НСИ;
- Данни от публични регистри в областта на виното и спиртните напитки;
- Статистически данни, поддържани и съхранявани в системите на Министерство на земеделието, храните и горите и Министерство на икономиката;
- Финансови и оперативни данни предоставени от Изпълнителна агенция по лозата и виното;
- Публично достъпни доклади и процедури публикувани на интернет страницата на Изпълнителна агенция по лозата и виното (<http://www.eavw.com/>);
- Финансови и оперативни данни за изготвяне на цените на услугите в съответствие с Методика за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл. 7а на Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им (приета с ПМС № 1 от 5.01.2012 г., обн. ДВ бр. 4 от 13.01.2012 г., в сила от 1.01.2013 г.)

Екипът проучи детайлно всички предоставени документи, свързани с извършени анализи и оценки на предходни етапи от подготовката на законопроекта, както и допълнително събраните данни на предходни етапи, в т.ч. и информацията от проведените предварителни неформални консултации. Бяха обобщени възможните варианти за действие, дефинирани в процеса на работата по изготвяне на проекта. Отчетен е фактът, че обществените отношения, попадащи в приложното поле на проектозакона са обект на уредба в законодателство на ЕС и в значителна част от тематичните му области действат пряко приложими регламенти. Освен това, към периода на извършване на оценката, законопроектът е финализиран. Ето защо, в анализа са разгледани алтернативни варианти за последващо развитие на проекта на нов закон.

На база на събраните данни, информация и оценки, както и изготвения секторен икономически анализ, бе разработен анализът на въздействията, които има вероятност да се проявят като последици от прилагането на избраното решение. В тази част са определени заинтересованите страни и промените в регулаторните режими, които се очаква да имат по-значително въздействие върху тях и особено върху малките и средните предприятия. Анализът на въздействията включва основните очаквани ползи и разходи за заинтересованите страни по предложените варианти. Направени са количествени оценки и прогнози на мерките, които се предполага да имат най-значимо въздействие. За тях е изготвен и „МСП тест“. Детайлно са оценени размерът на пазара, засегнат от регулацията, конкретните засегнати страни,

като в рамките на наличната информация са прогнозирани и разходи върху отделни групи засегнати страни.

II. Определяне на проблемите

II.1. Основен проблем

Главната причина, налагаща приемане на нов закон за виното и спиртните напитки, е необходимостта процесът на приемане на нормативни актове и други регулаторни документи в областта на виното и спиртните напитки да бъде осъществен при пълно и точно съобразяване с изискванията на законодателството на Европейския съюз и препоръките на Европейската Комисия. По-конкретно, действащият в момента Закон за виното и спиртните напитки, в сила от 16 септември 2012 г. (ЗВСН (2012 г.)) и предвиденият Правилник за прилагане на ЗВСН съдържат технически регламенти по смисъла на член 1, параграф 11 от Директива 98/34/ЕО и е трябвало да бъдат нотифицирани пред Европейската Комисия преди приемането им в съответствие с член 8 от Директивата. Законът е съобщен на Комисията след приемането, обнародването и влизането му в сила на 20 август 2013 г. и следователно процедурата по нотификация, по силата на Директива 98/34/ЕО, е била затворена. Заедно с него е направена нотификация и на необнародвания Правилник за прилагане на ЗВСН. Поради затварянето на процедурата по отношение на закона, правилникът също не е бил успешно нотифициран, което възпрепятства приемането му от националните органи и влизането му в сила. Съгласно съдебната практика на Съда на Европейския съюз, националните технически правила, които са приети в нарушение на задължението за уведомяване според член 8 от Директива 98/34/ЕО, са неприложими и са лишени от правна сила спрямо субектите, до които се отнасят. Следователно, пред национален съд те могат да се позовават на факта, че тези национални технически правила не са били нотифицирани в съответствие с Директивата, и той е длъжен да откаже да ги прилага (решение на Съда по дела C-194/94, CIA Security International). Освен това, Европейската комисия насочва вниманието на българските органи към някои неточности в ЗВСН (2012г.) и правилника за прилагането му, в които се повтарят разпоредби от пряко приложимите европейски регламенти в сектора на виното и спиртните напитки (Регламент (ЕО) № 1234/2007 555/2008 436/2009 606/2009, 607/2009, 1601/91, 716/2013 и 110/2008). Обръща се внимание и на следните разпоредби, които се отклоняват от европейските и така нарушават законодателството на ЕС: чл. 75 (5) и (6), чл. 120 до чл. 123, чл. 131(5) и (6), чл. 164, чл. 170, чл. 174, чл. 177 и чл. 178(1) от действащия ЗВСН. По-специално посочените правила се отнасят до задължителното и незадължителното съдържание на етикетите на лозаро-винарските продукти и спиртните напитки, придружителните документи към предлаганите на пазара партиди от етилов алкохол, дестилирани или спиртни напитки и традиционните наименования на български напитки. В изпратеното от Европейската комисия искане за предоставяне на информация е посочено, че тези разпоредби трябва да бъдат заличени или да бъдат заменени с директно препращане към разпоредбите на регламентите на ЕС. В хода на проведената комуникация с Европейската комисия и след направен анализ на отправените бележки, България е поела ангажимент да подготви нов законопроект, съобразен с констатациите и рефериращ на съответните места към правото на Европейския съюз и да уведоми Европейската комисия с новия проект съгласно задълженията по чл. 8 на Директива 98/34/ЕК.

II.2. Специфични проблеми

Втората група проблеми са свързани с действието на специфичните правила в сектора. От приемането на действащия към момента Закон за виното и спиртните напитки през 2012 г. до настоящия момент са се открили някои конкретни проблеми при прилагането му.

През 2014г., с цел осъществяване на предвидените в Регламенти № 491/2009 и 1169/2011 тестове на ферментиран оцет, в списъка с продукти, контролирани от ИАЛВ, беше включен ферментирания оцет като продукт, получен в резултат на ферментационни процеси. Въпреки това, на национално ниво липсват законодателни актове, които да предвиждат контрола върху производството на тези продукти и по този начин се възпрепятства реалното осъществяване на тестовете. Същевременно, най-вече поради широката употреба на ферментиран оцет на територията на страната, потребителските сигнали за некачествени продукти от тази категория бележат сериозен ръст. Ето защо се откроява необходимост от включване на тези продукти в обхвата на Закона за виното и спиртните напитки, така че производителите на ферментиран оцет да бъдат обвързани от правата и задълженията по този закон и да се създаде необходимото законово основание за осъществяване на контрол върху производството им.

Сходно е положението и със статута на плодовите вина по действащия Закон за виното и спиртните напитки. Съгласно даденото в Регламент 491/2009 понятие за „вино“ в него са включени и т.нар. плодови вина, представляващи предлаганите на пазара продукти, получени от ферментацията на плодове, различни от гроздето. Липсата на законодателство на национално ниво дава възможност на пазара да се предлагат с еднакво обозначение разнородни продукти с широка гама от характеристики. Това пречи на лоялната конкуренция в сектора и създава опасност за живота и здравето на потребителите. Ето защо, по силата на вторичното европейско законодателство тези продукти също следва да бъдат произвеждани и контролирани при съответно прилагане на реда и условията, приложими за вината, произведени от ферментацията на грозде. С цел създаването на законово основание за осъществяване на контрол върху плодовите вина и продуктите на основата на плодови вина, е необходимо те също да бъдат изрично дефинирани и включени в предметния обхват на националното законодателство в областта на производството на вина, като бъде възложено на Министъра на земеделието, храните и горите да осъществява държавната политика и по отношение на производството на плодови вина.

От друга страна, бяха идентифицирани и проблеми, свързани с недостатъчната ефективност на правилата за регистриране и контролиране на дейностите по производство и търговия с лозаро-винарски продукти и спиртни напитки. Това води до увеличаване на сивия сектор, чието производство трудно може да бъде проследено и контролирано. Това се отразява на прилагането на установените енологични практики и производствени методи, гарантиращи опазването на общественото здраве и очакванията на потребителите по отношение на качеството. По този начин не се позволява установяването и санкционирането на всички нарушения, което неминуемо води до понижаване качеството на продукцията, създава предпоставки за увреждане здравето на потребителите и намаляване доверието им в българските продукти, а чрез това и намаляване конкурентоспособността на българските производители. Подобряването на качествения контрол в лозаро-винарския сектор и в сектора на производство на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки осигурява подходяща предвидима бизнес среда и защитава интересите на производителите като създава еднакви условия за извършване на дейностите на пазарните субекти.

В частност, по отношение на контрола в лозаро-винарския сектор се откроява необходимостта от прилагане на по-ефективни методи за анализ на състава на лозаро-винарските продукти и интерпретацията на резултатите, които да позволяват сравнение с резултати, получени по-рано при анализа на продукти с подобни характеристики и удостоверен произход и производство. В рамките на Европейския съюз е разработена система от признати стандарти за качество по отношение на лабораториите, определени от държавите-членки да извършват изотопния анализ на проби за базата данни, която следва да бъде прилагана и у нас. Изотопният анализ е метод за анализ, използван за контрол и борба срещу измамата в лозаро-винарския сектор, който изисква високоспециализирани

научни познания и техническо оборудване. Поради това до скоро изотопният анализ за България е провеждан от Съвместният изследователски център.

Друг проблем, свързан с контролирането на производството, е ниската събираемост на налаганите глоби и имуществени санкции. Отличава се необходимостта от диференциране на размерите на санкциите, предвидени в закона при отчитане на особеностите на нарушението, целите на наказанието и възможностите на нарушителите.

Необходимо е още да се подобрят правилата по отношение на управлението и контрола на лозарския потенциал. Нерегламентираното нарастване на броя на лозовите насаждения води до отглеждане, производство и предлагане на сортове лози и лозаро-винарски продукти, които не съответстват на търсенето на пазара. Това води и до повишаване на количествата продукция за сметка на тяхното качество. Тенденцията на прекомерно нарастване на насажденията е установена в целия Европейски съюз. Ето защо и на европейско ниво се провежда политика за контролиране на нарастването на насажденията с цел възвръщане на пазарите на вино в Европа и извън нея. В тази връзка е необходимо и у нас да бъде въведен такъв механизъм като част от общата Европейска политика по контролиране на лозарския потенциал. В Регламент 1308/2013, както и в регламентите за прилагане № 560/2016 и 561/2016 г. е очертан новият разрешителен режим на засаждане на лозя, състоящ се в позволено контролирано нарастване на лозовите насаждения на държавите с несъществени темпове от максимум 1% от лозарския потенциал на страната за предходната година. Нарастването на размера на лозовите насаждения с такива темпове не може да доведе до неконтролируем ръст на производството на вина.

Това от своя страна налага промени в действащия закон чрез допълване на правилата за воденето на лозарския регистър, както и актуализиране на законодателството ни в областта на предоставянето на правна закрила с достиженията на европейското право.

Друга част от установените специфични национални проблеми са свързани с дейността на специализираната администрация, отговаряща за прилагането на закона. Поради неприемането на предвидения Правилник за прилагане на Закона за виното и спиртните напитки, редица от заложените в действащия закон правила не се прилагат, тъй като липсва уредба на реда за предоставяне на някои административни услуги, както и за събиране на предвидените за тях такси. Неуредените, поради липса на утвърден Правилник, дейности обхващат контролът на производството и регистрацията на вината със защитено наименование за произход (ЗНП), вината със защитено географско указание (ЗГУ) и сортовете вина без ЗНП/ЗГУ, контролът върху прилагането на енологичните практики, приложими към производството и съхраняването на продуктите, граничните стойности при употребата им, както и спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, условията и редът за извеждането на вторичните продукти под наблюдение, условията и редът за производството, признаването и предлагането на плодово вино и оцет, условията и реда за унищожаване на продуктите, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и в нарушение на ограниченията за производството и съхраняването им, правилата за етикетирание, образците на придружителните документи, както и условията и редът за превоз на лозаро-винарски продукти, условията и редът за издаване на писменото становище на ИАЛВ за освобождаване на специална гаранция за внесени от трети страни продукти, устройството и дейността на дегустационните комисии. Същевременно, тези дейности са необходими за нормалното функциониране на сектора, а средствата (в случаите в които е предвидено събирането на такса) за извършването им следва да бъдат поети от частните субекти, които заявяват предоставянето на съответните административни услуги, а не от самата администрация, която ги извършва, какъвто е случаят към момента. Ето защо, е абсолютно необходимо да се предвиди нормативното им основание и занапред те да бъдат осъществявани въз основа на закона, като за онези от тях, за които специализираната администрация прави допълнителни разходи при предоставянето им, да бъдат предвидени и събирани такси от частните субекти.

III. Заинтересовани страни

При определяне на заинтересованите страни от приемането на проекта на Закон за виното и спиртните напитки са взети предвид действащите нормативни положения в сектора и заложените в проекта промени. Според резултатите от направените съпоставки се очаква приемането на проектозакона да засегне правната сфера на три категории субекти. Това са тези лица, за които в закона са предвидени нови или са изменени съществуващи права и задължения или правомощия по отношение на публичните институции. Така заинтересовани страни от приемането на настоящия проект на закон са производителите на грозде, вино, продукти от грозде и вино, оцет, плодови вина, продукти от плодови вина, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, както и техните професионални организации. Заинтересовани страни са още и държавните институции, отговорни за прилагането на закона.

III.1. Стопански субекти

Според данни на НСИ и регистрите на ИАЛВ и МИ стопанските субекти обхванати от регулацията по секторите на статистическа класификация са представени в таблицата по-долу.

Таблица 1: Засегнати стопански субекти

Сектор	Раздел (двухзначен код)	Клас (четиризначен код)	КПИД - 2008	Брой предприятия в обхвата на регулацията	Описание според КПИД - 2008 НСИ
A 11.0	01	01.10	11.01.10	73	Спиртни напитки
A 11.0	02	02.11	11.02.11	36	Пенливи вина от прясно грозде
A 11.0	02	02.12	11.02.12	263	Вина от прясно грозде, без пенливи вина; ферментирала гроздова мъст
A 11.0	04	04.10	11.04.10	131	Вермут и други ароматизирани вина от прясно грозде
A 01	01	01.21		над 3490	Отглеждане на грозде

Според подадените данни в Eurostat броят на лозарските стопанства през 2013 г., е над 12 хиляди.

Законът за виното и спиртните напитки ще окаже пряко въздействие върху гроздопроизводители, винопроизводители, включително производители на ароматизирани лозаро-винарски продукти, плодово вино, продукти на основата на плодово вино и производителите на оцет, производители на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки. Законът за виното и спиртните напитки има въздействие и върху лица регистрирани по Търговския закон, по Закона за кооперациите и по законодателството на друга държава членка на ЕС или на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, както и юридически лица, създадени въз основа на нормативен акт, които след регистрация осъществяват на територията на страната: внос, въвеждане на територията на страната, производство, продажба, предоставяне или предлагане на дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки.

В Приложение 4 Финансова обосновка в т. 4 Статистически данни за сектор лозарство и винарство са представени и други статистически данни и анализи, които са използвани при оценката на въздействие на проекта на ЗВСН.

III.2. Потребители

Не се очаква новият Закон за виното и спиртните напитки да има пряко отражение върху потребителите на продукти от сектора. Предвидените промени в таксите и в размера на санкциите при установени административни нарушения биха могли да проявят косвен ефект върху крайната продажна цена на продуктите, но от друга страна предвижданите промени целят намаляване на нерегламентираното производство на вино и спиртни напитки и повишаване на качеството на предлаганите на пазара продукти. Очаква се законодателните промени да допринесат за по-добро съотношение между цената и качеството и да повишат безопасността на предлаганите продукти. Предвижданите нормативни промени за дейностите с дестилационни съоръжения целят засилване на контрола по отношение производството на напитки, които отговарят на изискванията на европейското и националното законодателство, както и по-засилена защита на потребителите, прозрачност на пазара и честна конкуренция.

III.3. Органи, натоварени с изпълнението на закона

Органите, натоварени с изпълнението на закона ще бъдат пряко засегнати от приемането му. За тях се създават нови задължения във връзка с предоставяните административни услуги и се създават нови основания за водене на съществуващите регистри. Не на последно място, приемането на новия закон и подзаконовите нормативни актове, предвидени в него, ще наложат изменения в постъпленията в бюджета и съответно в делегираните бюджети на второстепенните разпоредители с бюджет.

III.3.1. Контрол върху производството на грозде, вино и продукти, произведени от вино

Определянето на държавната политика в лозаро-винарския сектор, както и по отношение на производството на плодови вина, продукти на основата на плодови вина и оцет е възложено на Министъра на земеделието, храните и горите. Изпълнението на закона и контролът за спазване на изискванията по отношение на лозовите насаждения и лозаро-винарските продукти, ароматизираните лозаро-винарски продукти, плодови вина, продуктите на основата на плодови вина и оцета са възложени на Изпълнителна агенция по лозата и виното.

III.3.2. Контрол върху производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки

Министърът на икономиката осъществява държавната политика по отношение на производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртните напитки. На него са възложени и правомощията по изпълнението на закона в частта му относно производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, при взаимодействието му с други държавни институции.

III.3.3. Контрол върху търговията с вино и спиртни напитки

Контролът по спазване на изискванията на закона по отношение на търговията на дребно с бутилирани спиртни напитки се извършва от Комисията за защита на потребителите към министъра на икономиката. Контролът се извършва с цел защита на потребителите срещу рискове от придобиване на продукти, които не съответстват на установените изисквания.

IV. Определяне на целите пред регулирането на обществените отношения с проекта на нормативен акт

IV.1. Обща цел

Общата цел на законопроекта е свързана с пълно и точно изпълнение от страна на българската държава на процедурите по приемане на Закон за виното и спиртните напитки съобразно изискванията на законодателството на Европейския съюз и препоръките на Европейската комисия.

На първо място пред настоящия проект е поставена цел за осигуряване пълно съответствие на националното законодателство в сектора със съответните актове от правото на Европейския съюз. С актуализирането на националната правна рамка се цели осъществяване на регулиране, което съответства на европейските стандарти и изисквания като не се допуска дублиране и погрешно интерпретиране на пряко приложимите европейски правила. Освен това е необходимо да се подчертае изцяло препращащият характер на тези национални правила и тяхната функция - да допринесат за пълното и безпротиворечиво прилагане на унифицираните европейски правила от националните органи. Като резултат при постигане на тази цел законът следва да съдържа разпоредби, които, съобразно констатациите на Европейската комисия описани по-горе, бъдат отстранени всички несъответствия и на тяхно място бъдат включени норми, които изцяло препращат към съответните европейски актове.

На следващо място, след приемане на необходимите изменения, законът следва да бъде изпратен до Европейската комисия за съгласуване на това кои негови части съдържат технически регламенти по смисъла на приложимото европейско законодателство и следва да бъдат нотифицирани пред Европейската комисия. Въз основа на тази консултация следва да бъде осъществена официалната процедура по нотификация. По този начин националното ни законодателство в областта на виното и спиртните напитки ще съответства в пълна степен на специфичните европейски правила и ще може да изпълни максимално функциите си на регулатор на обществените отношения в сектора.

IV.2. Специфични цели

Предвижданите промени в новия Закон за виното и спиртните напитки имат за своя специфична задача да отстранят основни слабости и проблеми, възникнали при прилагането на действащия закон и описани по-горе. Специфичните цели на закона са:

- Разширяване на пазарите на вино в рамките на единния пазар на ЕС и по света, чрез въвеждане на система от мерки за подобряване на контрола върху производството и предлагането на пазара на качествени грозде, вино, оцет, плодови вина и продукти, произведени от тях, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, както и актуализиране на законодателството с достиженията на европейското право в областта на предоставянето на правна закрила на продукти със ЗНП и ЗГУ;
- Създаване на по-ясен, опростен и ефикасен лозаро-винарски режим, подsigуряващ равновесие между търсенето и предлагането, чрез въвеждане на правила, които гарантират равнопоставеността на производителите, намаляването на административната тежест, опростяване на правилата за водене и съхранение на регистрите и произтичащите задължения за производителите и подобряване на условията за функциониране на специализираната администрация;
- Осигуряване на прозрачна, справедлива и навременно функционираща система за контролиране на новите лозови насаждения и ограничаване на площта им според нуждите на сектора до предвидения в Регламент (ЕС) №1308/2013 максимум от 1% от лозарския потенциал на страната за предходната година, чрез въвеждане на механизъм за контролиране нарастването на площите

с насаждения като част от общата Европейска политика по контролиране на лозарския потенциал;

- Използване на референтни методи за изотопен анализ, като се улесни разчитането на резултатите от анализа, с цел да се осигури по-ефективен контрол на обогатяването на лозаро-винарските продукти, откриването на добавена вода към тях и сравнението с резултати от анализ на други изотопни характеристики на такива продукти, като помогне да се провери съответствието с произхода, посочен в тяхното наименование;
- Постигане на прозрачност на пазара и честна конкуренция при производството на грозде, вино и спиртни напитки чрез подобряване на средствата за контрол върху всички производители, предлагащи продукцията си на пазара, проследяване на процеса на производство, осигуряване предвидима бизнес среда чрез еднаквото прилагане на законовите правила от производителите.

IV.3. Времеви график за постигане на целите

Проектът на нов Закон за виното и спиртните напитки трябва да бъде нотифициран пред Европейската комисия в съответствие с правилата на Директива 2015/1535 преди приемането му и преди да бъде осъществена междуетовствената съгласувателна процедура, предвидена в Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация. Крайният срок за осъществяване на тази цел е месец декември 2017 г.

Проектът на Закон за виното и спиртните напитки следва да бъде внесен в Народното събрание до 31.03.2018 г. Предвижда се законът да влезе в сила в 3-дневен срок от обнародването му в Държавен вестник.

Предвидените подзаконовни нормативни актове, чрез които пряко ще се въведат детайлни правила за постигане на целите на настоящия закон, следва да бъдат приети в срок от 6 месеца от влизане в сила на закона.

Очаква се пълно осъществяване на специфичните цели на закона да бъде постигнато в петгодишен срок от неговото приемане.

V. Определяне на възможните варианти за действие за постигане на целите

При извършване на оценка на въздействието на проекта на Закон за виното и спиртните напитки бяха идентифицирани три основни възможни варианта на действие по отношение на заложените цели – (1) бездействие и поддържане на текущото положение, (2) изменение и допълнение на съществуващия закон за виното и спиртните напитки и (3) приемане на нов закон за виното и спиртните напитки.

V.1. Вариант 1: Без действие

При реализиране на вариант „Без действие“ няма да бъдат предприети действия по изменение в нормативната уредба на обществените отношения възникващи по повод производството и търговията с лозаро-винарски продукти и етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки. В този случай действащото законодателство няма да отразява правилно пряко приложимите изисквания на европейските актове в областта. Освен това, липсата на нотифициране на техническите регламенти пред Европейската комисия ще доведе до неприлагане на закона в тези му части, а страната ни няма да изпълни поетите пред Европейската комисия ангажменти. Това ще доведе до започване на процедура по установяване на нарушение на правото на ЕС и налагане на финансови санкции до привеждане на нормативната уредба в съответствие с европейските регламенти. Поради неприемането на предвидения Правилник за прилагане на Закона за виното и спиртните напитки, редица от заложените в действащия

закон правила ще продължат да не се прилагат, поради липсата на конкретизираща уредба на реда за предоставяне на някои административни услуги, както и за събиране на предвидените за тях такси. Няма да може да се извършва контролна дейност по отношение на производството и регистрацията на вината със ЗНП, вината със ЗГУ и сортовете вина без ЗНП/ЗГУ, енологичните практики, приложими към производството и съхраняването на продуктите, граничните стойности при употребата им, както и спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, условията и редът за извеждането на вторичните продукти под наблюдение, условията и редът за производството, признаването и предлагането на плодово вино и оцет, условията и реда за унищожаване на продуктите, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и в нарушение на ограниченията за производството и съхраняването им, част от правилата за етикетиране, придружителните документи, както и условията и реда за превоз на лозаро-винарски продукти, условията и реда за издаване на писменото становище на ИАЛВ за освобождаване на специална гаранция за внесени от трети страни продукти, устройството и дейността на дегустационните комисии. Същевременно, липсата на контрол върху тези дейности ще създава дисбаланс в сектора. Липсата на законодателство на национално ниво, дефиниращо конкретно плодовите вина и продуктите от тях, както и оцета, дава възможност на пазара да се предлагат с еднакво обозначение разнородни продукти с широка гама от характеристики. Това пречи на лоялната конкуренция в сектора и създава опасност за живота и здравето на потребителите.

V.2. Вариант 2: Изменение и допълнение на съществуващия Закон за виното и спиртните напитки

За осъществяването на Вариант 2 ще бъдат предприети действия по изменение и допълнение на съществуващите правила по начин, който да доведе до разрешаване на част от проблемите, възникващи при прилагането на европейските регламенти. На следващо място голяма част от специфичните проблеми, изискващи действия на национално ниво също ще могат да бъдат разрешени. Така няма да бъде приет изцяло нов закон, а ще се продължи прилагането на сегашния. Ще се запази действието на онези правила, чието прилагане се е доказало като ефективно и благоприятно за секторите на производство на лозаро-винарски продукти и етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки. Ще бъде предвидено приемането на нови подзаконови нормативни актове, които да допълнят и да конкретизират материята. Не се предвижда да се създадат нови административни режими, нито се очаква да бъде повишена административната тежест. Ще бъде продължено воденето на съществуващите регистри на производителите при използването на техническите им възможности и бази данни.

Чрез приемането на Закон за изменение и допълнение на Закона за виното и спиртните напитки ще бъдат разрешени специфичните проблеми на действащата уредба, както са дефинирани по-горе. В него ще бъдат предвидени по - ясни правила за провеждане на политиката в лозаро-винарския сектор, както и ефективни правила за контрола по спазването им. Продуктите от лозаро-винарския сектор ще се произвеждат в съответствие с определени енологични практики и производствени методи, гарантиращи опазването на общественото здраве и очакванията на потребителите по отношение на качеството, според изискванията на Регламент (ЕС) № 1308/2013, Регламент (ЕС) № 251/2014 и Регламент (ЕО) № 606/2009. В предметния обхват на закона ще бъде включено производството на плодови вина и оцет. Контролът за спазване на закона по отношение на лозовите насаждения, лозаро-винарските продукти, плодовите вина и оцета ще се упражнява от Изпълнителната агенция по лозата и виното, както и до момента.

Основната цел е новите текстове да съответстват на европейските регламенти. Така в закона ще бъдат изменени правилата за производството, получаването, преработката, етикетирането, търговията и

контрола на гроздето, предназначено за производство на вино, вината, продуктите, получени от грозде и вино, плодовите вина, оцета, етиловия алкохол, дестилатите от земеделски произход и спиртните напитки, както и управлението и контрола на лозаро-винарския потенциал. Разпоредбите ще бъдат приведени в съответствие с поетите пред Европейската комисия ангажменти по отстраняване на неправилните препращания и възпроизвеждането на правилата на вторичното европейско законодателство.

С оглед да бъде гарантирано прилагането на процедури за контрол на качеството на лозаро-винарските продукти, използвани във всички държави-членки на ЕС, ще бъде въведено използването на референтни методи за изотопен анализ, който ще се извършва от лабораторията на ИАЛВ, вместо от Съвместния изследователски център, съобразно с изискванията на Регламент (ЕО) № 555/2008.

С цел въвеждане на системата за контрол на нерегламентираното нарастване на лозовите насаждения ще бъдат предвидени подробни условия и ред за издаване на разрешения за засаждане на нови насаждения и за презасаждане и прилагането на преходния режим за преобразуване на права за засаждане и презасаждане в разрешения за засаждане на нови насаждения. В съответствие с Регламент (ЕС) № 1308/2013, с който е наложена цялата система от мерки, ще бъдат определени случаите, в които не се изисква издаване на разрешение за лозови насаждения.

За целите на контрола ще бъдат променени правилата за поддържане на лозарския регистър при спазване на изискванията Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията и Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета. Категориите лозаро-винарски продукти и типът на вината ще бъдат определени съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, Регламент (ЕО) № 607/2009 и Регламент (ЕС) № 251/2014. Изискванията към вината със защитено наименование за произход (ЗНП), вината със защитено географско указание (ЗГУ), сортовете вина без ЗНП и ЗГУ и вината без ЗНП и ЗГУ, както и редът за предоставяне на правна закрила също ще бъдат актуализирани съответствие с достиженията на европейското законодателство.

Чрез измененията в закона ще бъдат допълнени правата и задълженията на производителите и търговците на винено грозде и лозаро-винарски продукти, както и плодови вина и оцет по отношение на ежегодното подаване на декларации и воденето на дневници (Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията), правилата за прилагане на разрешените енологични практики при производството и съхраняването на лозаро-винарски продукти, граничните стойности при употребата им, спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, както и експериментите за прилагането на нови енологични практики (Регламент (ЕС) № 1308/2013 и Регламент (ЕО) № 606/2009). Предвиждат се специални правила за унищожаване на продуктите, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и/или в нарушение на ограниченията за производството и съхраняването им.

Правилата за етикетиране и представяне на лозаро-винарски продукти, за придружителните документи за превоз на територията на страната или на друга държава-членка на ЕС, както и предоставянето на специална гаранция при внос на лозаро-винарски продукти ще бъдат приведени в пълно съответствие с изискванията на Глава IV от Регламент (ЕО) № 607/2009.

В новите текстове правилата за производство, техническите определения, означаването, представянето и етикетирането на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и спиртни напитки ще бъдат изцяло хармонизирани с изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008.

С оглед наложените добри традиционни практики, ще бъдат включени специфични определения и изисквания за ракия, мастика и дестилатите за тяхното производство. Допълнително ще се предвидят правила за производство на спиртни напитки с географско указание. Освен това, броят на дневниците, които производителите водят и в които вписват данни за стоките и извършените производствени

манипулации ще бъде намален. По отношение на вноса и износа на спиртни напитки в трети страни, ще бъдат добавени нови правила във връзка с придружителните документи, които да осигурят в по-голяма степен защитата на българските и чуждестранните потребители.

В Министерство на икономиката ще продължи воденето на регистрите на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, както и на лицата, които извършват дейност с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки, включително внос, въвеждане на територията на страната, производство продажба и предоставяне на дестилационни съоръжения, създадени на основание действащата редакция на ЗВСН. Ще бъде предвидена санкция за неписване в последния, което допълнително ще допринесе са намаляване на сивия сектор в бранша и подобряване на конкурентната среда.

С промените в Закона за виното и спиртните напитки ще бъдат уредени по нов начин условията и редът за: признаване на браншови организации на производителите съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013; изпитвателните лаборатории и методите за изпитване; контролът върху производството и търговията с лозаро-винарски продукти, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки и утвърждаването на състава на дегустационните комисии.

Предвидените санкции в административнонаказателните разпоредби ще бъдат съобразени изцяло с възможностите на производителите, за да се постигнат целите на налаганите наказания, по-висока събираемост на налаганите санкции и по-добра защита на потребителите.

Въпреки това, този вариант няма да позволи да бъде изпълнена процедурата по нотифициране на предприетите изменения на техническите регламенти, съдържащи се в закона, пред Европейската комисия. Закъснялото нотифициране на ЗВСН (2012) до Европейската комисия, предвид особеностите на нотификационната процедура, преклудира възможността за саниране на нарушенията в процедурата. Поради това чрез приемане на закон за изменение и допълнение на сега действащия закон нарушението не би могло да бъде отстранено. Още повече, в процеса на обсъждане на констатираните несъответствия с европейското законодателство, Европейската комисия изрично е подчертала необходимостта от нотифициране на изцяло нов закон. Допълнително, този вариант на действие не позволява детайлизиране на предвижданите промени, особено в структурно отношение.

V.3. Вариант 3: Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки

При осъществяване на този вариант ще бъде приет нов Закон за виното и спиртните напитки. С него ще бъде отменен действащият ЗВСН, приет през 2012 г. Ще бъдат въведени всички предвиждани промени в нормативната уредба в лозаро-винарския сектор и производството и търговията с етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртните напитки. Ще бъде осъществено и предварително нотифициране на техническите регламенти на новия закон пред Европейската комисия, след съгласуване с нейните служби.

В новия законопроект са направени общи референции към съответните актове от общностното законодателство, без да се преповтарят и възпроизвеждат неговите правила. По този начин ще се избегнат всички неблагоприятни последици от неправилното и ненужно възпроизвеждане на пряко приложими общностни правила извън предвидените в съответните регламенти. Този нов закон следва да бъде надлежно и предварително нотифициран в частта, определена от Европейската комисия след предварителна консултация с нейните служби. Това трябва да стане преди извършване на междуетапните консултации и преди приемане на законопроекта. Освен това, уведомяването на Комисията следва да бъде извършено в съответствие с новата Директива 2015/1535.

В проектът на ЗВСН са заложили различни средства за постигане на дефинираните специфични цели. С тях не се предвижда създаването на нови административни режими, които не са необходими съгласно

изискванията на европейското законодателство и с които не се преследва постигането на посочените цели на законопроекта. Не се очаква да бъде повишена административната тежест извън необходимото съгласно европейското законодателство. Ще бъде продължено воденето на съществуващите регистри на производителите при използването на техническите им възможности и бази данни.

Основно в законопроекта са предвидени по - ясни правила за провеждане на политиката в лозаро-винарския сектор, както и ефективни правила за контрол при спазването им. Продуктите от лозаро-винарския сектор следва да се произвеждат в съответствие с определени енологични практики и производствени методи, гарантиращи опазването на общественото здраве и очакванията на потребителите по отношение на качеството, според изискванията на Регламент (ЕС) № 1308/2013, Регламент (ЕС) № 251/2014 и Регламент (ЕО) № 606/2009. В тази връзка се предвижда Министърът на земеделието, храните и горите да осъществява държавната политика в лозаро-винарския сектор и по отношение на производството на плодови вина и оцет. Контролът за спазване на закона по отношение на лозовите насаждения, лозаро-винарските продукти, плодови вина и оцета се упражнява от Изпълнителната агенция по лозата и виното.

Новият закон отменя действащия сега Закон за виното и спиртните напитки. Той ще регулира цялостно дейностите в лозаро-винарския сектор. Основната цел е новите текстове да съответстват изцяло на европейските регламенти и на националните особености на сектора. Така в проектозакона се предвиждат изменения на правилата за производство, получаване, преработка, етикетирание, търговия и контрол на гроздето, предназначено за производство на вино, на вината, продуктите, получени от грозде и вино, плодови вина и оцета, , както и управлението и контрола на лозаро-винарския потенциал.

С оглед да бъде гарантирано прилагането на процедури за контрол на качеството на лозаро-винарските продукти, използвани във всички държави-членки на ЕС, ще бъде въведено използването на референтни методи за изотопен анализ, който ще се извършва от лабораторията на ИАЛВ, вместо от Съвместния изследователски център, съобразно с изискванията на Регламент (ЕО) № 555/2008.

В пълно съответствие с европейските изисквания на Регламент (ЕС) № 1308/2013, подробно са уредени условията и реда за издаване на разрешения за засаждане на нови насаждения и за презасаждане. Включени са текстове, свързани с прилагането на преходния режим за преобразуване на права за засаждане и презасаждане в разрешения за засаждане на нови насаждения. Определени са случаите, в които не се изисква издаване на разрешение за лозови насаждения. Такива случаи са: засаждането или презасаждането на площи, предназначени за експериментални цели; отглеждане на лозов посадъчен материал, от който се произвежда вино или лозаро-винарски продукти, предназначени за консумация само в домакинството на производителя или от организации, произвеждащи вино само за вътрешна консумация; при презасаждане от производител, на когото са отчуждени имоти за държавна или общинска нужда, които са били засадени с лозя.

За целите на контрола е предвидено да продължи поддържането на лозарски регистър, съдържащ данни за гроздопроизводителите, управляваните от тях лозарски стопанства и винопроизводителите. Правилата относно воденето му ще бъдат изменени с цел привеждане в пълно съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията и Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета. ИАЛВ ще има задължение да впише служебно данните за гроздопроизводителите, лозарските стопанства, винопроизводителите и оцетопроизводителите, вписани към момента. При воденето му техническите възможности и базите данни, налични към момента ще бъдат изцяло използвани. Няма да се наложат допълнителни разходи за воденето на лозарския регистри при действието на проекта на ЗВСН. Категориите лозаро-винарски продукти и типът на вината са определени съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, Регламент (ЕО) № 607/2009 и Регламент (ЕС) № 251/2014. Изискванията към вината

със защитено наименование на произход (ЗНП), вината със защитено географско указание (ЗГУ), сортовете вина без ЗНП и ЗГУ и вината без ЗНП и ЗГУ, както и редът за предоставяне на правна закрила също са актуализирани в съответствие с европейските регламенти.

Проектът на ЗВСН определя правата и задълженията на производителите и търговците на винено грозде и лозаро-винарски продукти, както и плодови вина и оцет. Те са свързани с ежегодното подаване на декларации и воденето на дневници (произтичащи от Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията), правилата за прилагане на разрешените енологични практики при производството и съхраняването на лозаро-винарски продукти, граничните стойности при употребата им, спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, както и експериментите за прилагането на нови енологични практики (предвидени в Регламент (ЕС) № 1308/2013 и Регламент (ЕО) № 606/2009). Предвиждат се специални правила за унищожаване на продуктите, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и/или в нарушение на ограниченията за производството и съхраняването им.

Правилата за етикетиране и представяне на лозаро-винарски продукти, за придружителните документи за превоз на територията на страната или на друга държава-членка на ЕС, както и предоставянето на специална гаранция при внос на лозаро-винарски продукти са разписани при спазване на изискванията на Глава IV от Регламент (ЕО) № 607/2009.

Министърът на икономиката осъществява държавната политика по отношение на производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртни напитки.

В текста на новия закон правилата за производство, техническите определения, означаването, представянето и етикетирането на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и спиртни напитки са изцяло хармонизирани с изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008.

За целите на българските производители и потребители, съобразно наложените добри традиционни практики, са установени специфични определения и изисквания за ракия, мастика и дестилатите за тяхното производство. Тези определения подчертават традиционния характер на българските напитки и по-специално на ракията. Допълнително са предвидени правила за производство на спиртни напитки с географско указание. Определени са и контролните органи при производството и търговията на дребно със спиртни напитки и техните правомощия. Предвижда се броят на дневниците, които производителите водят, и в които вписват данни за стоките и извършените производствени манипулации да бъде намален. Добавени са текстове, регулиращи вноса и износа на спиртни напитки в трети страни, което в още по-голяма степен ще защити българските и чуждестранните потребители.

В Министерство на икономиката ще продължи и воденето на регистър на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки. Контролът върху производството им ще се осъществява от лица, оправомощени от министъра на икономиката. В законопроекта се уреждат правилата за регистриране и заличаване от регистъра на производителите и правомощията на контролните органи. Създадените при действието на сегашния закон бази данни и технически възможности във връзка с воденето на регистъра ще бъдат изцяло използвани.

Предвидено е да бъде запазен и другият регистър в системата на Министерство на икономиката – на лицата, които извършват дейност с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки, включително внос, въвеждане на територията на страната, производство продажба и предоставяне на дестилационни съоръжения. При невписване в този регистър ще бъде налагана санкция, което допълнително ще допринесе за намаляване на сивия сектор в бранша и подобряване на конкурентната среда.

В новия Закон за виното и спиртните напитки са уредени условията и редът за: признаване на браншови организации на производителите, съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013; изпитвателните лаборатории и методите за изпитване; контролът върху производството и търговията с лозаро-винарски продукти, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки и утвърждаването на състава на дегустационните комисии.

Предвидените санкции в административнонаказателните разпоредби са съобразени изцяло с възможностите на производителите, за да се постигнат целите на налаганите наказания, по-висока събираемост на налаганите санкции и по-добра защита на потребителите.

В приложение към закона са изготвени образци на декларации, дневници, списъци и други документи.

VI. Количествено и качествено измерение на всички значителни икономически и/или социални, и/или екологични въздействия най-малко за следващите три години, водещи до ползи, включително директни, за заинтересованите страни, за отделни икономически и социални сектори и/или групи предприятия – за една година, в левове и/или в други мерни единици, позволяващи съпоставяне за всеки от вариантите

VI.1. Вариант 1: Без действие

При използване на този вариант не се приема нов Закон за виното и спиртните напитки, нито се изменя или допълва действащия закон. Освен това не се приемат и предвидените изменения в подзаконовите нормативни актове.

По този начин националното ни законодателство ще бъде в противоречие с поетите от българската държава ангажименти, произтичащи от актовете на правото на Европейския съюз. Като резултат се очаква сезиране на Съда на Европейския съюз от страна на Европейската комисия и започване на процедура срещу Република България за установяване на нарушение на правото на Европейския съюз.

На следващо място, липсата на промяна в съществуващото положение ще доведе и до неприлагане на правилата на ЗВСН (2012г.), които противоречат на общностното законодателство. Пред националните съдилища заинтересованите страни ще могат да се позоват директно на противоречията и вместо националните правила, сезираните юрисдикции ще бъдат длъжни да приложат европейските норми.

Без приемането на изменения в ЗВСН, няма да бъде създадено нормативно основание за изменение и в подзаконовите нормативни актове на Министерство на икономиката относно условията и реда за водене и съхраняване на регистрите на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки. Това ще възпрепятства осъществяване на ефективен контрол за съответствие със законовите изисквания върху производство на напитки. Липсата на такава уредба се очаква да възпрепятства контрола върху производството, да стимулира разрастването на сивия сектор и производството на фалшива продукция. Ще продължи нерегламентираното производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки в обекти, които не отговарят на изискванията на ЗВСН и ЗАДС. Това ще доведе до по-ниска събираемост на акциз и ощетяване на държавния бюджет. Подобни резултати ще окажат негативно въздействие както върху конкурентната среда в сектора, така и могат сериозно да увредят здравето на потребителите.

Освен това, няма да се създаде законова основа за събиране на такси за извършваните административни услуги от ИАЛВ. Поради противоречието на ЗВСН и Правилника за прилагането му с правилата за нотифициране на националните актове по прилагане на актовете на Европейския съюз, към момента ИАЛВ е в невъзможност да събира такси за услугите. Това налага допълнително бюджетно субсидиране на тези дейности, което води до съществени разходи за държавния бюджет. Подробен данни и

изчисления относно тези негативни тенденции са обобщени и детайлно посочени в Приложение № 4 Финансова обосновка на Проект на нов Закон за виното и спиртните напитки, която е неразделна част от настоящия доклад.

VI.2. Вариант 2: Изменение и допълнение на съществуващия Закон за виното и спиртните напитки

При този вариант разпоредбите, противоречащи на правото на Европейския съюз, ще бъдат изменени по начин, който препраща към съответните регламенти, приложими в сектора, без да пресъздават техните правила. Това ще доведе до изпълнение на част от ангажиментите, поети към Европейската комисия по привеждане на законодателството ни в съответствие с общностните актове. В тази връзка ще бъде избегната опасността от неприлагане на националните правила, предвидени в ЗВЧН, поради противоречието им с европейските.

Реализирането на изменения и допълнения на действащия Закон за виното и спиртните напитки се очаква да разреши значителна част от специфичните национални проблеми, възникващи при прилагането на закона в настоящия му вариант. Ще се създаде нормативна основа за издаването на подзаконовни нормативни актове, които да допълнят и конкретизират материята.

Текстовете във връзка с контрола върху производството и търговията ще допринесат за качеството на лозаро-винарските продукти и спиртните напитки. Същевременно новите правила ще осигурят средствата за подобряване на конкурентната среда в сектора и за създаване на условия за възвръщане и разширяване на пазарите на българската продукция.

Въпреки това, основният проблем не би могло да бъде разрешен чрез реализацията на този вариант. Нотификационната процедура пред Европейската комисия не може да бъде спазена чрез приемането на закон за изменение и допълнение на ЗВЧН. Необходимо е съответните разпоредби, съдържащи технически регламенти по смисъла на Директива 2015/1535, да бъдат съобщени на Европейската комисия преди приемането на закона от Народното събрание.

Допълнително, за постигане на целите, поставени пред закона, ще се наложат значителен брой изменения и допълнения. Този вариант на действие не позволява приемане на съществени промени, особено в структурно отношение. При изменението и допълването на сегашните текстове ще се стигне до съществено изменение в номерацията на текстовете. Това би оказало негативно въздействие при тълкуването и прилагането на новите разпоредби и би могло да открие възможност за противоречия, неясноти и непълноти в националното законодателство в областта на виното и спиртните напитки.

Приемането на проекта няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху разходната част на Държавния бюджет. Ще бъде увеличена приходната част на бюджета на Изпълнителна агенция по лозата и виното, респективно на Държавния бюджет. При този вариант допълнителните приходи в бюджета на ИАЛВ се очаква да бъдат около 24 хил. лв. Подробната информация за направените kalkulации и основни изводи е представена в Приложение №4 – Финансова обосновка.

VI.3. Вариант 3: Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки

При този вариант българската държава ще може да спази всички специфични изисквания на нотификационната процедура по Директива 2015/1535. Текстовете от закона, въвеждащи технически регламенти, ще бъдат предварително съгласувани със службите на Европейската комисия с цел определяне на обхвата на нотификацията. Така определените текстове ще бъдат съобщени на Европейската комисия преди приемането на закона от Народното събрание. На следващо място, разпоредбите, противоречащи на правото на Европейския съюз, ще бъдат заменени с нови, които препращат към съответните регламенти, приложими в сектора, без да пресъздават техните правила.

Това ще доведе до пълно изпълнение на ангажиментите, поети към Европейската комисия по привеждане на законодателството ни в съответствие с приложимите регламенти и директиви и ще се избегне опасността от осъждане на българската държава за неспазване на европейското законодателство.

С приемането на нов закон ще се разрешат и специфичните национални проблеми, възникващи при прилагането на закона в действащата му редакция. Ще се създаде нормативна основа за издаването на подзаконовни нормативни актове, които да допълнят и конкретизират материята. Текстовете във връзка с контрола върху производството и търговията ще допринесат за качеството на лозаро-винарските продукти и спиртните напитки. Същевременно новите правила ще осигурят средствата за подобряване на конкурентната среда в сектора и за създаване на условия за възвръщане и разширяване на пазарите на българската продукция.

Сред основните промени, които ще бъдат приети с новия Закон за виното и спиртните напитки е включването на производството на плодови вина и оцет в предметния обхват на закона. Поради качеството на ферментирания оцет на вторичен продукт от производството на вино, производителите на тази категория продукти вече са обхванати от действието на закона и не се очаква включването на оцета в обхвата на закона да доведе до допълнителни разходи и повишаване на административната тежест по отношение на производителите. Що се отнася до плодовите вина, по действието на сегашния закон, те имат еднакъв правен статут с този на гроздовите вина и са задължени да се регистрират като винопроизводители, за да могат да осъществяват на законово основание тази дейност. Ето защо това няма да доведе до създаването на нови режими и воденето на нови регистри, както и до промяна на административната тежест по отношение на производителите на плодови вина.

С приемането на нов закон ще се създаде ново основание за водене на действащия лозарски регистър, както и регистъра на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки. Предвидените в тази връзка правила практически запазват досега действащия режим на регистрация на производителите. Имайки предвид, че 99% от вино и гроздопроизводителите, както и производителите на спиртни напитки са малки или средни предприятия, новите изисквания в Закона за виното и спиртните напитки, както и предвижданото изменение в таксите за административно обслужване, са изцяло съобразени с нуждите и възможностите им. Предвижданите такси за регистрация и промяна на обстоятелствата, вписани в съответните регистри, са еднократни и съобразени по размер с разходите за предоставяне на съответната услуга, както и възможностите на предприятията съгласно изискванията на Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите и изискванията на Европейското законодателство. Съответно не се очаква въвеждането на тези такси да представлява финансова тежест за заинтересованите страни. Предвижда се и служители на Изпълнителна агенция по лозата и виното да проверяват на място производителите, с цел осигуряване на по-добър контрол по спазване на правилата на закона. По отношение регистрацията на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки, не се предвижда да се въвеждат такси за регистрация. Приемането на новите правила в Закона за виното и спиртните напитки ще доведе до ограничаване на производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки в обекти, които не изпълняват изискванията на ЗВСН и ЗАДС и създаване на възможност за по-добра проследяемост на тези обекти. За доказване на тази регистрация се предвижда издаване на удостоверение за регистрация на лицата, извършващи дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки.

Приемането на ЗВСН и необходимите промени в Тарифа за таксите, събирани от Изпълнителна агенция по лозата и виното ще увеличи постъпленията в бюджета за 2018 година с приблизително около 43 хил. лв. Таксите са изчислени на калкулативен принцип и са свързани с конкретно обосновани разходи (без

печалба и други разходи) за извършване на дейностите при спазване на Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите.

С цел по-добра финансова обезпеченост и на база на отговорите от т.нар. МСП-тест, може да се приеме, че допълнителните разходи, с които се натоварват производителите, са приемливи за повечето МСП. При този вариант допълнителните субсидии за финансиране на разходите за предоставяните административни услуги по ЗВСН са най-ниски.

Подробната информация за направените калкулации и основни изводи свързани с различните варианти за действие е представена в Приложение №4 – Финансова обосновка.

VII. Промяна на административната тежест по отношение на заинтересованите страни за всеки от вариантите, включително в случай на нови регулаторни режими и регистри

VII.1. Вариант 1: Без действие

Не се предвижда реализирането на вариант „Без действие“ да предизвика изменение на административната тежест спрямо регистрираните стопански субекти. При него ще се запази съществуването на действащите административни режими и регистри, както и действието на правилата за воденето и съхраняването им.

VII.2. Вариант 2: Изменение и допълнение на съществуващия Закон за виното и спиртните напитки

Промяната в административната тежест по отношение на заинтересованите страни при действието на вариант 2 и вариант 3 ще бъде една и съща, поради което докладът в тази си част е извършен общо за двата варианта.

VII.3. Вариант 3: Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки

Административната тежест ще е поносима за регистрираните гроздо- и винопроизводители. По-голяма част от МСП вече са се регистрирали в предходни години, а при необходимост от промяна на обстоятелствата в регистрираната вече информация в повечето случаи това ще е единнократен акт и не би се отразило съществено на разходите за дейността им. Освен това се предвижда вписаните към момента в лозарския регистър лица, да бъдат служебно вписани в регистъра по новоприетия закон от Изпълнителна агенция по лозата и виното. Това предимство ще позволи административната тежест за заинтересованите страни да не бъде увеличавана. Проектът на ЗВСН не предвижда създаване на нов лозарски регистър, а само създава ново основание за воденето на вече съществуващия лозарски регистър, който ще продължи да бъде поддържан и съхраняван при използване на създадените бази данни и технически възможности. Ето защо няма да се наложат допълнителни разходи.

Приемането на ЗВСН и необходимите промени в Тарифа за таксите, събирани от Изпълнителна агенция по лозата и виното ще увеличи постъпленията в бюджета за 2018 година с приблизително около 43 хил. лв. Таксите са изчислени на калкулативен принцип и са свързани с конкретно обосновани разходи (без печалба и други разходи) за извършване на дейностите, като подробната информация за тяхното изчисляване е представена в Приложение № 4 Финансова обосновка.

С увеличените собствени приходи от такси ИАЛВ ще е в състояние да подсили повече средства, необходими за осъществяване на дадените ѝ правомощия, а съответно увеличените постъпления от държавни такси ще засегнат по-малко държавния бюджет, защото ще са необходими по-малко бюджетни субсидии.

В новия закон ще бъде включена новата система за контрол на лозовите насаждения, насочена към ограничаване на нерегулираното нарастване на площите на новите лозови насаждения. Това става чрез въвеждане на разрешителен режим за нови насаждения в общ годишен размер до 1 на сто от засадените с лозя площи към 31 юли на предходната година. Тя е въведена на европейско ниво с Регламент (ЕС) №1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти. Системата е задължителна за държавите-членки от Европейския съюз. Новият механизъм ще допринесе за подобряване на конкурентната среда в лозаро-винарския сектор чрез запазване на качеството и авторитета на вината. Периодът на действие на разрешителния режим за лозови насаждения в Европейския съюз е от 1 януари 2016 г. до 31 декември 2030 г., като правилата за прилагането му са изготвени така, че да осигурят прозрачна, справедлива и навременно функционираща система, адаптирана към нуждите на лозаро-винарския сектор и да предпазват производителите от неравнопоставеност и прекомерна административна тежест. В предложения проект на закон са включени текстове, свързани с прилагането на преходния режим за преобразуване на права за засаждане и презасаждане в разрешения за засаждане на нови насаждения. Определени са случаите, в които не се изисква издаване на разрешение за лозови насаждения. Освен това за територията на Република България е предвидено максималното според Регламента годишно нарастване на засадените площи. Предвид всичко посочено, въпреки ограничаването на възможностите за свободно засаждане, цялостното действие на тези промени се очаква да окаже положително въздействие върху сектора.

По отношение на административната тежест в сектора на производството на спиртни напитки също не се очаква изменение. С проекта на новия ЗВЧН не се въвеждат нови регистри, а само се създава ново основание за поддържане и водене на вече съществуващите. Ще се използват съществуващите технически възможности и бази данни и така няма да се наложат допълнителни разходи.. Към момента на изготвяне на настоящата оценка на въздействие, предвидения по действащия ЗВЧН регистър на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки е предвиден в действащия закон, наредба за воденето и съхраняването му е приета, но не е обнародвана. Този регистър е създаден по решение на Народното събрание. Следва да се подчертае, че целите на регистрите са да се подпомогне контрола върху нерегламентираното производство, а не да се поставят допълнителни изисквания пред производителите. Не се предвиждат допълнителни задължения за производителите, извън регистрацията, както и заплащането на такси за извършване на тази услуга.

VIII. Описание на негативните (разходите) и положителните (ползите) въздействия за всяка от заинтересованите страни, за всеки от вариантите

VIII.1. Вариант 1: Без действие

При установяване на нарушение на правото на Европейския съюз националните органи трябва да предприемат действия, за да се съобразят с решението на Съда. Освен това Комисията може да поиска от Съда да наложи финансови санкции в рамките на производството.

На следващо място, за всички административни услуги, които се предоставят към момента от Изпълнителна агенция по лозата и виното и Министерство на икономиката, ще се събират такси по действащите тарифи. Не се очаква изменение на приходите в държавния бюджет. Така, както и до сега, за част от услугите няма да бъдат събирани дължимите такси. Това ще доведе до неоправдано негативно финансово въздействие върху администрацията, тъй като направените от нея разходи за предоставяне на услугите няма да бъдат възстановявани от дължимите такси. В тази връзка ще се

задълбочи нуждата от осигуряване на допълнително бюджетно финансиране за предоставяне на съответните административни услуги от специализираната администрация.

Освен това, нерегламентираното производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки в обекти, които не отговарят на изискванията на ЗВСН и ЗАДС ще продължи. Това ще доведе до по-ниска събираемост на акциз и ощетяване на държавния бюджет.

VIII.2. Вариант 2: Изменение и допълнение на съществуващия Закон за виното и спиртните напитки

Във връзка с установените потенциални въздействия на вариант 2 Изменение и допълнение на действащия закон за виното и спиртните напитки се очакват икономически въздействия, водещи както до приходи, така и до разходи за всички заинтересовани страни.

Детайлната информация за изчисляване на допълнителните такси е посочена в Приложение 4 Финансова обосновка. При този вариант собствените приходи на ИАЛВ ще се увеличат с около 24 хил.лв. на годишна база и ще намалят горепосочения недостиг от 283 хил.лв., но ИАЛВ ще се лиши от около още 17 хил. лв. При този вариант бюджетната субсидия за покриване на разходи на ИАЛВ ще с около 24 хил.лв. по-малко отколкото при Вариант 1 - без действие.

Предложените такси са изготвени и съобразени с Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл.7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им, приета с ПМС № 1 от 05.01.2012г, обн., ДВ, бр.4 от 13.01.2012г, в сила от 01.01.2013г

Детайлната информация за изчисляване на допълнителните такси е посочена в Приложение 4 Финансова обосновка.

На първо място невъзможността за нотифициране на промените пред Европейската комисия в съответствие с Директива 2015/1535, разкрива възможност за започване на процедура пред Съда на Европейския съюз за установяване на нарушение на правото на ЕС. В тази връзка Съдът може да наложи финансови санкции на България за установеното нарушение. Освен това, българските органи ще бъдат задължени да отстранят нарушението и да приведат законодателството ни в съответствие с европейските изисквания.

Създаването на основание за събиране на такси за извършване на административните услуги, които до момента са били заплащани от държавния бюджет ще доведе до разходи, които ще бъдат понесени от производителите. Въпреки това, не се предвижда въвеждането на такси за предоставяне на голяма част от услугите, а там, където ще бъдат въведени нови такси, техният размер е изцяло съобразен с разходите, които администрацията прави за предоставянето им при съобразяване с Методиката за определяне на разходооправдан размер на таксите по чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност. По този начин се постига баланс между ползите и разходите на администрацията и частните субекти. Освен това, ще бъдат осигурени постъпления в държавния бюджет, които ще бъдат използвани за финансиране предоставянето на съответните услуги. Така частните субекти няма да получават услуга за сметка на бюджета, но същевременно няма да бъдат натоварени с прекомерни разходи.

По-подробно ползите и разходите от въвеждане на измененията са описани в съответната точка на вариант 3, тъй като при неговото осъществяване същите промени ще бъдат въведени с приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки.

VIII.3. Вариант 3: Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки

Сред най-съществените от приемането на този вариант на действие за постигане на идентифицираните цели е възможността чрез него да бъдат изпълнени изискванията на Директива 2015/1535 и техническите регламенти, включени в закона да бъдат нотифицирани при спазване на съответната процедура. Именно такъв е и ангажиментът, поет от българската държава в хода на проведената комуникация с Европейската комисия. Така ще бъде избегнато започването на производство срещу република България за установяване на нарушение на правото на Европейския съюз и съпътстващите го финансови санкции.

В новия закон ще бъде включена новата система за контрол на лозовите насаждения, насочена към ограничаване на нерегулираното нарастване на площите на новите лозови насаждения. Това става чрез въвеждане на разрешителен режим за нови насаждения в общ годишен размер до 1 на сто от засадените с лозя площи към 31 юли на предходната година. Тя е въведена на европейско ниво с Регламент (ЕС) №1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти. Новият механизъм ще допринесе за подобряване на конкурентната среда в лозаро-винарския сектор чрез запазване на качеството и авторитета на вината. Периодът на действие на разрешителния режим за лозови насаждения в Европейския съюз е от 1 януари 2016 г. до 31 декември 2030 г., като правилата за прилагането му са изготвени така, че да осигурят прозрачна, справедлива и навременно функционираща система, адаптирана към нуждите на лозаро-винарския сектор и да предпазват производителите от неравнопоставеност и прекомерна административна тежест. Предвид всичко посочено, въпреки ограничаването на възможностите за свободно засаждане, цялостното действие на тези промени се очаква да окаже положително въздействие върху сектора.

Приемането на новия закон ще окаже положително въздействие и върху другия сектор – този на производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки. Промените са насочени към създаване на възможност за по-добър контрол върху условията в обектите, в които се произвеждат тези продукти. Предвижда се приемането на подзаконов нормативен акт за прилагане на отделни разпоредби към ЗВСН, с който да се създадат и определят редът и условията за водене на регистър на лицата, които извършват внос, въвеждане на територията на страната, производство, продажба, предоставяне или предлагане на дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки. Регистърът ще бъде публичен и ще се води от Министерството на икономиката.

Приемането на ЗВСН и необходимите промени в Тарифа за таксите, събирани от Изпълнителна агенция по лозата и виното ще увеличи постъпленията в бюджета за 2018 година. Предвижда се да бъдат въведени такси за следните услуги:

- издаване на сертификат за безопасност на вино - ИАЛВ издава сертификат за безопасност на вино, предназначено за износ в трети страни, в случай че държавата вносител е въвела такова изискване. Таксата ще бъде диференцирана в зависимост от срока за предоставяне на услугата;
- вписване в лозарския регистър на гроздопроизводител или вино/оцетопроизводител;
- промяна в структурата на лозарското стопанство (подава се от гроздопроизводители) или промяна на вписани в лозарския регистър обстоятелства (подава се от регистрирани вино/оцетопроизводители);
- изготвяне на становище за освобождаване на специална гаранция.

Предполагамото нарастване на разходите за заинтересованите страни при сравнима аналогична база е посочена в табличен вид по-долу.

Таблица № 2 “Разчет на средствата, необходими за финансиране на дейностите от избрания вариант”

Дейности на избрания вариант	Разходи за 2018 година		Разходи за 2019 година		Разходи за 2020 година	
	Бюджетни средства	Средства от други източници	Бюджетни средства	Средства от други източници	Бюджетни средства	Средства от други източници
В лева						
I. ПРИХОДИ						
1. Приходи от извършване на физико-химичен и/или микробиологичен анализ по действаща тарифа	190690		190690		190690	
Ефект от увеличение на такси	13928		13928		13928	
Общо:	204618		204618		204618	
2. Приходи от други такси по съществуваща тарифа - от чл.4 до чл.7	54069		54069		54069	
3. Приходи от издаване на Сертификат за безопасност на вино	10385		10385		10385	
4. Приходи от вписване в лозарския регистър на гроздопроизводител или вино/оцетопроизводител	8816		8816		8816	
5. Приходи от заявления за промяна в структурата на лозарското стопанство и промяна на вписани в лозарския регистър обстоятелства	7500		7500		7500	
6. Приходи от такси за изготвяне на становище за освобождаване на специална гаранция	2629		2629		2629	
II. РАЗХОДИ						
1. Разходи за извършване на физико-химичен и/или микробиологичен анализ	-204618		-204618		-204618	
2. Разходи свързани с други такси по съществуваща тарифа - от чл.4 до чл.7	-54069		-54069		-54069	
3. Разходи за издаване на Сертификат за безопасност на вино	-10385		-10385		-10385	
4. Разходи за вписване в лозарския регистър на гроздопроизводител или вино/оцетопроизводител	-8816		-8816		-8816	
5. Разходи за заявления за промяна в структурата на лозарското стопанство и промяна на вписани в лозарския регистър обстоятелства	-7500		-7500		-7500	
6. Разходи за изготвяне на становище за освобождаване на специална гаранция	-2629		-2629		-2629	
Общо:	0		0		0	

Предвижда се и актуализиране на таксите, събирани от ИАЛВ за извършване на физико-химичен и/или микробиологичен анализ, като те ще бъдат увеличени средно с около 10% спрямо утвърдените стойности в действащата тарифа. Промяната е обусловена най-вече от увеличените разходи за консумативи и разходите, свързани с издръжката на тази дейност. Стойностите в тарифата не са актуализирани и привеждани в съответствие с действащите пазарни стойности повече от 10г.

Общо разходите за вино- и гроздопроизводителите, за заплащане на такси за предвидените в ЗВСН услуги, се очаква да нараснат с около 43 хил. лева при сравнима аналогична база разходи в предходни периоди. Не се очаква това да доведе до съществена финансова тежест за производителите, тъй като разходът ще бъде разпределен според броя и вида на услугите, които са заявени през съответната година.

Таблица №3 за изменения в стойностни и натурални показатели по бюджета или бюджетите, произтичащи от предлагания проект на акт:

(в лева)

Показа-тели	За предход-ната отчетна 2016 г.	Уточнен план за 2017 г.	Произти-чащи ангажименти за 2017 г.	Ангажи-менти за 2018 г.	Ангажи-менти за 2019 г.	Ангажи-менти за 2020 г.
1	2	3	4	5	6	7
<u>Общо за системата на Министерство на земеделието, храните и горите</u>						
Приходи				+43 258	+43 258	+43 258
Данъчни						
Неданъчни				+43 258	+43 258	+43 258
Помощи						
Разходи				+43 258	+43 258	+43 258
Текущи разходи				+43 258	+43 258	+43 258
от тях: за персонал (заплати и осигуровки)				+30 730	+30 730	+30 730
Други преки разходи				+12 528	+12 528	+12 528

Показа-тели	За предходната отчетна 2016 г.	Уточнен план за 2017 г.	Произтичащи ангажименти за 2017 г.	Ангажименти за 2018 г.	Ангажименти за 2019 г.	Ангажименти за 2020 г.
1	2	3	4	5	6	7
<u>Общо за системата на Изпълнителна агенция по лозата и виното</u>						
Приходи	217 777	261 779	261 779	+43 258	+43 258	+43 258
Данъчни						
Неданъчни	217 777	261 779	261 779	+43 258	+43 258	+43 258
Помощи						
Разходи	1 901 599	2 069 037	2 069 037	+43 258	+43 258	+43 258
Текущи разходи	1 874 494	2 069 037	2 069 037	+43 258	+43 258	+43 258
от тях: в т.ч. за персонал (заплати и осигуровки)	1 087 486	1 034 352	1 034 352	+30 730	+30 730	+30 730
Капиталови разходи	27 105					

<u>Общо за системата на Министерство на икономиката</u>						
Показа-тели	За предходната отчетна 2016 г.	Уточнен план за 2017 г.	Произтичащи ангажименти за 2017 г.	Ангажименти за 2018 г.	Ангажименти за 2019 г.	Ангажименти за 2020 г.
1	2	3	4	5	6	7
Приходи	25 805 921	25 088 173	25 088 173	+0	+0	+0
Данъчни						
Неданъчни	25 753 793	25 078 233	25 078 233	+0	+0	+0
Помощи	52 128	9 940	9 940	+0	+0	+0
Разходи	74 705 395	79 048 602	79 048 602	+0	+0	+0
Текущи разходи	43 237 661	48 493 486	48 493 486	+0	+0	+0
Разходи за персонал (заплати и осигуровки)	28 361 419	29 572 621	29 572 621	+0	+0	+0
Капиталови разходи	3 106 315	982 495	982 495	+0	+0	+0

***Забележка:** Тъй като не се предвижда изменение на тарифата за таксите събирани от Министерство на икономиката, във връзка с поддръжка на регистрите за производители на спиртни напитки и за дестилационни съоръжения, не се очаква промяна в бюджета на МИ, съответно не се*

предвижда изменение на приходите и разходите и произтичащите от тях ангажменти за 2018 г., 2019 г., и 2020г.

При този вариант административната тежест – предвиждана с таксите ще е поносима за регистрираните гроздо и винопроизводители. По-голяма част от МСП вече са се регистрирали в предходни години, а дори и да има необходимост от промяна на обстоятелствата в регистрираната вече информация в повечето случаи това ще еднократен акт и не би се отразило толкова съществено на разходите за дейността им. Предложените такси са изготвени и съобразени с Методиката за определяне на разходоориентиран размер на таксите по чл.7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност и разходването им, приета с ПМС № 1 от 05.01.2012г., обн., ДВ, бр.4 от 13.01.2012г, в сила от 01.01.2013г.

Детайлната информация за изчисляване на допълнителните такси е посочена в Приложение 4 Финансова обосновка.

Очакваните приходи ще покриват изцяло разходите, извършвани за осъществяването на тези дейности и съответно няма да се наложи съществено изменение на приходно - разходната част на бюджета на Изпълнителна агенция по лозата и виното за 2018, 2019 и 2020 бюджетна година.

IX. Сравнение на вариантите въз основа на посочените изчисления и данни

Предвид невъзможността всички идентифицирани проблеми да бъдат разрешени чрез някои от възможните варианти на действие, както и необходимостта от приемане на значителен брой промени в структурно отношение, се налага приемането на нов Закон за виното и спиртните напитки. Именно такъв е и ангажиментът, поет от България пред Европейската комисия.

При вариант 1 „Без действие“, в случая когато националното законодателство не е приведено в съответствие с европейските регламенти, както и не е проведена процедура по нотифициране в съответствие с Директива 2015/1535, Европейската комисия ще започне процедура за нарушения, което да доведе до сезиране на Съда на Европейския съюз. От друга страна това би довело до негативни последици върху заинтересованите страни и до забавяне на цялостното интегриране на Република България в европейския лозаро-винарски сектор. Освен това, вариант 1 „Без действие“ не предоставя възможност за приемане на нови национални правила, разрешаващи специфичните национални проблеми при извършване на административни услуги, осъществяване на контрол по спазване на законодателството в областта на спиртните напитки и лозаро-винарството, както и санкционирането на установените нарушения.

При вариант 2 „Изменение и допълнение на действащия закон“ също се изключва възможността за постигане на основната цел – спазване на процедурата по нотифициране и привеждане на националното законодателство в съответствие с европейските правила. Въпреки това, този вариант позволява да се разрешат на специфичните национални проблеми, които не изискват конкретно приемане на нов закон. Чрез него ще могат да бъдат изменени и допълнени сега действащите правила на ЗВСН като се предвидят съответните текстове относно лозарския регистър и регистъра на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки и промените в административнонаказателните разпоредби. На следващо място ще се предвидят и съответните необходими подзаконови нормативни актове, които да конкретизират и допълнят материята, включително и ще се измени тарифата за събираните такси от Изпълнителна агенция по лозата и виното.

Вариант 3 „Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки“ предоставя на законодателя възможност за разрешаване на всеки един от идентифицираните от настоящата оценка на въздействието

проблеми, както и постигане на целите. Това е единственият вариант, предоставящ възможност за осъществяване на основаната цел, а именно – изпълнение на всички ангажменти, поети от Република България по спазване на европейското законодателство и най-вече по отношение на задълженията за уведомяване на Европейската комисия за техническите регламенти, съдържащи се в закона. Допълнително, вариант 3 позволява постигането на всеки един от резултатите, предвиждани от вариант 2, като предоставя по-широки възможности за действие. Чрез него може да се постигне цялостно разрешаване на законодателните пречки пред заинтересованите страни в секторите на виното и спиртните напитки.

X. Обобщение на резултатите от проведените предварителни консултации

През периода август-септември 2017 г. бяха проведени предварителни неформални консултации със заинтересованите страни. Тяхната цел беше да запознаят заинтересуваните страни с проблемите в сектора и предложенията за разрешаването им, да им бъде предоставена възможност да изразят мнението си по предвижданите промени и очакваните въздействия в лозаро-винарския сектор и производството на спиртни напитки, както и да съгласуват проекта на Закон за виното и спиртните напитки с тях.

Страните, с които да бъдат проведени предварителните неформални консултации бяха определени още в началния етап от извършване на оценката на въздействието на проекта за нов Закон за виното и спиртните напитки. В консултацияния процес бяха включени представителни организации на производителите на лозаро-винарски продукти и производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртни напитки.

След определяне на заинтересованите страни беше изготвен Консултациянен документ по образеца на Приложение № 3 към Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието. В консултацияния документ беше включена подробна информация относно причините, налагащи приемането на нов Закон за виното и спиртните напитки и целите на предварителните неформални консултации със заинтересованите страни. В документа беше изложена подробна информация относно реда и начина на провеждане на консултацияния процес. В консултацияния документ беше включено описание на предложението на нов закон, включващо детайлно изложение на проблемите, целите поставени пред закона и очакваните резултати от реализирането им. Бяха идентифицирани също и възможни варианти за действие с посочване на потенциалните въздействия, разкрити на този етап от оценката на въздействието.

Консултацияния документ беше изпратен по електронна поща на идентифицираните заинтересовани страни чрез териториалните поделения на Изпълнителна агенция по лозата и виното и чрез Министерство на икономиката. С цел осигуряване на по-голяма публичност и включване в консултациите на всички потенциално заинтересовани страни, документът беше качен на сайта на Изпълнителна агенция по лозата и виното (<http://www.eavw.com>). По този начин беше предоставена възможност на максимално широк кръг от лица да изразят своето становище по предлаганите промени. В приложение към Консултацияния документ беше изпратен и публикуван и проектът на нов Закон за виното и спиртните напитки. До малките и средните предприятия беше изпратен и въпросник за извършване на „МСП-тест“. На заинтересованите лица беше предоставен 20-дневен срок за отговор по поставените за обсъждане въпроси.

X.1. Основни въпроси

Целта на предварителните консултации беше да привлече максимален обем от мнения и становища по проекта на Закон за виното и спиртните напитки. Ето защо, в Консултацияния документ бяха посочени

основните теми на консултационния процес, без да ограничава страните до конкретни въпроси. Примерно и неизчерпателно в Консултационния документ бяха изброени следните теми:

- Постигане на заложените цели и резултати чрез предвидените механизми;
- Неточности и несъответствия на промените с приложимите европейски актове;
- Възможни трудности и проблеми при прилагане на предложените правила;
- Потенциални разходи и рискове за производителите и търговците;
- Потенциални ползи и възможности за производителите и търговците;
- Констатирани несъответствия на проекта с други нормативни актове в сектора;
- Предложения за отстраняване на непълноти, неточности и проблеми чрез конкретни промени или допълнения в закона;
- Предложения за поправяне на технически грешки;
- Предложения към основаните на проектозакона подзаконовни нормативни актове;
- Всякакви други коментари, предложения и забележки, които заинтересованите страни считат за необходимо да бъдат направени.

Х.2. Приети предложения и обосновка за неприетите становища и предложения на заинтересованите страни

В предоставения срок за отговор не постъпиха предложения, коментари и становища от заинтересовани страни. Това обстоятелство би могло да бъде обяснено с факта, че обединения, представляващи заинтересованите страни са били включени в работната група по изготвяне на законопроекта. Освен това становища и предложения по проекта вече са предоставени от отделни производители пред работната група. Въз основа на този резултат от предварителните консултации може да се приеме, че мненията и предложенията им са съобразени от работната група и интересите им са защитени от така предложените текстове на проекта.

XI. Препоръчителен вариант и обосновка към него

Въз основа на анализа на възможните варианти за действие за постигане на заложените цели и сравнението на техните потенциални въздействия като най-ефективен в постигането на заложените цели е определен Вариант 3 „Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки“. Този вариант е единственият, който в еднаква степен ще допринесе за решаването на всеки от идентифицираните проблеми и в най-висока степен ще постигне всяка от поставените цели. Единствено реализирането на Вариант 3 може да доведе до изпълнение на всички поети пред Европейската комисия ангажименти и спазване на процедурата по нотификация по Директива 2015/1535. С оглед по-добра финансова обезпеченост и на база на отговорите от т. нар. МСП-тест, може да се приеме, че допълнителните разходи, с които се натоварват производителите при осъществяване на Вариант 3, са приемливи за повечето МСП. При този вариант допълнителните субсидии за финансиране на разходите свързани с промените в административните услуги по ЗВСН са най-ниски.

XII. Варианти за потенциални въздействия върху МСП

Промените в таксите за предоставяне на административните услуги биха оказали влияние върху малките и средните предприятия (МСП), каквито са преобладаващият брой стопански субекти в сектора. При оценката на въздействието на предвижданите промени върху тях бе извършен т.нар. „МСП-тест“. Целите на този тест са да се оценени размера на пазара, засегнат от регулацията,

конкретните засегнати страни, като в рамките на наличната информация бяха прогнозирани и разходите, които ще понесат отделни групи засегнати страни във връзка с планираните изменения.

За да се прецени размера и финансово-административната тежест и въздействието върху стопанската активност на засегнатите производители бе извършен и по-детайлен анализ, включително с количествени оценки и прогнози. Освен това, с цел получаване на данни за мнението на самите МСП относно предвижданите изменения в предоставянето на административни услуги, беше използван въпросник, изпратен на представителна извадка на активните производители.

При определяне на извадката от респонденти, на които да бъде изпратен анкетния въпросникът беше използван следният подход:

- Използвахме данните по териториални поделения на Изпълнителна агенция по лозата и виното и общия регистър „Справка за изкупени количества винено грозде по винарски предприятия - Реколта`2016“.
- Използвахме и данните от регистъра на производителите на спиртни напитки, поддържан в Министерство на икономиката.
- От регистрите на ИАЛВ бяха селектирани 203 предприятия при общо 263бр. регистрирани и водени на отчет в ИАЛВ, а от регистрите на МИ – още 34 бр. производители на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртните напитки, различни от селектираните от регистрите на ИАЛВ.
- Въпросникът бе изпратен на селектираните 237 предприятия, като бяха дадени указания за попълването му.
- Въпросникът бе изпратен и до Националната винаро-лозарска камара, до регионалните лозаро-винарски камари и сдружения на гроздопроизводители за по-голяма представителност и по-бърза обработка на резултатите от анкетата.

Видно от таблицата по-долу в предоставения срок постъпиха отговори от 101 производителя (43%) от общо 237, до които бе изпратен въпросника. Обобщените резултати показват, че по-голямата част (средно за всички изброени във въпросника услуги - 51%) от малките и средните предприятия намират приемливи условията за предоставяне на предвидените административни услуги и измененията в таксите за предоставянето им. По отношение на услугата по изготвяне на становище за освобождаване на специална гаранция се наблюдава висок брой отговори „не мога да преценя“ – 49%. Най-висок процент негативни отговори има по отношение на измененията в услугата за издаване на сертификат за безопасност на вино – 38% от отговорилите лица смятат промените за неприемливи.

По отношение измерване на въздействието на разходите за бизнеса, административната тежест, начин на подаване на заявленията и документите, мястото на подаване и размера и начина на заплащане на таксите и др. административни процедури - детайлна информация е представена в т 5.1 на Приложение 4 Финансова обосновка.

- **Оценка на възможностите за облекчаване на административния товар.**

Практически се запазва досега действащият режим на регистрация. Имайки предвид, че 99% от вино и гроздопроизводители, както и производителите на спиртни напитки са МСП, новите изисквания в ЗВСН, както и таксите за административно обслужване са изцяло съобразени с МСП. Таксите за регистрация и промяна на обстоятелствата са еднократни и съобразени по размер. Съответно не би следвало да оказват съществено финансово натоварване. Предвижда се служители на ИАЛВ да проверяват на място производители, с цел по-добър контрол.

- **Икономически негативни въздействия:**

Без приемането на разпоредбите, предвиждани с подзаконовни нормативни актове на МИ ще липсват нормативно заложен ред и начин за регистриране на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки. Ще продължи нерегламентираното производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки в обекти, които не отговарят на изискванията на ЗВСН и ЗАДС. Това ще доведе до по-ниска събираемост на акциз и ощетяване на държавния бюджет.

- **Социални негативни въздействия:**

Без приемането на разпоредбите, въведени с раздел IV на ЗВСН и Наредбата за регистъра на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения, ще продължи нерегламентираното производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки в обекти, които не отговарят на изискванията на ЗВСН и ЗАДС. Това ще доведе до производство на напитки, които не отговарят на изискванията на европейското и националното законодателство, което съответно може да доведе до производство на фалшиви продукти, които могат сериозно да увредят здравето и живота на консуматорите.

- **Екологични въздействия:**

Не са идентифицирани такива.

В заключение следва да се отбележи, че практически се запазват досега действащите административни режими. Имайки предвид, че 99% от вино и гроздопроизводители, както и производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртни напитки са МСП, новите изисквания в ЗВСН, както и таксите за административно обслужване са изцяло съобразени с тях. Таксите за регистрация и промяна на обстоятелствата са еднократни и диференцирани по размер.

Подробна информация за извършените процедури и обобщаване на резултатите от т.н. “МСП тест“ е представена в т.5 на Приложение 4 Финансова обосновка.

XIII. Препоръчителен срок за извършване на последващата оценка на въздействието

Препоръчва се последващата оценка на въздействието на новия Закон за виното и спиртните напитки, която провери съотношението между поставените цели и постигнатите резултати от прилагането на нормативния акт да бъде извършена в срок до 5 години от влизането му в сила.

Последващата оценка на въздействието следва да бъде извършена съвместно от органите, натоварени с компетентностите по изпълнение на закона или от органът, който традиционно предлага промени в него.

Органът, отговорен за извършването на последваща оценка на въздействието, следва да осигури нейната публичност по подходящ начин, като задължително я публикува на интернет страницата на администрацията, която го подпомага, и на Портала за обществени консултации в срок до 30 дни от извършването ѝ. Извършената последваща оценка на въздействието следва да бъде изпратена в администрацията на Министерски съвет за публикуването ѝ на Портала за обществени консултации.

Приложения:

1. *Частична предварителна оценка на въздействието;*
2. *Резюме на цялостната предварителна оценка на въздействието;*
3. *Консултационен документ за оценка на въздействието на проекта на ЗВСН;*
4. *Финансова обосновка.*

Изготвил:

Слави Кралев

Директор на Дирекция "Пазарни мерки и
организации на производители"
към Министерство на земеделието, храните и горите,
отговорна за изработване на проекта на Закон за виното и спиртните напитки

Приложение № 2 към чл. 22, ал. 1 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

Резюме на цялостната предварителна оценка на въздействието	
Наименование на акта: Закон за виното и спиртните напитки	Период на извършване на оценката: Август - октомври 2017 г.
Водеща институция: Министерство на земеделието, храните и горите <i>Посочете институцията, отговорна за извършването на оценката</i>	От какво ниво възниква необходимостта от предприемане на действието? Европейско и национално <i>национално, европейско, международно</i>
Други организации, участвали в извършването на оценката: Изпълнителна агенция по лозата и виното („ИАЛВ“); Министерство на икономиката; „Ей Еф Еф Консълтинг“ ЕООД; Адвокатско съдружие „Арсов Начев Ганева“. <i>Посочете организациите, които са участвали и/или са съдействали за извършването на оценката</i>	Информация за контакт: г-н Слави Кралев, директор на дирекция "Пазарни мерки и организации на производители" към Министерство на земеделието, храните и горите тел.: 02/985 11 862; е-поща: skralev@mzh.government.bg; <i>име, телефон, е-поща</i>
1. РЕЗЮМЕ И ВАРИАНТИ НА ДЕЙСТВИЕ	
Какъв е проблемът, който трябва да се реши? Защо е необходимо действие от страна на правителството/държавата? Действащият в момента Закон за виното и спиртните напитки, в сила от 16 септември 2012 г. (ЗВСН (2012 г.)) и предвиденият Правилник за прилагане на ЗВСН съдържат технически регламенти по смисъла на член 1, параграф 11 от Директива 98/34/ЕО и е трябвало да бъдат нотифицирани пред Европейската Комисия преди приемането им в съответствие с член 8 от Директивата. Законът е съобщен на Комисията след приемането, обнародването и влизането му в сила на 20 август 2013 г. и следователно процедурата по нотификация, по силата на Директива 98/34/ЕО, е била затворена. Заедно с него е направена нотификация и на необнародвания Правилник за прилагане на ЗВСН. Поради затварянето на процедурата по отношение на закона, правилникът също не е бил успешно нотифициран, което възпрепятства приемането му от националните органи и влизането му в сила. Съгласно Съда на Европейския съюз, националните технически правила, които са приети в нарушение на задължението за уведомяване, са неприложими и са лишени от правна сила спрямо субектите, до които се отнасят. Европейската комисия насочва вниманието на българските органи към някои неточности в ЗВСН (2012г.) и Правилника за прилагането му, в които се повтарят разпоредби от пряко приложимите европейски регламенти в сектора на виното и спиртните напитки (Регламент (ЕО) № 1234/2007 555/2008 436/2009 606/2009, 607/2009, 1601/91, 716/2013 и 110/2008). Обръща се внимание и на следните разпоредби, които се отклоняват от европейските и така нарушават законодателството на ЕС: чл. 75 (5) и (6), чл. 120 до чл. 123, чл. 131(5) и (6), чл. 164, чл. 170, чл. 174, чл. 177 и чл. 178(1) от действащия ЗВСН. Република България е поела ангажимент да подготви нов законопроект, съобразен с констатациите и рефериращ на съответните места към правото на Европейския съюз и да уведоми Европейската комисия с новия проект. През 2014г., с цел осъществяване на предвидените в Регламенти № 491/2009 и 1169/2011 тестове на ферментирал оцет, в списъка с продукти, контролирани от ИАЛВ, беше включен ферментирания оцет като продукт, получен в резултат на ферментационни процеси. Въпреки това, на национално ниво липсват законодателни актове, които да предвиждат контрола върху	

производството на тези продукти и по този начин се възпрепятства реалното осъществяване на тестовите. Същевременно потребителските сигнали за некачествени продукти от тази категория бележат сериозен ръст.

Съгласно даденото в Регламент 491/2009 понятие за „вино“ в него са включени и т.нар. плодови вина, представляващи предлаганите на пазара продукти, получени от ферментацията на плодове, различни от гроздето. Липсата на законодателство на национално ниво дава възможност на пазара да се предлагат с еднакво обозначение разнородни продукти с широка гама от характеристики. Това пречи на лоялната конкуренция в сектора и създава опасност за живота и здравето на потребителите. Ето защо, по силата на вторичното европейско законодателство тези продукти също следва да бъдат произвеждани и контролирани при съответно прилагане на реда и условията, приложими за вината, произведени от ферментацията на грозде.

От друга страна, бяха идентифицирани и проблеми, свързани с недостатъчната ефективност на правилата за регистриране и контролиране на дейностите по производство и търговия с лозаро-винарски продукти и спиртни напитки. Това води до увеличаване на сивия сектор, чието производство трудно може да бъде проследено и контролирано. Това се отразява на прилагането на установените енологични практики и производствени методи, гарантиращи опазването на общественото здраве и очакванията на потребителите по отношение на качеството. По този начин не се позволява установяването и санкционирането на всички нарушения, което неминуемо води до понижаване качеството на продукцията, създава предпоставки за увреждане здравето на потребителите и намаляване доверието им в българските продукти, а чрез това и намаляване конкурентоспособността на българските производители.

По отношение на контрола в лозаро-винарския сектор се откроява необходимостта от въвеждане на разработената в рамките на ЕС система от признати стандарти за качество по отношение на лабораториите, определени от държавите-членки да извършват изотопния анализ на проби за базата данни, която следва да бъде прилагана и у нас.

Друг проблем, свързан с контролирането на производството, е ниската събираемост на налаганите глоби и имуществени санкции. Отличава се необходимостта от диференциране на размерите на санкциите, предвидени в закона при отчитане на особеностите на нарушението, целите на наказанието и възможностите на нарушителите.

Необходимо е още да се подобрят правилата по отношение на управлението и контрола на лозарския потенциал. Тенденцията на прекомерно нарастване на насажденията е установена в целия Европейски съюз. Ето защо и на европейско ниво се провежда политика за контролиране на нарастването на насажденията с цел възвръщане на пазарите на вино в Европа и извън нея. В тази връзка е необходимо и у нас да бъде въведен такъв механизъм като част от общата Европейска политика по контролиране на лозарския потенциал. Налагат се и промени в действащия закон чрез допълване на правилата за воденето на лозарския регистър, както и актуализиране на законодателството ни в областта на предоставянето на правна закрила с достиженията на европейското право.

Друга част от установените проблеми са свързани с дейността на специализираната администрация, отговаряща за прилагането на закона. Поради неприемането на предвидения Правилник за прилагане на Закона за виното и спиртните напитки, редица от заложените в действащия закон правила не се прилагат, тъй като липсва уредба на реда за предоставяне на някои административни услуги, както и за събиране на предвидените за тях такси. Ето защо, е абсолютно необходимо да се предвиди нормативното им основание и занапред те да бъдат осъществявани въз основа на закона, като за онези от тях, за които специализираната администрация прави допълнителни разходи при предоставянето им, да бъдат предвидени и събирани такси от частните субекти.

Решаването на описаните въпроси може да бъде извършено само чрез реализиране на законодателната инициатива.

Опишете проблема или въпросите, които обосновават действие от страна на държавата.

Какви са целите на предлаганото решение?

Общата цел на законопроекта е свързана с пълно и точно изпълнение от страна на българската

държава на процедурите по приемане на Закон за виното и спиртните напитки съобразно изискванията на законодателството на Европейския съюз и препоръките на Европейската комисия. Пред настоящия проект е поставена цел за осигуряване пълно съответствие на националното законодателство в сектора със съответните актове от правото на Европейския съюз. С актуализирането на националната правна рамка се цели осъществяване на регулиране, което съответства на европейските стандарти и изисквания като не се допуска дублиране и погрешно интерпретиране на пряко приложимите европейски правила. Освен това е необходимо да се подчертае изцяло препращащият характер на тези национални правила и тяхната функция - да допринесат за пълното и безпротиворечиво прилагане на унифицираните европейски правила от националните органи.

На следващо място, след приемане на необходимите изменения, законът следва да бъде изпратен до Европейската комисия за съгласуване на това кои негови части съдържат технически регламенти по смисъла на приложимото европейско законодателство и следва да бъдат нотифицирани пред Европейската комисия. Въз основа на тази консултация следва да бъде осъществена официалната процедура по нотификация.

Предвижданите промени в новия Закон за виното и спиртните напитки имат за своя специфична задача да отстранят основни слабости и проблеми, възникнали при прилагането на действащия закон. Специфичните цели на закона са:

- Разширяване на пазарите на вино в рамките на единния пазар на ЕС и по света, чрез въвеждане на система от мерки за подобряване на контрола върху производството и предлагането на пазара на качествени грозде, вино, оцет, плодови вина и продукти, произведени от тях, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, както и актуализиране на законодателството с достиженията на европейското право в областта на предоставянето на правна закрила на продукти със ЗНП и ЗГУ;
- Създаване на по-ясен, опростен и ефикасен лозаро-винарски режим, подsigуряващ равновесие между търсенето и предлагането, чрез въвеждане на правила, които гарантират равнопоставеността на производителите, намаляването на административната тежест, опростяване на правилата за водене и съхранение на регистрите и произтичащите задължения за производителите и подобряване на условията за функциониране на специализираната администрация;
- Осигуряване на прозрачна, справедлива и навременно функционираща система за контролиране на новите лозови насаждения и ограничаване на площта им според нуждите на сектора до предвидения в Регламент (ЕС) №1308/2013 максимум от 1% от лозарския потенциал на страната за предходната година, чрез въвеждане на механизъм за контролиране нарастването на площите с насаждения като част от общата Европейска политика по контролиране на лозарския потенциал;
- Използване на референтни методи за изотопен анализ, като се улесни разчитането на резултатите от анализа, с цел да се осигури по-ефективен контрол на обогатяването на лозаро-винарските продукти, откриването на добавена вода към тях и сравнението с резултати от анализ на други изотопни характеристики на такива продукти, като помогне да се провери съответствието с произхода, посочен в тяхното наименование;
- Постигане на прозрачност на пазара и честна конкуренция при производството на грозде, вино и спиртни напитки чрез подобряване на средствата за контрол върху всички производители, предлагащи продукцията си на пазара, проследяване на процеса на производство, осигуряване предвидима бизнес среда чрез еднаквото прилагане на законовите правила от производителите.

Посочете какво цели да постигне новото предложение или предлаганата нова уредба. Какъв ефект би имала тя и спрямо кого?

Какви варианти за решаване на проблема са били изследвани, включително алтернативи на въвеждането на нова правна уредба?

1. Вариант 1 – Без действие

При реализиране на вариант „Без действие“ няма да бъдат предприети действия по изменение в нормативната уредба на обществените отношения възникващи по повод производството и

търговията с лозаро-винарски продукти и етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки. В този случай действащото законодателство няма да отразява правилно пряко приложимите изисквания на европейските актове в областта. Освен това, липсата на нотифициране на техническите регламенти пред Европейската комисия ще доведе до неприлагане на закона в тези му части, а страната ни няма да изпълни поетите пред Европейската комисия ангажменти. Това ще доведе до започване на процедура по установяване на нарушение на правото на ЕС и налагане на финансови санкции до привеждане на нормативната уредба в съответствие с европейските регламенти. Поради неприемането на предвидения Правилник за прилагане на Закона за виното и спиртните напитки, редица от заложените в действащия закон правила ще продължат да не се прилагат, поради липсата на конкретизираща уредба на реда за предоставяне на някои административни услуги, както и за събиране на предвидените за тях такси. Няма да може да се извършва контролна дейност по отношение на производството и регистрацията на вината със ЗНП, вината със ЗГУ и сортовете вина без ЗНП/ЗГУ, енологичните практики, приложими към производството и съхраняването на продуктите, граничните стойности при употребата им, както и спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, условията и редът за извеждането на вторичните продукти под наблюдение, условията и редът за производството, признаването и предлагането на плодово вино и оцет, условията и реда за унищожаване на продуктите, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и в нарушение на ограниченията за производството и съхраняването им, част от правилата за етикетиране, придружителните документи, както и условията и реда за превоз на лозаро-винарски продукти, условията и реда за издаване на писменото становище на ИАЛВ за освобождаване на специална гаранция за внесени от трети страни продукти, устройството и дейността на дегустационните комисии. Същевременно, липсата на контрол върху тези дейности ще създава дисбаланс в сектора. Липсата на законодателство на национално ниво, дефиниращо конкретно плодовите вина и продуктите от тях, както и оцета, дава възможност на пазара да се предлагат с еднакво обозначение разнородни продукти с широка гама от характеристики. Това пречи на лоялната конкуренция в сектора и създава опасност за живота и здравето на потребителите.

2. Вариант 2 - Изменение и допълнение на действащия към момента Закон за виното и спиртните напитки

За осъществяването на Вариант 2 ще бъдат предприети действия по изменение и допълнение на съществуващите правила по начин, който да доведе до разрешаване на част от проблемите, възникващи при прилагането на европейските регламенти. Голяма част от специфичните проблеми, изискващи действия на национално ниво също ще могат да бъдат разрешени. Ще се продължи прилагането на сегашния закон като ще се запази действието на онези правила, чието прилагане се е доказало като ефективно. Ще бъде предвидено приемането на нови подзаконови нормативни актове, които да допълнят и да конкретизират материята. Не се предвижда да се създадат нови административни режими, нито се очаква да бъде повишена административната тежест. Ще бъде продължено воденето на съществуващите регистри на производителите при използването на техническите им възможности и бази данни.

В закона ще бъдат предвидени по - ясни правила за провеждане на политиката в лозаро-винарския сектор, както и ефективни правила за контрола по спазването им. Продуктите от лозаро-винарския сектор ще се произвеждат в съответствие с определени енологични практики и производствени методи, гарантиращи опазването на общественото здраве и очакванията на потребителите по отношение на качеството, според изискванията на Регламент (ЕС) № 1308/2013, Регламент (ЕС) № 251/2014 и Регламент (ЕО) № 606/2009. В предметния обхват на закона ще бъде включено производството на плодови вина и оцет. Контролът за спазване на закона по отношение на лозовите насаждения, лозаро-винарските продукти, плодовите вина и оцета ще се упражнява от Изпълнителната агенция по лозата и виното, както и до момента.

Основната цел е новите текстове да съответстват на европейските регламенти. Така в закона ще бъдат изменени правилата за производството, получаването, преработката, етикетирането, търговията и контрола на гроздето, предназначено за производство на вино, вината, продуктите, получени от грозде и вино, плодовите вина, оцета, етиловия алкохол, дестилатите от земеделски произход и спиртните напитки, както и управлението и контрола на лозаро-винарския потенциал.

Разпоредбите ще бъдат приведени в съответствие с поетите пред Европейската комисия ангажименти по отстраняване на неправилните препращания и възпроизвеждането на правилата на вторичното европейско законодателство.

С оглед да бъде гарантирано прилагането на процедури за контрол на качеството на лозаро-винарските продукти, използвани във всички държави-членки на ЕС, ще бъде въведено използването на референтни методи за изотопен анализ, който ще се извършва от лабораторията на ИАЛВ, вместо от Съвместния изследователски център, съобразно с изискванията на Регламент (ЕО) № 555/2008.

С цел въвеждане на системата за контрол на нерегламентираното нарастване на лозовите насаждения ще бъдат предвидени подробни условия и ред за издаване на разрешения за засаждане на нови насаждения и за презасаждане и прилагането на преходния режим за преобразуване на права за засаждане и презасаждане в разрешения за засаждане на нови насаждения. В съответствие с Регламент (ЕС) № 1308/2013, с който е наложена цялата система от мерки, ще бъдат определени случаите, в които не се изисква издаване на разрешение за лозови насаждения.

За целите на контрола ще бъдат променени правилата за поддържане на лозарския регистър при спазване на изискванията Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията и Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета. Категориите лозаро-винарски продукти и типът на вината ще бъдат определени съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, Регламент (ЕО) № 607/2009 и Регламент (ЕС) № 251/2014. Изискванията към вината със защитено наименование за произход (ЗНП), вината със защитено географско указание (ЗГУ), сортовете вина без ЗНП и ЗГУ и вината без ЗНП и ЗГУ, както и редът за предоставяне на правна закрила също ще бъдат актуализирани съответствие с достиженията на европейското законодателство.

Чрез измененията в закона ще бъдат допълнени правата и задълженията на производителите и търговците на винено грозде и лозаро-винарски продукти, както и плодови вина и оцет по отношение на ежегодното подаване на декларации и воденето на дневници (Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията), правилата за прилагане на разрешените енологични практики при производството и съхраняването на лозаро-винарски продукти, граничните стойности при употребата им, спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, както и експериментите за прилагането на нови енологични практики (Регламент (ЕС) № 1308/2013 и Регламент (ЕО) № 606/2009). Предвиждат се специални правила за унищожаване на продуктите, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и/или в нарушение на ограниченията за производството и съхраняването им.

Правилата за етикетирание и представяне на лозаро-винарски продукти, за придружителните документи за превоз на територията на страната или на друга държава-членка на ЕС, както и предоставянето на специална гаранция при внос на лозаро-винарски продукти ще бъдат приведени в пълно съответствие с изискванията на Глава IV от Регламент (ЕО) № 607/2009.

В новите текстове правилата за производство, техническите определения, означаването, представянето и етиктирането на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и спиртни напитки ще бъдат изцяло хармонизирани с изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008.

С оглед наложените добри традиционни практики, ще бъдат включени специфични определения и изисквания за ракия, мастика и дестилатите за тяхното производство. Допълнително ще се предвидят правила за производство на спиртни напитки с географско указание. Освен това, броят на дневниците, които производителите водят и в които вписват данни за стоките и извършените производствени манипулации ще бъде намален. По отношение на вноса и износа на спиртни напитки в трети страни, ще бъдат добавени правила във връзка с придружителните документи, които да осигурят в по-голяма степен защитата на българските и чуждестранните потребители.

В Министерство на икономиката ще продължи воденето на регистрите на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки, както и на лицата, които извършват дейност с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки, включително внос, въвеждане на територията на страната, производство продажба и предоставяне на дестилационни съоръжения, създадени на основание действащата редакция на ЗВСН. Ще бъде предвидена санкция за неписване в последния, което допълнително

ще допринесе са намаляване на сивия сектор в бранша и подобряване на конкурентната среда. С промените в Закона за виното и спиртните напитки ще бъдат уредени по нов начин условията и редът за: признаване на браншови организации на производителите съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013; изпитвателните лаборатории и методите за изпитване; контролът върху производството и търговията с лозаро-винарски продукти, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки и утвърждаването на състава на дегустационните комисии.

Предвидените санкции в административнонаказателните разпоредби ще бъдат съобразени изцяло с възможностите на производителите, за да се постигнат целите на налаганите наказания, по-висока събираемост на налаганите санкции и по-добра защита на потребителите.

Въпреки това, този вариант няма да позволи да бъде изпълнена процедурата по нотифициране на предприетите изменения на техническите регламенти, съдържащи се в закона, пред Европейската Комисия. Закъснялото нотифициране на ЗВЧН (2012) до Европейската комисия, предвид особеностите на нотификационната процедура, преклудира възможността за саниране на нарушенията в процедурата. Поради това чрез приемане на закон за изменение и допълнение на сега действащия закон нарушението не би могло да бъде отстранено. Още повече, в процеса на обсъждане на констатираните несъответствия с европейското законодателство, Европейската комисия изрично е подчертала необходимостта от нотифициране на изцяло нов закон. Допълнително, този вариант на действие не позволява детайлизиране на предвижданите промени, особено в структурно отношение.

3. Вариант 3 - Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки

При осъществяване на този вариант ще бъде приет нов Закон за виното и спиртните напитки. С него ще бъде отменен действащият ЗВЧН, приет през 2012 г. Ще бъдат въведени всички предвиждани промени в нормативната уредба в лозаро-винарския сектор и производството и търговията с етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртните напитки. Ще бъде осъществено и предварително нотифициране на техническите регламенти на новия закон пред Европейската Комисия, след съгласуване с нейните служби.

В новия законопроект са направени общи референции към съответните актове от общностното законодателство, без да се преповтарят и възпроизвеждат неговите правила. По този начин ще се избегнат всички неблагоприятни последици от неправилното и ненужно възпроизвеждане на пряко приложими общностни правила извън предвидените в съответните регламенти. Този нов закон следва да бъде надлежно и предварително нотифициран в частта, определена от Европейската комисия след предварителна консултация с нейните служби. Това трябва да стане преди извършване на междуведомствените консултации и преди приемане на законопроекта. Освен това, уведомяването на Комисията следва да бъде извършено в съответствие с новата Директива 2015/1535.

В проектът на ЗВЧН са заложили различни средства за постигане на дефинираните специфични цели. С тях не се предвижда създаването на нови административни режими, които не са необходими съгласно изискванията на европейското законодателство и с които не се преследва постигането на посочените цели на законопроекта. Не се очаква да бъде повишена административната тежест извън необходимото съгласно европейското законодателство. Ще бъде продължено воденето на съществуващите регистри на производителите при използването на техническите им възможности и бази данни.

Основно в законопроекта са предвидени по-ясни правила за провеждане на политиката в лозаро-винарския сектор, както и ефективни правила за контрол при спазването им. Продуктите от лозаро-винарския сектор следва да се произвеждат в съответствие с определени енологични практики и производствени методи, гарантиращи опазването на общественото здраве и очакванията на потребителите по отношение на качеството, според изискванията на Регламент (ЕС) № 1308/2013, Регламент (ЕС) № 251/2014 и Регламент (ЕО) № 606/2009. В тази връзка се предвижда Министерът на земеделието, храните и горите да осъществява държавната политика в лозаро-винарския сектор и по отношение на производството на плодови вина и оцет. Контролът за спазване на закона по отношение на лозовите насаждения, лозаро-винарските продукти, плодовите вина и оцета се упражнява от Изпълнителната агенция по лозата и виното.

Новият закон отменя действащия сега Закон за виното и спиртните напитки. Той ще регулира цялостно дейностите в лозаро-винарския сектор. Основната цел е новите текстове да съответстват изцяло на европейските регламенти и на националните особености на сектора. Така в проектозакона се предвиждат изменения на правилата за производство, получаване, преработка, етикетиране, търговия и контрол на гроздето, предназначено за производство на вино, на вината, продуктите, получени от грозде и вино, плодовите вина и оцета, , както и управлението и контрола на лозаро-винарския потенциал.

С оглед да бъде гарантирано прилагането на процедури за контрол на качеството на лозаро-винарските продукти, използвани във всички държави-членки на ЕС, ще бъде въведено използването на референтни методи за изотопен анализ, който ще се извършва от лабораторията на ИАЛВ, вместо от Съвместния изследователски център, съобразно с изискванията на Регламент (ЕО) № 555/2008.

В пълно съответствие с европейските изисквания на Регламент (ЕС) № 1308/2013, подробно са уредени условията и реда за издаване на разрешения за засаждане на нови насаждения и за презасаждане. Включени са текстове, свързани с прилагането на преходния режим за преобразуване на права за засаждане и презасаждане в разрешения за засаждане на нови насаждения. Определени са случаите, в които не се изисква издаване на разрешение за лозови насаждения. Такива случаи са: засаждането или презасаждането на площи, предназначени за експериментални цели; отглеждане на лозов посадъчен материал, от който се произвежда вино или лозаро-винарски продукти, предназначени за консумация само в домакинството на производителя или от организации, произвеждащи вино само за вътрешна консумация; при презасаждане от производител, на когото са отчуждени имоти за държавна или общинска нужда, които са били засадени с лозя.

За целите на контрола е предвидено да продължи поддържането на лозарски регистър, съдържащ данни за гроздопроизводителите, управляваните от тях лозарски стопанства и винопроизводителите. Правилата относно воденето му ще бъдат изменени с цел привеждане в пълно съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията и Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета. ИАЛВ ще има задължение да впише служебно данните за гроздопроизводителите, лозарските стопанства, винопроизводителите и оцетопроизводителите, вписани към момента. При воденето му техническите възможности и базите данни, налични към момента ще бъдат изцяло използвани. Няма да се наложат допълнителни разходи за воденето на лозарския регистри при действието на проекта на ЗВСН. Категориите лозаро-винарски продукти и типът на вината са определени съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, Регламент (ЕО) № 607/2009 и Регламент (ЕС) № 251/2014. Изискванията към вината със защитено наименование на произход (ЗНП), вината със защитено географско указание (ЗГУ), сортовете вина без ЗНП и ЗГУ и вината без ЗНП и ЗГУ, както и редът за предоставяне на правна закрила също са актуализирани в съответствие с европейските регламенти.

Проектът на ЗВСН определя правата и задълженията на производителите и търговците на винено грозде и лозаро-винарски продукти, както и плодови вина и оцет. Те са свързани с ежегодното подаване на декларации и воденето на дневници (произтичащи от Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията), правилата за прилагане на разрешените енологични практики при производството и съхраняването на лозаро-винарски продукти, граничните стойности при употребата им, спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики, както и експериментите за прилагането на нови енологични практики (предвидени в Регламент (ЕС) № 1308/2013 и Регламент (ЕО) № 606/2009). Предвиждат се специални правила за унищожаване на продуктите, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и/или в нарушение на ограниченията за производството и съхраняването им.

Правилата за етикетиране и представяне на лозаро-винарски продукти, за придружителните документи за превоз на територията на страната или на друга държава-членка на ЕС, както и предоставянето на специална гаранция при внос на лозаро-винарски продукти са разписани при спазване на изискванията на Глава IV от Регламент (ЕО) № 607/2009.

Министърът на икономиката осъществява държавната политика по отношение на производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртни напитки.

В текста на новия закон правилата за производство, техническите определения, означаването, представянето и етикетирането на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и спиртни напитки са изцяло хармонизирани с изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008.

За целите на българските производители и потребители, съобразно наложените добри традиционни практики, са установени специфични определения и изисквания за ракия, мастика и дестилатите за тяхното производство. Тези определения подчертават традиционния характер на българските напитки и по-специално на ракията. Допълнително са предвидени правила за производство на спиртни напитки с географско указание. Определени са и контролните органи при производството и търговията на дребно със спиртни напитки и техните правомощия. Предвижда се броят на дневниците, които производителите водят, и в които вписват данни за стоките и извършените производствени манипулации да бъде намален. Добавени са текстове, регулиращи вноса и износа на спиртни напитки в трети страни, което в още по-голяма степен ще защити българските и чуждестранните потребители.

В Министерство на икономиката ще продължи и воденето на регистър на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки. Контролът върху производството им ще се осъществява от лица, оправомощени от министъра на икономиката. В законопроекта се уреждат правилата за регистриране и заличаване от регистъра на производителите и правомощията на контролните органи. Създадените при действието на сегашния закон бази данни и технически възможности във връзка с воденето на регистъра ще бъдат изцяло използвани.

Предвидено е да бъде запазен и другият регистър в системата на Министерство на икономиката – на лицата, които извършват дейност с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки, включително внос, въвеждане на територията на страната, производство продажба и предоставяне на дестилационни съоръжения. При невписване в този регистър ще бъде налагана санкция, което допълнително ще допринесе за намаляване на сивия сектор в бранша и подобряване на конкурентната среда.

В новия Закон за виното и спиртните напитки са уредени условията и редът за: признаване на браншови организации на производителите, съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013; изпитвателните лаборатории и методите за изпитване; контролът върху производството и търговията с лозаро-винарски продукти, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки и утвърждаването на състава на дегустационните комисии.

Предвидените санкции в административнонаказателните разпоредби са съобразени изцяло с възможностите на производителите, за да се постигнат целите на налаганите наказания, по-висока събираемост на налаганите санкции и по-добра защита на потребителите.

Препоръчваме вариант № 3, тъй като с него се разрешават всички от идентифицираните проблеми и се постигат в най-висока степен описаните по-горе цели и ефекти.

Посочете изследваните варианти, включително алтернативи на предприемането на нормативна промяна. Опишете накратко потенциалните рискове, свързани с вариантите, каква е вероятността те да настъпят и техния ефект, ако настъпят. Обосновайте препоръчания вариант на действие. Повече информация добавете в резюмето на препоръчания вариант с данни.

2. РЕЗЮМЕ НА ПРЕПОРЪЧАНИЯ ВАРИАНТ С ДОКАЗАТЕЛСТВА И ДАННИ

Вариант на действие	Общи годишни разходи	Общи годишни ползи
	Опишете качествено и количествено всички значителни разходи и ползи на годишна база. Използвайте приблизителни цифри и диапазони, когато е по-приложимо. Обърнете особено внимание на икономическите и социалните разходи и на разходите за околната среда. Задължително включете паричен израз на разходите и ползите (в лева).	
Вариант 1	Не се препоръчва реализирането на вариант 1.	

Вариант 2	Не се препоръчва реализирането на вариант 2.
Вариант 3	Вариант 3 „Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки“ предоставя на законодателя възможност за разрешаване на всеки един от идентифицираните проблеми, както и постигане на целите. Това е единственият вариант, предоставящ възможност за осъществяване на основаната цел, а именно – изпълнение на всички ангажменти, поети от Република България по спазване на европейското законодателство и най-вече по отношение на задълженията за уведомяване на Европейската комисия за техническите регламенти съобразно процедурата на Директива 2015/1535. Допълнително, вариант 3 позволява постигането на всеки един от резултатите, предвиждани от вариант 2, като предоставя по-широки възможности за действие. Чрез него може да се постигне цялостно разрешаване на законодателните пречки пред заинтересованите страни в секторите на виното и спиртните напитки. С оглед по-добра финансова обезпеченост и на база на отговорите от т. нар. МСП-тест, може да се приеме, че допълнителните разходи, с които се натоварват производителите при осъществяване на Вариант 3, са приемливи за повечето МСП. При този вариант допълнителните субсидии за финансиране на разходите свързани с промените в административните режими по ЗВСН са най-ниски. Към проекта е приложена и необходимата финансова обосновка съгласно чл. 35, ал. 1 т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, в която всички разходи и ползи са описани подробно с техните количествени измерения. Общи годишни разходи от реализирането на Вариант 3 Основните социално-икономически разходи са свързани с повишените разходи за извършване на административни услуги. Таксите за тези услуги не са актуализирани от приемането на тарифата. Междувременно стойностите на редица от елементите, определящи размера на таксите, са се увеличили. Това увеличение се поема от държавата чрез предоставяне на допълнителни бюджетни субсидии на институциите, отговорни за предоставянето на тези услуги. Тези субсидии са в приблизителен общ годишен размер на около 43 хил. лева. С приемане на предвидените изменения този разход ще бъде разпределен между производителите, на които се предоставят тези услуги. Не се очаква това да доведе до съществена финансова тежест за тях. Освен това по този начин се избягва неоправданото негативно финансово въздействие върху държавния бюджет, за сметка на получателите на административни услуги. Очаква се да бъдат приети някои изменения в подзаконовата нормативна уредба. Не се предвиждат разходи свързани с околната среда. Общи годишни ползи от реализирането на Вариант 3 Държавата ни ще избегне опасността от започване на санкционно производство по установяване на нарушение на правото на Европейския съюз. Така ще се избегнат съществени финансови санкции и възможността за принудително приемане на изменения на законодателството ни. Избягва се и възможността за неприлагане на националните правила, поради противоречието им с европейските актове и техния примат. Очаква се при приемане на измененията в административните режими и регистри постъпленията в бюджета да се увеличат с приблизително 43 хил лева. Тези приходи ще бъдат реализирани от заплащане на такси за извършване на съответните административни услуги и размерите им ще бъдат съобразени единствено с разходите по предоставянето им. Така ще се избегне предоставянето на допълнителни субсидии за финансиране на тези дейности от държавата. Предвижда се проявление на социално-икономически ползи, които не подлежат

на конкретно количествено измерване. Такива са:

- въвеждане на механизъм за контрол на нерегламентираното нарастване на площите, засадени с лозя;
- подобряването на качеството на българските вина;
- подобряването на качеството на българските спиртни напитки;
- упражняване на засилен контрол върху засаждането, отглеждането и производството на грозде и вино, производството на спиртни напитки;
- понижаване на рисковете за здравето на потребителите.

Текстовете във връзка с контрола върху производството и търговията ще допринесат за качеството на лозаро-винарските продукти и спиртните напитки. Същевременно новите правила ще осигурят средствата за подобряване на конкурентната среда в сектора и за създаване на условия за възвръщане и разширяване на пазарите на българската продукция.

Описание и обхват на основните разходи за заинтересованите страни

По отношение на производителите единствените социално-икономически разходи са свързани с повишените такси за предоставяне на административни услуги. С приемане на предвидените изменения този разход ще бъде разпределен между производителите, на които се предоставят тези услуги. Предвижда се да бъдат въведени нови такси за следните услуги:

- издаване на сертификат за безопасност на вино, предназначено за износ в трети страни, в случай че държавата вносител е въвела такова изискване. Таксата ще бъде диференцирана в зависимост от срока за предоставяне на услугата;
- вписване в лозарския регистър на гроздопроизводител или вино/оцетопроизводител;
- промяна в структурата на лозарското стопанство или промяна на вписани в лозарския регистър обстоятелства;
- изготвяне на становище за освобождаване на специална гаранция.

Предвижда се актуализиране на таксите, събирани от ИАЛВ за извършване на физико-химичен и/или микробиологичен анализ, като те ще бъдат увеличени средно с около 10% спрямо утвърдените стойности в действащата тарифа. Промяната е обусловена най-вече от увеличените разходи за консумативи и разходите свързани с издръжката на тази дейност. Стойностите в тарифата не са актуализирани и привеждани в съответствие с действащите пазарни повече от 10 години. Общо разходите за вино- и гроздопроизводителите се очаква да нараснат с около 43 хил. лева при сравнима аналогична база. Не се очаква това да доведе до съществена финансова тежест за производителите, тъй като разходът ще бъде разпределен според броя и вида на услугите, които са заявени през съответната година. Предложените такси са изготвени и съобразени с Методиката за определяне на разходоориентиран размер. Подробни данни в тази връзка са предоставени в Доклада от извършена предварителна цялостна оценка на въздействието и във Финансовата обосновка.

Очакваните приходи ще покриват изцяло разходите, извършвани за осъществяването на тези дейности и съответно няма да се наложи съществено изменение на приходно - разходната част на бюджета на Изпълнителна агенция по лозата и виното за 2018, 2019 и 2020 бюджетна година.

Тези изводи се потвърждават и от проведения „МСП-тест“. При провеждането му беше изпратен въпросник във връзка с измененията в таксите до 236 предприятия и асоциации на предприятия. Бяха получени отговори от 43% от анкетиранияте, като над половината от тях намират предлаганите изменения за приемливи.

Сред основните промени, които ще бъдат приети с новия Закон за виното и спиртните напитки е включването на производството на плодови вина и оцет в предметния обхват на закона. Поради качеството на ферментирания оцет на вторичен продукт от производството на вино, производителите на тази категория продукти вече са обхванати от действието на закона и не се очаква включването на оцета в обхвата на закона да доведе до допълнителни разходи и повишаване на административната тежест по отношение на производителите. Що се отнася до плодовите вина, по действието на сегашния закон, те имат еднакъв правен статут с този на гроздовите вина и са задължени да се регистрират като винопроизводители, за да могат да осъществяват на законово основание тази дейност. Ето защо това няма да доведе до създаването

на нови режими и воденето на нови регистри, както и до промяна на административната тежест по отношение на производителите на плодови вина.

Не се очаква тези разходи да се отразят на потребителите.

Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на разходите. Опишете разходите за всички основни групи.

Предложението надхвърля ли минималните изисквания на Европейския съюз?

Да/Не/Не е приложимо

Има ли промяна в административната тежест? Създават ли се нови регулаторни режими и регистри? Засягат ли се съществуващи регулаторни режими и регистри?

1) Въвеждане на система за контрол на лозовите насаждения

В новия закон ще бъде включена новата система за контрол на лозовите насаждения, насочена към ограничаване на нерегулираното нарастване на площите на новите лозови насаждения. Това става чрез въвеждане на разрешителен режим за нови насаждения в общ годишен размер до 1 на сто от засадените с лозя площи към 31 юли на предходната година. Тя е въведена на европейско ниво с Регламент (ЕС) №1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти. Системата е задължителна за държавите-членки от Европейския съюз. Новият механизъм ще допринесе за подобряване на конкурентната среда в лозаро-винарския сектор чрез запазване на качеството и авторитета на вината. Периодът на действие на разрешителния режим за лозови насаждения в Европейския съюз е от 1 януари 2016 г. до 31 декември 2030 г., като правилата за прилагането му са изготвени така, че да осигурят прозрачна, справедлива и навременно функционираща система, адаптирана към нуждите на лозаро-винарския сектор и да предпазват производителите от неравнопоставеност и прекомерна административна тежест. В предложения проект на закон са включени текстове, свързани с прилагането на преходния режим за преобразуване на права за засаждане и презасаждане в разрешения за засаждане на нови насаждения. Определени са случаите, в които не се изисква издаване на разрешение за лозови насаждения. Освен това за територията на Република България е предвидено максималното според Регламента годишно нарастване на засадените площи. Предвид всичко посочено, въпреки ограничаването на възможностите за свободно засаждане, цялостното действие на тези промени се очаква да окаже положително въздействие върху сектора.

2) Повишаването на таксите за предоставяне на услуги от ИАЛВ:

Увеличението на таксите се налага с оглед нарасналите стойности на разходите за предоставяне на услугите и липсата на актуализиране на таксите през последните 10 години. Обосновката и въздействието им върху заинтересованите страни са подробно изложени в Доклада.

3) Въвеждане на нови такси за някои услуги, предоставяни от ИАЛВ:

Въвеждат се такси, за които е предвидено да бъдат събирани и по действащия ЗВСН, но поради неприлагането на Правилника за прилагане на ЗВСН, не се събират към момента. Обосновката и въздействието им върху заинтересованите страни са подробно изложени в Доклада.

4) Не се предвижда създаването на нови регистри. Създадените при действието на ЗВСН (2012г.) регистри ще продължат действието си при използване на съществуващите технически възможности и бази данни. Това няма да доведе до допълнителни разходи. Единствено регистър на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки, воден от Министерство на икономиката е предвиден в действащия закон, но все още не е създаден. Наредбата, уреждаща условията и реда за воденето и съхраняването му е приета, но до момента на изготвяне на настоящата оценка на въздействието все още не е обнародвана и влязла в сила. Въпреки това, няма да се наложат изменения и допълнителни разходи във връзка с приемането на нов ЗВСН.

Моля посочете.

Какво е разпределението на годишните разходи според категорията на предприятията?	<i>Микро- (в лв.) 9 000</i>	<i>Малки (в лв.) 19 000</i>	<i>Средни (в лв.) 15 000</i>
Има ли предприятия, които са освободени от спазване на новите правила, въведени с предложението? Не се предвижда освобождаване на предприятия от спазването на разпоредбите, въведени с предложението. <i>Моля посочете</i>			
Описание и обхват на основните ползи По отношение на производителите въвеждането на нов лозарски регистър, както и регистър на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки практически запазва досега действащия режим на регистрация. Предвижданите такси за регистрация и промяна на обстоятелствата, вписани в съответните регистри, са еднократни и съобразени по размер с разходите за предоставяне на съответната услуга, както и възможностите на предприятията. Съответно не се очаква въвеждането на тези задължителни регистрации да представлява съществена финансова тежест за заинтересованите страни. Предвижда се и служители на ИАЛВ да проверяват на място производителите, с цел осигуряване на по-добър контрол по спазване на правилата на закона. По отношение регистрацията на лицата, които извършват дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки, не се предвижда да се въвеждат такси за регистрация. Приемането на новите правила в Закона за виното и спиртните напитки ще доведе до ограничаване на производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки в обекти, които не изпълняват изискванията на ЗВСН и ЗАДС и създаване на възможност за по-добра проследяемост на тези обекти. За доказване на тази регистрация се предвижда издаване на удостоверение за регистрация на лицата, извършващи дейности с дестилационни съоръжения за производство на етилов алкохол, дестилати и спиртни напитки. Урежда се новата система за контрол на лозовите насаждения, ограничаваща нерегулираното нарастване на площите на новите лозови насаждения чрез въвеждане на разрешителен режим за нови насаждения в общ годишен размер до 1 на сто от засадените с лозя площи към 31 юли на предходната година. Тя е въведена на европейско ниво с Регламент (ЕС) №1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти. Периодът на действие на разрешителния режим е от 1 януари 2016 г. до 31 декември 2030 г., като правилата за прилагането му са изготвени така, че да осигурят прозрачна, справедлива и навременно функционираща система, адаптирана към нуждите на лозаро-винарския сектор и да предпазват производителите от неравнопоставеност и прекомерна административна тежест. Въпреки ограничаването на възможностите за свободно засаждане и въвеждане на нов административен режим, цялостното действие на тези промени се очаква да окаже положително въздействие върху сектора. По отношение на потребителите, очаква се законодателните промени да допринесат за по-добро съотношение между цената и качеството и да повишат безопасността на предлаганите продукти. Предвижданите нормативни промени за дейностите с дестилационни съоръжения целят засилване на контрола по отношение производството на напитки, които отговарят на изискванията на европейското и националното законодателство, както и по-голяма защита на потребителите, прозрачност на пазара и честна конкуренция. <i>Опишете накратко най-важните парични и непарични изрази на ползите.</i> <i>Опишете ползите за всички основни групи.</i>			
Ключови рискове Изложеното предложение не разкрива рискове при реализирането му. Приемане на всички предложени промени и въвеждането на нови такси ще увеличи собствените приходи на ИАЛВ с			

около 43 хил. лв. и съответно ще намали необходимата бюджетна субсидия за издръжка на дейността. При този вариант административната тежест ще е поносима за регистрираните гроздо и винопроизводители. По-голяма част от МСП вече са се регистрирали в предходни години, а дори и да има необходимост от промяна на обстоятелствата в регистрираната вече информация в повечето случаи това ще е еднократен акт и не би се отразило съществено на разходите за дейността им. Другите нови такси биха оказали влияние върху дейността на по-големите винопроизводители и износители и не би засегнало в такава степен малките. В повечето случаи спешното изискване на сертификати или становища е свързано с допълнителни разходи и необходими проверки на място от служители на ИАЛВ. От друга страна, допълнителното финансиране на тази контролна дейност ще гарантира в по-голяма степен качеството и безопасността на консумираните продукти от населението. С увеличените собствени приходи от такси ИАЛВ ще е в състояние да подсили повече средства, необходими за осъществяване на вменените ѝ по ЗВСН дейности, а съответно увеличените постъпления от държавни такси ще засегнат по-малко Държавния бюджет, защото ще са необходими по-малко бюджетни субсидии.

Има ли рискове от реализиране на предложението? Може ли да бъде изразен количествено, колко и какви юридически и физически лица ще бъдат засегнати и как?

3. ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

Консултации

През периода август-септември 2017 г. бяха проведени предварителни неформални консултации със заинтересованите страни. Тяхната цел беше да запознаят заинтересуваните страни с проблемите в сектора и предложенията за разрешаването им, да им бъде предоставена възможност да изразят мнението си по предвижданите промени и очакваните въздействия в лозаро-винарския сектор и производството на спиртни напитки, както и да съгласуват проекта на Закон за виното и спиртните напитки с тях.

Страните, с които да бъдат проведени предварителните неформални консултации бяха определени още в началния етап от извършване на оценката на въздействието на проекта за нов Закон за виното и спиртните напитки. В консултацияния процес бяха включени представителни организации на производителите на продуктите по реда на този закон.

След определяне на заинтересованите страни беше изготвен Консултацияен документ по образца на Приложение № 3 към Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието. Консултацияния документ беше изпратен по електронна поща на идентифицираните заинтересовани страни чрез териториалните поделения на Изпълнителна агенция по лозата и виното и чрез Министерство на икономиката. С цел осигуряване на по-голяма публичност и включване в консултациите на всички потенциално заинтересовани страни, документът беше качен на сайта на Изпълнителна агенция по лозата и виното (<http://www.eavw.com>).

Примерно и неизчерпателно в Консултацияния документ бяха изброени следните основни теми на консултациите:

- Постигане на заложените цели и резултати чрез предвидените механизми;
- Неточности и несъответствия на промените с приложимите европейски актове;
- Възможни трудности и проблеми при прилагане на предложените правила;
- Потенциални разходи и рискове за производителите и търговците;
- Потенциални ползи и възможности за производителите и търговците;
- Констатирани несъответствия на проекта с други нормативни актове в сектора;
- Предложения за отстраняване на непълноти, неточности и проблеми чрез конкретни промени или допълнения в закона;
- Предложения за поправяне на технически грешки;
- Предложения към основаните на проектозакона подзаконови нормативни актове;
- Всякакви други коментари, предложения и забележки, които заинтересованите страни считат за необходимо да бъдат направени.

В предоставения срок за отговор не постъпиха предложения, коментари и становища от

заинтересовани страни. Това обстоятелство би могло да бъде обяснено с факта, че обединения, представляващи заинтересованите страни са били включени в работната група по изготвяне на законопроекта. Освен това становища и предложения по проекта вече са предоставени от отделни производители пред работната група. Въз основа на този резултат от предварителните консултации може да се приеме, че мненията и предложенията им са съобразени от работната група и интересите им са защитени от така предложените текстове на проекта.

Посочете основните заинтересовани страни извън държавната администрация, с които са проведени консултации. Направете кратък анализ на броя и характера на отговорите, получени от консултацията.

4. ПРИВЕЖДАНЕ В ДЕЙСТВИЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

От коя дата предложението ще започне да действа?

Предложението ще започне да действа от датата на влизане в сила на закона, която е предвидено да бъде 3 дни след обнародването му в Държавен вестник
ден/месец/година

Коя институция/организация ще отговаря за осъществяване на предложението и за контрола?

Министерство на земеделието, храните и горите отговаря за осъществяване на предложението. Изпълнението на закона и контролът за спазване на изискванията му са възложени на Изпълнителна агенция по лозата и виното, Министерство на икономиката и Комисията за защита на потребителите.

Предложението не предвижда разходи за дадена институция или организация.

Опишете отговорната институция за осъществяването на предложението. Предложението предвижда ли разходи за дадена институция или организация?

Подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на проекта на нормативния акт:

Слави Кралев, директор на дирекция „Пазарни мерки и организации на производителите“ към Министерство на земеделието, храните и горите.

Дата: 26.10.2017 г.

Приложение № 3

към чл. 26 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието

КОНСУЛТАЦИОНЕН ДОКУМЕНТ	
1. ОСНОВНА ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНСУЛТАЦИЯТА	
1.1.	Въведение: Приемане на нов Закон за виното и спиртните напитки се налага, за да бъдат изпълнени задължения на Република България по въвеждане и прилагане на правилата на новите европейски регламенти в националното ни законодателство. Предвижданите в законопроекта промени целят още да разрешат възникнали проблеми по прилагане на сега действащия закон в дейността на специализираната администрация в сектора. Необходимостта от приемане на нов закон, както и текстовете на предлаганите промените бяха обсъдени и изработени от междуведомствена работна група, включваща представители на Министерство на земеделието и храните, Изпълнителна агенция по лозата и виното, Министерство на икономиката и енергетиката, Национала и регионалните лозаро-винарски камари, Технологичния факултет на Университет по хранително-вкусови технологии – Пловдив, Агенция „Митници“, Национален институт за изследване на виното и спиртните напитки ЕООД и Асоциация на производителите, вносителите и търговците на спиртни напитки. Така изработеният проект беше внесен за съгласуване в Министерски съвет, но беше върнат за изготвяне на допълнителни доклади и обосновки. Междувременно се наложиха някои допълнителни изменения в тестовите на проектозакона. С оглед осигуряване на откритост, диалог между заинтересованите страни, прозрачност в процеса на взимане на решения и спазване на законовите изисквания, е необходимо да бъде изготвена цялостна оценка на въздействието на проекта на закона. За тази цел предвижданите промени трябва да бъдат съгласувани със заинтересованите страни като им се предостави възможност да изразят становище по тях.
1.2.	Цели на консултацията: Настоящите предварителни неформални консултации се провеждат, за да запознаят заинтересуваните страни с проблемите и предложенията за разрешаването им, да им бъде предоставена възможност да изразят мнението си по предвижданите промени и очакваните въздействия в лозаро-винарския сектор и производството на спиртни напитки, както и да съгласуват проекта на Закон за виното и спиртните напитки с тях. Като заинтересовани лица в настоящия проект са определени производителите на грозде, вино, продукти от грозде и вино, оцет, плодови вина и спиртни напитки, както и техните професионални организации. По отношение на малките и средни предприятия в сектора ще бъде предоставен и допълнителен въпросник за оценка на отражението върху тях на законовите промените при предоставяне на административни услуги. Този въпросник е приложен към консултационния документ и следва да бъде разпратен на съответните производители от териториалните организации.

	Предложенията за изменения, допълнения, добавки и заличавания, изпратени от заинтересованите страни ще бъдат разгледани, обсъдени и взети предвид от работната група при съставяне на финалния вариант на законопроекта. Анализът и обобщението на становищата, изразени по време на консултациите ще позволят да бъде извършена по-всеобхватна и пълна оценка на въздействието на проекта на закона.
1.3.	Консултационен процес: Настоящият документ се представя на заинтересованите лица по електронна поща от съответните териториални подразделения на Изпълнителна агенция за лозата и виното. В приложение към него заинтересованите страни ще намерят текста на проектозакона. Заинтересованите страни могат да представят своите мотивирани становища и препоръки в писмена форма, в свободен текст. Становищата и препоръките следва да бъдат изпратени до Изпълнителна агенция за лозата и виното на следните електронни адреси: n.filipova@eavw.com, d.andreevski@eavw.com, d.fartzova@eavw.com, h.gergov@eavw.com, vlenchev@gmail.com. В отговорите си заинтересованите страни трябва да посочат какво заинтересовано лице представляват – например производител на грозде, вино, спиртни напитки, представител на организация на производителите и др. Тази информация е необходима, за да може след получаване на становищата и препоръките, да се анализира правилно въздействието на закона върху съответната група заинтересовани страни. Не е необходимо посочване на име или наименование на съответното лице. Направените предложения следва да бъдат обосновани, за да може работната група да прецени дали са основателни, при разглеждането и обсъждането им. Срокът за получаване на становища в рамките на настоящите предварителни консултации със заинтересованите лица е до 18 септември. Участието или неучастието в настоящите предварителни консултации не изключва и не ограничава възможността на заинтересованите лица за участие в задължителните обществени консултации след внасяне на проектозакона в Министерски съвет.
1.4.	Релевантни документи и нормативни актове: 1. Закон за виното и спиртните напитки 2. Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета относно определението, описанието, представянето, етиктирането и защитата на географските указания на спиртните напитки (ОВ, L 39/16 от 13.02.2008 г.) 4. Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията от 26 май 2009 година за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета по отношение на лозарския регистър, задължителните декларации и събирането на информация с цел наблюдение на пазара, придружителните документи при превоза на продукти и регистрите, които е необходимо да се водят в лозаро-винарския сектор (ОВ L 128/15 от 27.05.2009 г.) 5. Регламент (ЕО) № 606/2009 на Комисията от 10 юли 2009 година относно определяне на някои правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета по отношение на категориите лозаро-винарски продукти, енологичните

	практики и приложимите ограничения (ОВ, L 193/1 от 24.07.2009 г.) 6. Регламент (ЕО) № 607/2009 на Комисията от 14 юли 2009 г. за определяне на някои подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 479/2008 на Съвета по отношение на защитените наименования за произход и защитените географски указания, традиционните наименования, етикетирването и представянето на определени лозаро-винарски продукти (ОВ, L 193/60 от 24 юли 2009 г.) 3. Регламент за изпълнение (ЕС) № 716/2013 от 25 юли 2013 година за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 110/2008 (ОВ, L 201/21 от 26.07.2013 г.) 7. Регламент (ЕС) № 1308/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (Регламент (ЕС) № 1308/2013 г.) (ОВ, L 347, 20.12.2013 г.) 8. Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 347/549 от 20.12.2013 г.)
--	---

2. ОПИСАНИЕ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Предвижданите в промени в новия Закон за виното и спиртните напитки имат за задача да отстранят основни слабости и проблеми, възникнали при прилагането на действащия закон. Идентифицирани са два типа проблеми. Едните са свързани с въвеждането на правилата на новото европейско законодателство в България и уведомяването на Европейската Комисия за предприетите мерки за прилагането му у нас при спазване на специфична процедура. Втората група проблеми са предизвикани от различни затруднения при предоставянето на административни услуги на производителите на грозде, вино и спиртни напитки (извършване на проверки и контролни и лабораторни изпитвания, издаване на разрешения, сертификати и поддържане на регистри).

Общата цел на проекта на Закон за виното и спиртните напитки е да осигури пълно съответствие на националното законодателство в сектора със съответните актове от правото на Европейския съюз. В резултат на това трябва да бъде актуализирана националната правна рамка с цел предоставяне на административни услуги, които съответстват на европейските стандарти и изисквания и които отговарят в по-пълна степен националните ни специфики, нуждите на производителите и капацитета на администрацията.

Специфичните цели на закона са:

- Разширяване на пазарите на вино в рамките на единния пазар на ЕС и по света;
- Създаване на по-ясен, опростен и ефикасен лозаро-винарски режим, подsigуряващ равновесие между търсенето и предлагането;
- Осигуряване на прозрачна, справедлива и навременно функционираща система за контролиране на новите лозови насаждения, според нуждите на сектора;
- Използване на референтни методи за изотопен анализ, като се улесни

разчитането на резултатите от анализа;

- Постигане на прозрачност на пазара и честна конкуренция при производството на грозде, вино и спиртни напитки.

Тези цели се очаква да бъдат постигнати като се създадат ясни правила за провеждане на политиката в лозаро-винарския сектор, както и ефективни правила за контрол при спазването им. Продуктите от лозаро-винарския сектор следва да се произвеждат в съответствие с определени енологични практики и производствени методи, гарантиращи опазването на общественото здраве и очакванията на потребителите по отношение на качеството. В тази връзка се предвижда Министърът на земеделието и храните да осъществява държавната политика в лозаро-винарския сектор и по отношение на производството на плодови вина и оцет. Контролът за спазване на закона по отношение на лозовите насаждения, лозаро-винарските продукти, плодови вина и оцета ще се упражнява от Изпълнителната агенция по лозата и виното.

Новият закон ще отмени действащия сега Закон за виното и спиртните напитки. Той ще регулира изцяло дейностите в лозаро-винарския сектор като ще се създадат и някои нови права и задължения за участниците. Основната цел е новите текстове да съответстват изцяло на европейските регламенти и на националните особености на сектора. Така в проектозакона се предвиждат нови правила за производството, получаването, преработката, етикетването, търговията и контрола на гроздето, предназначено за производство на вино, вината, продуктите, получени от грозде и вино, плодови вина, оцета, етиловия алкохол, дестилатите от земеделски произход и спиртните напитки, както и управлението и контрола на лозаро-винарския потенциал.

Ще бъдат уредени условията и реда за издаване на разрешения за засаждане на нови насаждения и за презасаждане. Ще се включат текстове, свързани с прилагането на преходния режим за преобразуване на права за засаждане и презасаждане в разрешения за засаждане на нови насаждения. Ще се определят и случаите, в които не се изисква издаване на разрешение за лозови насаждения. Такива случаи са: засаждането или презасаждането на площи, предназначени за експериментални цели; отглеждане на лозов посадъчен материал, от който се произвежда вино или лозаро-винарски продукти, предназначени за консумация само в домакинството на производителя или от организации, произвеждащи вино само за вътрешна консумация; при презасаждане от производител, на когото са отчуждени имоти за държавна или общинска нужда, които са били засадени с лозя.

За целите на контрола е уредено поддържането на лозарски регистър, съдържащ данни за гроздопроизводителите, управляваните от тях лозарски стопанства и винопроизводителите. Правилата относно този регистър ще се изготвят в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 436/2009 на Комисията. Категориите лозаро-винарски продукти и типът на вината ще бъдат определени съгласно законодателството на ЕС. Изискванията към вината със защитено наименование на произход (ЗНП), вината със защитено географско указание (ЗГУ), сортовете вина без ЗНП и ЗГУ и вината без ЗНП и ЗГУ, както и редът за предоставяне на правна закрила също ще бъдат уредени в съответствие с европейските регламенти.

Новият закон ще определи правата и задълженията на производителите и търговците на винено грозде и лозаро-винарски продукти, както и плодови вина и оцет. Те са свързани с ежегодното подаване на декларации и воденето на дневници, правилата за

прилагане на разрешените енологични практики при производството и съхраняването на лозаро-винарски продукти, граничните стойности при употребата им, спецификациите за чистотата и идентичността на веществата, използвани в енологичните практики както и експериментите за прилагането на нови енологични практики. Ще се предвидят специални правила за унищожаване на продуктите, произведени чрез различни от разрешените енологични практики и/или в нарушение на ограниченията за производството и съхраняването им.

Правилата за етикетиране и представяне на лозаро-винарски продукти, за придружителите документи за превоз на територията на страната или на друга държава-членка на ЕС, както и предоставянето на специална гаранция при внос на лозаро-винарски продукти ще съответстват на изискванията на Глава IV от Регламент (ЕО) № 607/2009.

Министърът на икономиката ще осъществява държавната политика по отношение на производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и на спиртните напитки.

В текста на новия закон правилата за производство, техническите определения, означаването, представянето и етикетирането на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и спиртни напитки ще бъдат изцяло хармонизирани с изискванията на Регламент (ЕО) № 110/2008.

За целите на българските производители и потребители, съобразно наложените добри традиционни практики, ще бъдат установени специфични определения и изисквания за ракия, мастика и дестилатите за тяхното производство. Тези определения ще подчертаят традиционния характер на българските напитки и по-специално на ракията. Ще бъдат разписани конкретни правила за производство на спиртни напитки с географско указание. Ще се определят контролните органи при производството и търговията на дребно със спиртни напитки и техните правомощия. Предвижда се броят на дневниците, които производителите водят, и в които вписват данни за стоките и извършените производствени манипулации да бъде намален. Ще се добавят текстове, регулиращи вноса и износа на спиртни напитки в трети страни, което в още по-голяма степен ще защити българските и чуждестранните потребители.

В Министерство на икономиката ще се води регистър на производителите на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртните напитки. Контролът върху производството им ще се осъществява от лица, оправомощени от министъра на икономиката. В законопроекта се уреждат правилата за регистриране и заличаване от регистъра на производителите и правомощията на контролните органи.

В новия Закон за виното и спиртните напитки ще бъдат уредени условията и редът за: признаване на браншови организации на производителите; изпитателните лаборатории и методите за изпитване; контролът върху производството и търговията на лозаро-винарски продукти, етилов алкохол от земеделски произход, дестилати и спиртни напитки и утвърждаването на състава на дегустационните комисии.

Предвидените санкции в административнонаказателните разпоредби ще бъдат съобразени изцяло с възможностите на производителите, за да се постигнат целите на налаганите наказания, по-висока събираемост на налаганите санкции и по-добра защита на потребителите.

В приложение към закона ще бъдат изготвени образци на декларации, дневници, списъци и други документи, както и тарифа за събираните такси за предоставяне на административните услуги, предвидени в закона.

При осъществяване на посочените цели се очаква прилагането на закона да доведе до следните резултати:

- Повишаване на конкурентоспособността на българските производители;
- Функциониране на система за ограничаване на нарастването на новите лозови насаждения, която предпазва производителите от неравнопоставеност и прекомерни административни задължения;
- Постигане на по-висока степен на контрол и защита на потребителите.

В случай, че предвижданите промени не бъдат въведени се очаква срещу държавата да бъдат предприети процедури за налагане на санкции от Европейската Комисия във връзка с неспазване на законодателството на Европейския съюз. Освен това, организационните и ресурсните проблеми, пред които е изправена администрация при предоставянето на предвидените административни услуги, биха се задълбочили и биха затруднили допълнително дейността ѝ. Всичко това се предвижда да доведе до излишно забавяне на административната работа при извършване на проверки, лабораторни изпитвания и издаване на необходимите разрешения и сертификати. Този резултат се очаква да отрази негативно въздействие върху нормалното протичане на работата на всички лица, ангажирани в лозаро-винарския сектор. Не на последно място, продължаването на действието на закона в сегашния му вид, не би могло да допринесе за намаляване на административните задължения за производителите, повишаване на качеството на предлаганите продукти и конкурентоспособността им, а с това и до по-добрата защита на потребителите и разширяването на пазарите за българските продукти.

3. ВЪПРОСИ ЗА ОБСЪЖДАНЕ

Заинтересованите страни могат да представят всички свои бележки и коментари по предлаганите промени в новия Закон за виното и спиртните напитки. По-долу са изложени някои примерни въпроси:

- Постигане на заложените цели и резултати чрез предвидените механизми;
- Неточности и несъответствия на промените с приложимите европейски актове;
- Възможни трудности и проблеми при прилагане на предложените правила;
- Потенциални разходи и рискове за производителите и търговците;
- Потенциални ползи и възможности за производителите и търговците;
- Констатирани несъответствия на проекта с други нормативни актове в сектора;
- Предложения за отстраняване на непълноти, неточности и проблеми чрез конкретни промени или допълнения в закона;
- Предложения за поправяне на технически грешки;
- Предложения към основаните на проектозакона подзаконови нормативни актове;
- Всякакви други коментари, предложения и забележки, които заинтересованите страни считат за необходимо да бъдат направени.

4. ДОКУМЕНТИ, СЪПЪТСТВАЩИ КОНСУЛТАЦИЯТА

1. Проект на Закон за виното и спиртните напитки
2. Въпросник за малките и средни предприятия

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ**

СТАНОВИЩЕ
на дирекция „Модернизация на администрацията“

ОТНОСНО: повторно съгласуване на цялостна предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за виното и спиртните напитки

На основание чл. 30в, ал. 3, т. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация дирекция „Модернизация на администрацията“ съгласува постъпилата с **Ваш изх. № 03-636 от 31.10.2017 г.** за повторно съгласуване цялостна предварителна оценка въздействието на проекта на Закон за виното и спиртните напитки **без препоръки.**

На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо становището да бъде публикувано заедно с оценката на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“

/П/

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/